

**UCHWAŁA NR XXI/115/2016
RADY POWIATU CHODZIESKIEGO**

z dnia 29 czerwca 2016 r.

**w sprawie przyjęcia informacji Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w
Chodzieży o stanie bezpieczeństwa sanitarnego powiatu chodzieskiego za rok 2015**

Na podstawie art. 12 a ust. 3 ustawy z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (Dz. U. z 2015 r., poz. 1412) Rada Powiatu Chodzieskiego uchwala, co następuje:

§ 1. Przyjąć informację Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Chodzieży o stanie bezpieczeństwa sanitarnego powiatu chodzieskiego za rok 2015 w brzmieniu załącznika do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Zarządowi Powiatu Chodzieskiego.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

PAŃSTWOWA INSPEKCJA SANITARNA

POWIATOWA STACJA SANITARNO-EPIDEMIOLOGICZNA

W CHODZIEŻY

**Informacja
o stanie bezpieczeństwa sanitarnego
powiatu chodzieskiego w 2015r.**

Chodzież, luty 2016r.

	SPIS TREŚCI	Strona
	Wstęp	3
I	Sytuacja demograficzna powiatu	5
II	Działalność kontrolno-represyjna i opiniotwórcza Stacji	6
III	Sytuacja epidemiologiczna w zakresie chorób zakaźnych	7
IV	Urządzenia do zaopatrywania w wodę oraz ocena jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi	12
V	Kąpieliska naturalne i baseny oraz jakość wody do kąpielii	14
VI	Obiekty użyteczności publicznej	15
VII	Obiekty żywności, żywienia i przedmiotów użytku oraz jakość zdrowotna środków spożywczych i przedmiotów użytku	25
VIII	Warunki sanitarno-higieniczne środowiska pracy	33
IX	Obiekty nauczania i wychowania oraz całodobowego pobytu dzieci i młodzieży	41
X	Działalność zapobiegawczego nadzoru sanitarnego	47
XI	Działalność w zakresie oświaty zdrowotnej i promocji zdrowia	51

Wstęp

Głównym celem działalności Państwowej Inspekcji Sanitarnej (PIS) powiatu chodzieskiego w 2015r. było promowanie zdrowego stylu życia, nadzór nad bezpieczeństwem żywności i żywienia oraz bezpieczeństwem zdrowotnym wody, przeciwdziałanie powstawaniu chorób i zaburzeń zdrowia, w tym chorób zakaźnych, niezakaźnych i zawodowych poprzez sprawowanie zapobiegawczego i bieżącego nadzoru sanitarnego z zakresu zdrowia publicznego oraz działalności przeciwepidemicznej.

Główne zadania dla inspekcji sanitarnej zawarte były w ustawie o Państwowej Inspekcji Sanitarnej oraz wielu aktach prawnych z nią powiązanych, a główne zadania szczegółowe dla poszczególnych komórek Powiatowej Stacji Sanitarно-Epidemiologicznej (PSSE) do realizacji w 2015r. zawierał Plan zasadniczych przedsięwzięć PSSE, zaakceptowany przez Starostę powiatu chodzieskiego i zatwierdzony przez Wielkopolskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego (WPWIS). Oprócz zadań planowanych pracownicy PSSE zrealizowali wiele zadań nieplanowanych, wynikających z bieżącej sytuacji epidemiologicznej i aktualnych zagrożeń.

Zapobieganie zagrożeniom epidemiologicznym jest podstawowym zadaniem PIS. Zadanie to realizowali głównie pracownicy epidemiologii (E), którzy wdrażali i kontrolowali programy zapobiegania oraz zwalczania chorób zakaźnych, w tym wykonawstwo szczepień oraz sprawowali merytoryczny nadzór nad egzekucją administracyjną obowiązku poddawania się szczepieniom ochronnym. Prowadzili oni również stały nadzór nad zachorowaniami na choroby zakaźne, w tym na grypę. Przesyłali podległym jednostkom opieki zdrowotnej informacje dotyczące chorób zakaźnych, umieszczali na stronie internetowej Stacji informacje i wytyczne dotyczące postępowania w środowisku choroby zakaźnej, prowadzili stały monitoring zgłaszalności przypadków podejrzanych lub zachorowań. Po raz kolejny w 2015r. PSSE w Chodzieży uczestniczyła w programie SENTINEL, którego celem jest nadzór nad grypą i innymi wirusami oddechowymi, poprzez pozyskiwanie określonych danych na temat aktywności tych wirusów na danym terenie, w danej populacji, które obejmują informacje epidemiologiczne oraz dane wirusologiczne. W 2015r. Pracownicy epidemiologii kontynuowali współpracę z Krajowym Punktem Centralnym ds. Międzynarodowych Przepisów Zdrowotnych przy Narodowym Instytucie Zdrowia Publicznego – Państwowym Zakładzie Higieny w zakresie wymiany informacji epidemiologicznej w przypadku pojawienia się zagrożeń dla zdrowia publicznego o znaczeniu międzynarodowym i monitorowali zagrożenia zdrowotne na świecie.

Higiena Komunalna (HK) systematycznie kontrolowała jakość wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi, wody w kąpieliskach oraz basenach kąpielowych a także stan sanitarno-techniczny urządzeń wodnych. Informacje o jakości wody przesyłane były do władz samorządowych. Nadzorowano również stan sanitarno-techniczny obiektów użyteczności publicznej, w tym podmiotów leczniczych, domów pogrzebowych oraz sposób postępowania ze zwłokami i szczątkami ludzkimi.

Higiena Żywności, Żywienia i Przedmiotów Użytku (HŻŻiPU) w 2015 roku prowadziła intensywny nadzór nad obiektami żywności i żywienia. Dotyczył on zwłaszcza obiektów, które wykazywały zły stan sanitarny, zlokalizowane były przy trasach turystycznych lub które produkowały lub świadczyły usługi dla dużej liczby konsumentów. Czynności podejmowane w ramach RASFF (Systemu Wczesnego Ostrzegania o Niebezpiecznych Produktach Żywnościowych i Środkach Żywienia Zwierząt) skutkowały eliminowaniem zagrożeń zdrowotnych ze strony środków spożywczych niewłaściwej jakości zdrowotnej. Nadzorowano również jakość zdrowotną przedmiotów użytku i suplementów diet i kosmetyków.

Higiena Pracy (HP), jak co roku, w 2015r. kontynuowała nadzór nad warunkami zdrowotnymi środowiska pracy, szczególnie tam, gdzie występowały czynniki szkodliwe: hałas, substancje chemiczne i ich mieszaniny, produkty biobójcze i prekursorzy narkotyków kategorii 2 i 3. W 2015r. zakończono postępowania administracyjne dotyczące zatrzymanych w 2010r. decyzją GIS (Głównego Inspektora Sanitarnego) środków zastępczych („dopalaczy”), co umożliwiło ich utylizację.

Głównym kierunkami działania w zakresie Higieny Dzieci i Młodzieży (HDiM) w 2015r. było prowadzenie nadzoru nad warunkami nauczania, wypoczynku zimowego i letniego dzieci i młodzieży oraz warunkami higieniczno-sanitarnymi w żłobkach i klubikach dziecięcych.

Ogół przedsięwzięć prozdrowotnych w powiecie chodzieskim realizował pracownik Oświaty Zdrowotnej i Promocji Zdrowia (OZiPZ) na podstawie wytycznych GIS i WSSE w Poznaniu. W związku z tym realizowane były głównie programy ogólnopolskie i wojewódzkie. Wzorem lat ubiegłych, w 2015 roku najwięcej działań w zakresie oświaty zdrowotnej i promocji zdrowia skupiało się wokół *Programu Ograniczania Zdrowotnych Następstw Palenia Tytoniu*. Poza tym, w 2015 roku, ze względu na nasilenie używania zwłaszcza wśród młodych ludzi tzw. dopalaczy i wzrost zatruc spowodowanych tymi substancjami, realizowano w szerszym niż zazwyczaj zakresie działania profilaktyczne mające przeciwdziałać temu niebezpiecznemu zjawisku. W dalszej kolejności realizowano programy lokalne i akcje profilaktyczne, organizowane przez PSSE w Chodzieży lub współorganizowane z innymi instytucjami z terenu powiatu, w oparciu o potrzeby środowiska lokalnego.

W 2015r. PSSE w Chodzieży aktualizowała na bieżąco własną stronę internetową oraz stronę BIP-u (Biuletynu Informacji Publicznej). Na obydwu stronach zamieszczano różnego rodzaju artykuły, informacje oraz formularze przeznaczone dla osób zainteresowanych.

W ramach doskonalenia Systemu Zarządzania Jakością przeprowadzono w Powiatowej Stacji Sanitarnej-Epidemiologicznej w Chodzieży (PSSE) 1 audyt wewnętrzny. Nie stwierdzono niezgodności.

Pracownicy PSSE uczestniczyli w 2015r. w wielu szkoleniach.

I Sytuacja demograficzna powiatu

Powiat chodzieski zajmuje powierzchnię 680,6 km². Wg danych statystycznych na dzień 31.12.2014r. ludność powiatu liczyła 47 622 osoby, tj. o 51 osób więcej niż w dniu 30.06.2014r. Gęstość zaludnienia wynosiła prawie 70 osób na 1 km² powierzchni. Na wsiach mieszkało 20 959 osób (44%), w miastach 26 663 (56%). Kobiet było 24 195 (51%), a mężczyzn 23 427 (49%). Dzieci do lat dwóch było 1390, tj. o 17 mniej.

***Liczba mieszkańców powiatu chodzieskiego
dane z dnia 31.12.2014r.***

Gmina miejska Chodzież – 19 299

Gmina wiejska Chodzież – 5 943

Gmina miejsko-wiejska Szamocin – 7 553

Gmina miejsko-wiejska Margonin – 6 374

Gmina wiejska Budzyń – 8 453

*Rys. nr 1. Powiat chodzieski - obszar działania Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego
w Chodzieży*

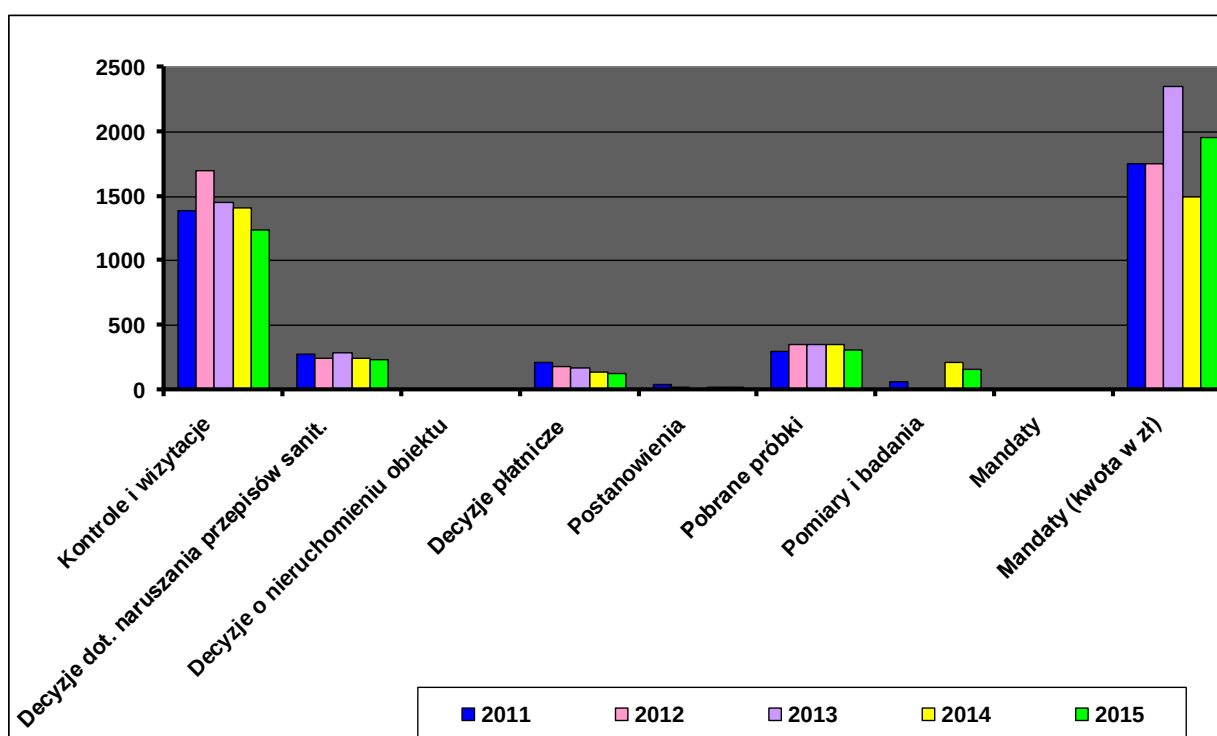
II Działalność kontrolno-represyjna i opiniodawcza Stacji

WYSZCZEGÓLNIENIE	ROK				
	2011	2012	2013	2014	2015
Liczba kontroli i wizytacji	1393	1698	1448	1408	1242
Liczba decyzji wydanych w wyniku naruszania przepisów sanitarnych	274	242	291	249	236
Liczba decyzji o nieruchomości obiektu/wstrzymaniu działalności	1	0	1	0	0
Liczba decyzji płatniczych	211	182	168	138	128
Liczba postanowień	38	22	14	18	26
Liczba pobranych próbek *	303	349	355	351*	311*
Liczba pomiarów i badań laboratoryjnych	67	0	0	217**	162**
Liczba mandatów	11	5	13	13	12
Kwota mandatów (w zł)	1750	1750	2350	1500	1950

* Dotyczy próbek wody, żywności i kalu pobranych przez PSSE w Chodzieży a zbadanych przez inne laboratoria PIS

** Dot. pomiarów mebli szkolnych

Tabela nr 1. Działalność kontrolno-represyjna i opiniodawcza PSSE w Chodzieży w okresie 2011-2015r.

Wykres nr 1. Działalność kontrolno-represyjna i opiniodawcza PSSE w Chodzieży w okresie 2011-2015r.

III Sytuacja epidemiologiczna w zakresie chorób zakaźnych

Podstawą oceny sytuacji epidemiologicznej chorób zakaźnych w powiecie chodzieskim w 2015 roku były dane liczbowe o zachorowaniach na choroby zakaźne pochodzące z indywidualnych zgłoszeń zachorowań dokonywanych przez lekarzy podejrzewających lub rozpoznających choroby zakaźne.

1. Choroby, szerzące się drogą pokarmową

Wystąpiły 22 przypadki zachorowań na biegunki u dzieci do lat dwóch (w 2014r. – 25). Badania wirusologiczne wykonano u 22 dzieci, czynnikiem patogennym były rotawirusy. Hospitalizowano 20 dzieci, 2 leczono ambulatoryjnie. W 2014r. wystąpiły również 22 zachorowania wywołane przez rotawirusy.

W 2015 roku stwierdzono 3 przypadki pojedynczych zatruc pokarmowych (w 2014r. – 8). Osoby chore to 3 dzieci: chłopiec 8-letni i 5-letnia dziewczynka zamieszkujący na wsi były hospitalizowane a chłopiec 4-miesięczny ze środowiska miejskiego był leczony ambulatoryjnie. Zatrucia wywołane były czynnikiem bakteryjnym – u chłopców pałeczką *Salmonella Enteritidis*, u dziewczynki pałeczką *Salmonella Typhimurium*.

2. Ogniska zachorowań

W 2015r. nie zarejestrowano zbiorowych ognisk zatruc pokarmowych, w 2014r. zgłoszono 1. W 2015r. zgłoszono 2 rodzinne ogniska zachorowań na krztusiec zakwalifikowane jako „inne niż zbiorowe zatrucia pokarmowe”, w 2014r. ognisk takich nie zgłaszano. 5 osób chorych to mieszkańcy środowiska miejskiego. Chorobę rozpoznano na podstawie badań serologicznych krwi i objawów klinicznych. Choroba zakończyła się wyzdrowieniem.

3. Choroby w zakresie, których prowadzi się szczepienie ochronne, w tym objęte programami eliminacji

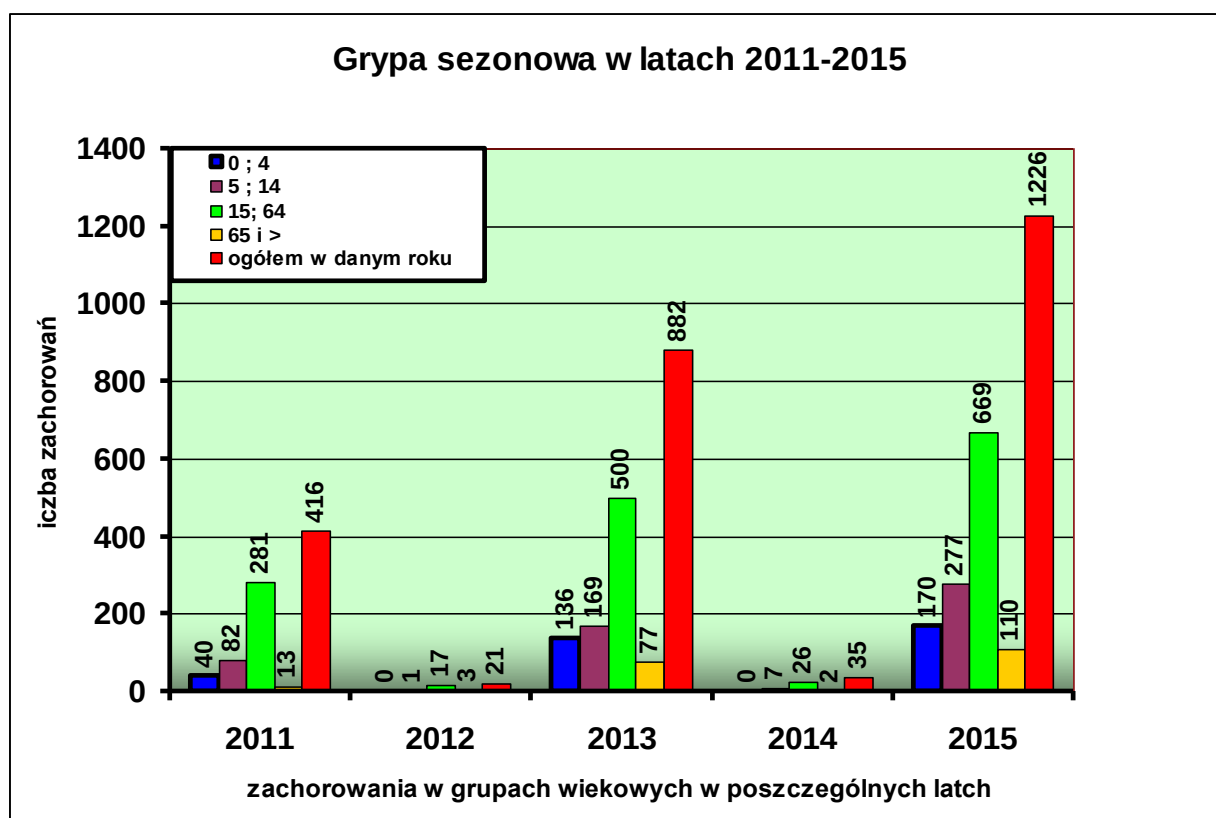
Zarejestrowano 4 przypadki przewlekłego zapalenia wątroby typu B, tyle samo co w roku poprzednim. Zachorowały 2 osoby, (mężczyzna i kobieta) - mieszkańcy miasta, oraz 2 osoby (kobieta i mężczyzna) ze wsi. U wszystkich chorych wykonano badania serologiczne krwi i stwierdzono Hbs (+) oraz u 2 mężczyzn wykonano badania w kierunku HBV-DNA, wyniki były dodatnie. 3 osoby chore hospitalizowano, 1 leczono ambulatoryjnie. 1 osoba od 2001r. figurowała w rejestrze nosicieli w PSSE w Chodzieży, pozostałe osoby wpisano do rejestru w 2015r.

W roku 2015r. odnotowano 1 zachorowanie na nagminne zapalenie przyusznicy. Zachorował 5-letni chłopiec z miasta, którego zaszczepiono pierwszą dawką szczepionki przeciw odrze, śwince, różyczce. Chorobę stwierdzono na podstawie objawów klinicznych. Dziecko leczono ambulatoryjnie. W 2014r. takich zachorowań nie rejestrowano.

W roku sprawozdawczym nastąpił wzrost zachorowań na grypę sezonową. Od 2011r. odnotowywano wzrost zachorowań co 2 lata. W 2015 liczba chorych wzrosła do 1226 przypadków (w tym 447 dzieci do lat 14), czyli 35-krotnie w porównaniu do roku 2014 (35 chorych). Chorobę rozpoznano na podstawie objawów klinicznych. Wszystkie chore osoby leczono ambulatoryjnie. Zgonów nie było.

Grupa wiekowa	Liczba osób
0-4 lat	170
5-14 lat	277
15-64	669
65 i >	110
Ogółem	1226

Tabela nr 2. Zachorowania na gripę sezonową w 2015

Wykres nr 2. Zachorowania na grypę sezonową w latach 2011- 2015

W ramach programu SENTINEL pobrano wymazy do badań wirusologicznych od 3 osób podejrzanych o zachorowania na grypę. Badania wykonano metodą REAL-TIME PCR -1 wynik był dodatni, wykryto RNA wirusa grypy typu A, u 8-letniej dziewczynki, 2 wyniki były ujemne.

W 2015r. nastąpił wzrost zachorowań na krztusiec, z 4 zachorowań w 2014 roku do 11 przypadków w 2015r. Zachorowania zarejestrowano w II połowie 2015r. Zachorowały 4 kobiety i 7 mężczyzn. 2 osoby chore to mieszkańcy wsi, pozostałe to mieszkańcy miasta. Hospitalizowano 6 osób, pozostali chorzy leczeni byli ambulatoryjnie. Chorobę rozpoznano na podstawie objawów klinicznych i badań serologicznych krwi. 4 przypadki sklasyfikowano jako przypadki potwierdzone, 1 jako przypadek prawdopodobny i 6 przypadków jako możliwe. 8 osób (7 dzieci i 1 osoba dorosła) wcześniej były szczepione przeciw krztuścowi. Brak informacji o szczepieniu 3 osób dorosłych.

4. Neuroinfekcje oraz choroby: meningokokowa, pneumokokowa i wywołana przez *Haemophilus influenzae*

W roku sprawozdawczym nie zarejestrowano inwazyjnej choroby wywołanej przez *Neisseria meningitidis* oraz *Haemophilus influenzae*.

W 2015r. zarejestrowano 1 przypadek wirusowego zapalenia opon mózgowo-rdzeniowych sklasyfikowany jako „wirusowe zapalenie opon mózgowych inne określone i nieokreślone”. Zachorował 28-letni mężczyzna z miasta, chorego hospitalizowano. Choroba zakończyła się wyzdrowieniem. W 2014r. zarejestrowano 2 takie przypadki.

Zarejestrowano 1 przypadek ropnego zapalenia opon mózgowo-rdzeniowych sklasyfikowany jako „choroba wywołana przez *Streptococcus pneumoniae* inwazyjna”. Zachorował 11-miesięczny chłopiec ze wsi. Z płynu mózgowo-rdzeniowego wyhodowano *Streptococcus pneumoniae*. Choroba zakończyła się wyzdrowieniem. W 2014 r. takich przypadków nie zarejestrowano.

W 2015r. zarejestrowano 1 przypadek bakteryjnego zapalenia opon mózgowo-rdzeniowych sklasyfikowany jako „bakteryjne zapalenie opon mózgowych i/lub mózgu inne, nie określone”. Za-

chorował 60-letni mężczyzna ze wsi. Do badań mikrobiologicznych pobrano płyn mózgowo-rdzeniowy, z którego wyhodowano *Staphylococcus epidermidis*. Wyhodowanych bakterii nie uznano jako czynnik etiologiczny.

5. Choroby odzwierzęce

W 2015r. zarejestrowano 2 przypadki gardiozy, to o 1 przypadek więcej niż w roku poprzednim. Zachorowała 3-letnia dziewczynka ze wsi. Wykonano badanie kału testem immunoenzymatycznym ELISA - wynik był dodatni. Drugi przypadek to 44-letnia kobieta zamieszkała w mieście, która była na wyjeździe turystycznym w Indiach. Badanie parazytologiczne kału wykazało obecność cyst trofozoitów *Gardia intestinalis* i *Entamoeba coli*. Choroba zakończyła się wyzdrowieniem.

6. Inne choroby zakaźne

Po raz pierwszy na terenie powiatu zarejestrowano zachorowanie na malarię. Zachorował 62-letni mężczyzna z miasta po trzytygodniowym pobycie turystycznym w Indiach. Czynnikiem etiologicznym był zarodek malarii *Plasmodium vivax*. Chorego wypisano do domu w stanie dobrym.

W bieżącym roku nie zarejestrowano żadnego przypadku wirusowego zapalenia wątroby typu C, w 2014r. zgłoszono 3 przypadki.

Zarejestrowano 1 przypadek zakażenia wirusem HIV.

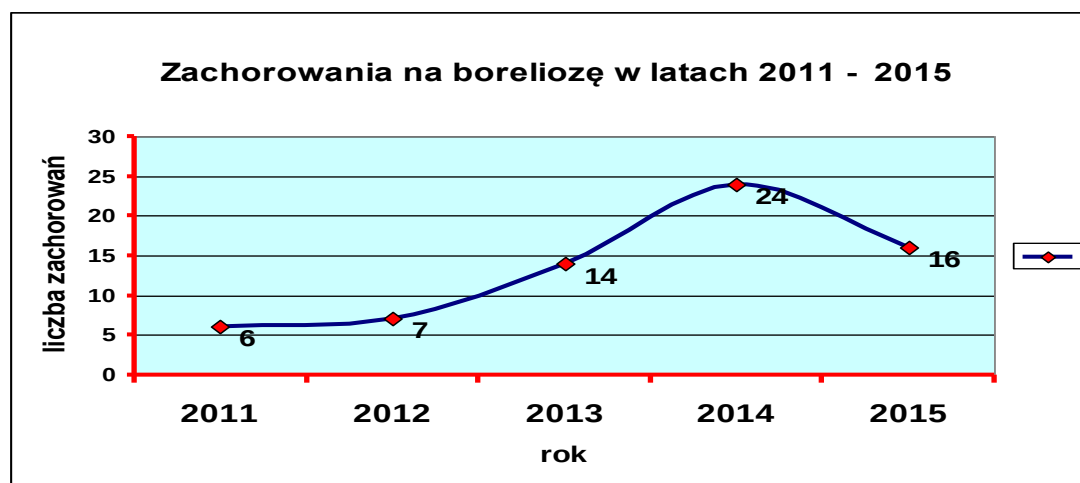
Nastąpił ponad 2,5-krotny wzrost zachorowań na ospę wietrzną (z 197 w 2014r. do 527 w 2015r.). Wśród osób chorych 8 było zaszczepionych przeciw ospie, co stanowi to 1,5% wszystkich chorych: 7 osób zaszczepiono jedną dawką szczepionki i 1 osobę zaszczepiono dwiema dawkami. Najwięcej zachorowań wystąpiło w grupie wiekowej do lat 10. Zachorowania występowały w ciągu całego roku z tendencją wzrostową w miesiącach zimowych i letnich.

Nastąpił wzrost zachorowań na płonicę (z 8 w 2014r. do 25 w 2015r.).

Na gruźlicę zachorowało w 2015r. 9 osób, w 2014r. – 7. Zachorowało 7 mężczyzn i 2 kobiety, 2 osoby ze wsi i 7 z miasta. Wszystkie osoby chore hospitalizowano. Wszystkie przypadki potwierdzono badaniami bakteriologicznymi z popłuczyn oskrzelowych oraz płwociny na obecność prątków gruźlicy. Osoby z wysokiego ryzyka będące w bliskim kontakcie z chorymi objęto nadzorem.

W 2015r. zarejestrowano 2 przypadki róży to o 1 przypadek więcej niż w 2014r. Zachorowało 2 mężczyzn w jednakowym wieku (42 lat), mieszkańców wsi, obydwu hospitalizowano.

W roku sprawozdawczym nastąpił 1,5-krotny spadek zachorowań na boreliozę (w 2014r. - 24, w 2015r.- 16). Zachorowało 10 mężczyzn i 6 kobiet, wszyscy chorzy byli to mieszkańcy miast.

Wykres nr 3. Zachorowania na boreliozę w latach 2011 – 2015

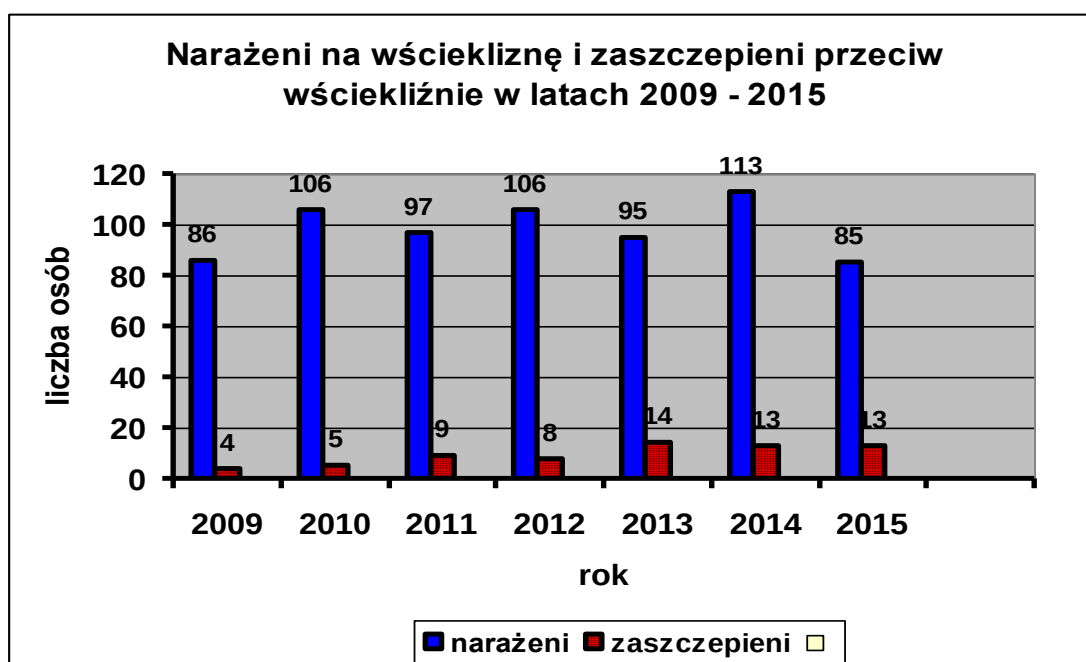
Hospitalizowano 6 osób, pozostałe leczono ambulatoryjnie. Wszyscy chorzy wcześniej byli ukąszeni przez kleszcze. Wśród osób chorych 13 osób było pokąsanych w lasach powiatu chodzie-

skiego, 1 osoba w ogródku przydomowym, 1 osoba w lasach powiatu kępińskiego i 1 osoba w lasach powiatu wałeckiego. Wśród chorych 2 osoby były narażone zawodowo - byli to leśnicy.

7. Zapobieganie wściekliznie

W dalszym ciągu, jak w latach poprzednich, utrzymywała się duża liczba zgłoszeń osób pokąsanych przez zwierzęta podejrzane o wściekliznę. W 2015r. zarejestrowano 85 przypadków, w 2014r. - 113.

W 2015r. do szczepień przeciw wściekliznie zakwalifikowano i zaszczepiono 13 osób, tj. tyle samo osób co w roku 2014. 7 osób zaszczepionych pochodziło z miasta i 6 osób ze wsi.

Wykres nr 4. Narażenia na wściekliznę i zaszczepieni przeciw wściekliznie w latach 2009 – 2015r. na terenie powiatu chodzieskiego

	Zwierzę		
	pies	kot	łasica/kuna
Liczba osób	9	3	1

Tabela nr 3. Kontakt ze zwierzętami podejrzanymi o wściekliznę w 2015r.

8. Choroby przenoszone drogą płciową (wywołane przez *Chlamydia trachomatis*, ziarnica weneryczna, rzeżączka, kiła i jej postaci).

Od kwietnia 2014r. zgłaszane są do PIS zachorowania na choroby zakaźne przenoszone drogą płciową. W 2014r. zgłoszono 1 zachorowanie na rzeżączkę, w 2015r. 3 zachorowania: 1 na kiłę wczesną, 1 na kiłę zakwalifikowaną jako „kiłę - inną postać i kiłę nieokreśloną” oraz 1 chłamydiozę wywołaną przez *Chlamydia trachomatis*.

9. Zakażenia szpitalne

Szpital w Chodzieży przy ul. Strzeleckiej 32, należący do Wielkopolskiego Centrum Pulmonologii i Torakochirurgii im. Eugenii i Janusza Zeylandów, Samodzielnego Publicznego ZOZ ul. Szamarzewskiego 62 w Poznaniu, w 2015r. w obowiązującym terminie opracował i przesłał do PSSE w Chodzieży raport roczny o zakażeniach zakładowych i drobnoustrojach alarmowych za 2014r. Szpital w 2013r. przeprowadził reorganizację oddziałów szpitalnych i w

2014r. funkcjonowały dwa oddziały chorób płuc, dwa oddziały rehabilitacji pulmonologicznej oraz oddział opieki paliatywnej.

W 2013 i 2014r. ognisk epidemicznych w szpitalu nie było.

W 2014 roku Wielkopolski Specjalistyczny Szpital Chorób Płuc i Gruźlicy wykonał 3554 badania mikrobiologiczne u 4614 osób hospitalizowanych. W szpitalu największy odsetek badań wykonano na dwóch oddziałach: Oddziale Chorób Płuc I i Oddziale Chorób Płuc II z Pododdziałem Bronchologii Diagnostycznej (na 3472 hospitalizacje 3535 badań, co stanowi 101,8%). Na Oddziale Rehabilitacji Pulmonologicznej, Oddziale Rehabilitacyjnym II oraz Oddziale Opieki Paliatywnej wykonano 19 badań na 1142 hospitalizowanych, co stanowi 1,7 %. Wykryto 30 czynników alarmowych. Były to: *Mycobacterium tuberculosis*, *Clostridium difficile*, *Klebsiella pneumoniae* ESBL(+), *Pseudomonas aeruginosa*, *Acinetobacter baumannii*, *Enterobacter* ESBL(+), *Staphylococcus aureus* MRSA, *Aspergillus*.

Najwyższy współczynnik zapadalności wystąpił na Oddziale Chorób Płuc II z Pododdziałem Bronchologii Diagnostycznej i Oddziale Chorób Płuc I. Wysoki współczynnik zapadalności spowodowany był wykonywaniem dużej ilości badań diagnostycznych u osób chorych na tych oddziałach (na jednego pacjenta przypadało więcej niż jedno badanie). W porównaniu z rokiem poprzednim szpital wykonał więcej badań diagnostycznych u osób hospitalizowanych. Na jednego pacjenta w 2014r. przypadało średnio 1,3 badania/osobę, w 2013r. przypadało średnio 0,66 badania.

10. Szczepienia ochronne

Szczepienia ochronne na terenie miasta Chodzieży i powiatu chodzieskiego prowadzone były zgodnie z programem szczepień ochronnych przez 10 placówek medycznych. Szczepienia zalecane, między innymi przeciwko kleszczowemu zapaleniu opon mózgowych, grypie, ospie wietrznej, biegunce rotawirusowej, WZW typu A, zakażeniom wywołanym przez wirusa brodawczaka ludzkiego, *Neisseria meningitidis*, *Streptococcus pneumoniae*, były szeroko propagowane przez lekarzy rodzinnych, pediatrów oraz pielęgniarki wykonujące szczepienia. Szczepienia te nie były finansowane z budżetu Ministra Zdrowia.

Wszystkie punkty szczepień posiadały urządzenia chłodnicze do przechowywania szczepionek, zabezpieczone zamknięciem przed dostępem osób postronnych, wyposażone w termometry i prowadziły monitoring w dni robocze i w dni wolne od pracy. Szczepionki przechowywane były w lodówkach prawidłowo, miały aktualne daty ważności - nie stwierdzono szczepionek przeterminowanych. Transport szczepionek z PSSE do punktów szczepień odbywał się samochodami placówek ambulatoryjnych, w termotorbach z lodem. Magazyn szczepionek w PSSE w Chodzieży wyposażony był w 2 urządzenia chłodnicze. Urządzenia te podłączone były do elektronicznego systemu monitoringu temperatur. W roku sprawozdawczym wystąpiły trudności spowodowane brakiem lub zbyt małymi ilościami szczepionek z WSSE w Poznaniu, w szczególności dla dzieci w 6 i 10 roku życia. W pozostałych rocznikach wykonawstwo szczepień, podobnie jak w latach poprzednich, było wysokie, choć odnotowano już i na naszym terenie wpływ ruchów antyszczepionkowych. W 2015r. PPIS w Chodzieży prowadził sprawy 2 dzieci, których rodzice uchylali się od obowiązku zaszczepienia dzieci. PPIS w Chodzieży wydał 4 tytuły wykonawcze w celu wyegzekwowania obowiązku szczepień. W świetle obowiązujących przepisów w postępowaniu egzekucyjnym w sprawie uchylania się od obowiązku szczepień PPIS jest wierzycielem a organem egzekucyjnym jest Wojewoda. Podczas kontroli wykonawstwa szczepień nie stwierdzono opóźnień w realizacji programu szczepień ochronnych z winy świadczeniodawcy, sporadycznie zdarzały się opóźnienia z powodu przeciwwskazań lekarskich.

W 2014r. nie zgłoszono żadnego przypadku niepożądanego odczynu poszczepiennego, w 2015 wystąpił 1 taki przypadek. Noworodka zaszczepiono szczepionką BCG. Po 67 dniach od zaszczepienia matka z dzieckiem zgłosiła się do lekarza rodzinnego z powodu wystąpienia guzków u dziecka. U dziecka wykonano zabieg operacyjny polegający na nacięciu i drenażu ropni. Z materiału nie wyhodowano żadnych drobnoustrojów tlenowych. Dziecko zostało wypisane ze szpitala w stanie dobrym.

W 2015 roku w PSSE w Chodzieży kontynuowano prowadzenie „Elektronicznego Systemu Nadzoru nad Magazynami i Dystrybucją Szczepionek e-szczepionka”.

Pracownicy epidemiologii przeprowadzili w 2015r. łącznie 163 dochodzenia epidemiologiczne w ramach nadzoru nad chorobami zakaźnymi oraz 77 kontroli podmiotów leczniczych., w tym 21 w zakresie wykonawstwa szczepień ochronnych. Przekierowano do innych PSSE lub WSSE 230 formularzy zgłoszeń zachorowań i dodatnich wyników badań laboratoryjnych.

Pracownicy epidemiologii przygotowali materiały informacyjne, które umieszczano na stronie internetowej PSSE w Chodzieży:

- kalendarz szczepień na rok 2015
- informacje dotyczące profilaktyki grypy sezonowej
- aktualne wytyczne dotyczące boreliozy wydane przez Polskie Towarzystwo Epidemiologów i Lekarzy Chorób Zakaźnych
- informacje na temat zatruc pokarmowych
- Program Europejskiego Dnia Wiedzy o Antybiotykach
- akcję informacyjną GIS pod hasłem „Zaszczep w sobie chęć szczepienia”
- informacje na temat spożywania alkoholu niewiadomego pochodzenia oraz nie przeznaczonego do spożycia przez ludzi
- informacje na temat zapobiegania ukąszeniom przez kleszcze
- informacje dotyczące zapobiegania gruźlicy
- informacje dotyczące gorączki wirusowej EBOLA
- informacje w sprawie afrykańskiego pomoru świń
- wytyczne i dane statystyczne na temat odry
- zalecenia dotyczące postępowania w przypadku zachorowań i ognisk epidemicznych wywołanych przez szczepy bakteryjne z rodziny Enterobacteriaceae typu KPC wytwarzające karbapenemazy.

WNIOSKI

1. Sytuacja epidemiologiczna na terenie powiatu chodzieskiego w 2015r. była korzystna.
2. Utrzymywała się dość znaczna liczba zachorowań na boreliozę. Do pokąsań przez kleszcze dochodziło najczęściej w lasach powiatu chodzieskiego. Dwa zachorowania związane były z narażeniem zawodowym (leśnicy).
3. Utrzymywała się znaczna liczba pokąsań przez zwierzęta podejrzane o wściekliznę, w tym większość pokąsań spowodowały psy. Z uwagi na wysokie koszty takich zdarzeń (obserwacje weterynaryjne zwierząt, szczepienia ludzi) należałoby wzmocnić działania w celu wyeliminowania zjawiska wałęsających się bez nadzoru psów.
4. Obserwuje się na naszym terenie wpływ ruchów antyszczepionkowych. W celu utrzymania korzystnej sytuacji epidemiologicznej w zakresie chorób zakaźnych należy skutecznie przeciwstawiać się narastaniu tego zjawiska.

IV Urządzenia do zaopatrywania w wodę i ocena jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi

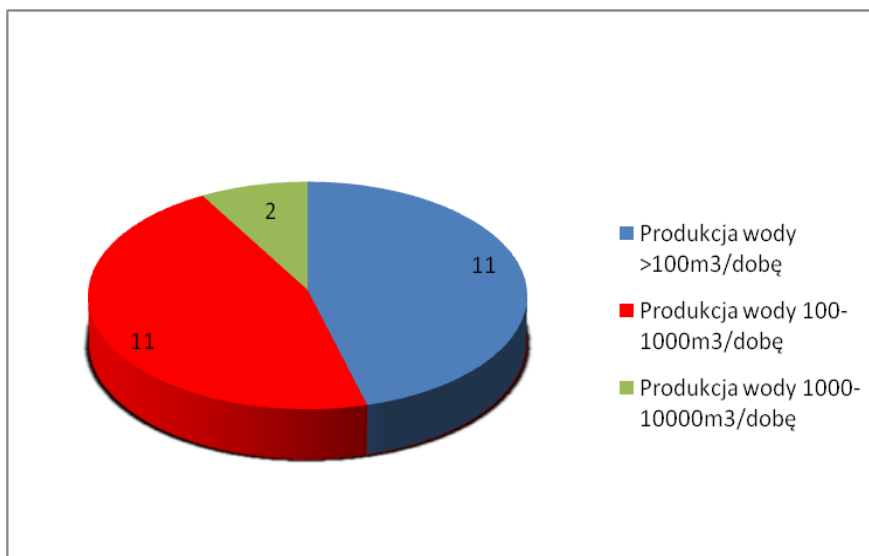
W 2015r. w zakresie działalności higieny komunalnej (HK) prowadzono intensywny nadzór nad bezpieczeństwem zdrowotnym wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi, wody w kąpieliskach i basenach.

Nadzorem objęto 24 urządzenia wodne:

- 11 wodociągów o wydajności < 100 m³/dobę
- 11 wodociągów o wydajności 100-1000 m³/dobę

- 2 wodociągi o wydajności 1000-10000 m³/dobę

Liczba wodociągów nadzorowanych przez Państwową Inspekcję Sanitarną w Chodzieży w zależności od ilości produkowanej wody w m³/dobę w 2015 roku obrazuje wykres nr 5.

Wykres nr 5. Liczba wodociągów nadzorowanych przez Państwową Inspekcję Sanitarną w Chodzieży w zależności od ilości produkowanej wody w m³/dobę w 2015 roku

Ogółem w obiektach zaopatrzenia ludności w wodę do picia i na potrzeby gospodarcze przeprowadzono 34 kontrole protokolarne i 66 kontroli poborowych, wydano 2 decyzje administracyjne nakazujące doprowadzenie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi do wymagań rozporządzenia, 62 decyzje administracyjne stwierdzające przydatność wody do spożycia, 2 decyzje stwierdzające warunkową przydatność wody do spożycia i nakazujące doprowadzenie jakości wody do wymagań rozporządzenia, 3 oceny okresowe wydane w trakcie obowiązywania decyzji nakazu, 7 decyzji płatniczych, 2 decyzje przedłużające termin wykonania decyzji, 2 decyzje zatwierdzające laboratoria zakładowe i 3 zgody w formie decyzji na zastosowane materiały, wyroby i preparaty do uzdatniania i dystrybucji wody. Wyegzekwowano wykonanie 3 decyzji, w tym 2 decyzji wydanych w 2014r. i 1 decyzji wydanej w 2015r. Mandatów karnych nie nałożono.

Sześć wodociągów było raportowanych do Unii Europejskiej. Wodociąg publiczny w Chodzieży i wodociąg publiczny w Budzynie były raportowane ze względu na produkcję wody powyżej 1000 m³/dobę, wodociąg publiczny w Szamocinie ze względu na liczbę zaopatrywanej ludności powyżej 5000 osób, a 2 wodociągi zakładowe i 1 wodociąg lokalny ze względu na produkcję wyrobów spożywczych przeznaczonych na eksport.

Skontrolowano wszystkie wodociągi.

Wszystkie wodociągi uzyskały pozytywną opinię ze względu na dobry stan techniczny.

Wodę o nie odpowiadających wymaganiom parametrach fizykochemicznych dostarczał 1 wodociąg - wodociąg publiczny w Budzynie ze względu na ponadnormatywną zawartość żelaza i niezgodną z wymaganiami mętność. Stwierdzona zawartość żelaza nie stanowiła zagrożenia dla zdrowia i życia konsumentów, mogła jednak ujemnie wpływać na smak, wygląd (mętność) i zapach wody. Niezgodna z wymaganiami mętność mogła świadczyć o obecności w wodzie drobnych cząsteczek stałych, które mogły znajdować się w wodzie do picia na skutek nieodpowiedniego uzdatniania. Pozostałe wodociągi pod względem fizykochemicznym i bakteriologicznym oceniono jako dobre.

W IV kwartale 2015r. przeprowadzono prace remontowo-budowlane w stacji uzdatniania wody w Lipinach. Na czas remontu sieć wodociągową w Lipinach podłączono do wodociągu publicznego w Zbyszewicach.

Zdjęcie nr 1. Stacja Uzdatniania Wody w Lipinach po remoncie

Wodociągi na terenie powiatu chodzieskiego ujmują wodę ze studni głębinowych wierconych. Woda poddawana jest procesowi uzdatniania. Nie stwierdzono niedoborów wody.

V Kąpieliska naturalne i baseny oraz jakość wody do kąpiel

W ewidencji było 1 kąpielisko przy Jeziorze Karczewnik w Chodzieży oraz 2 miejsca wykorzystywane do kąpiel przy Jeziorze Siekiera w Szamocinie i przy Jeziorze Margonińskim w Margoninie.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Chodzieży zaopiniował pozytywnie projekt uchwały dotyczący wykazu kąpielisk w 2015r., w którym ujęto kąpielisko przy Jeziorze Karczewnik w Chodzieży przy ul. Kochanowskiego.

W czasie sezonu organizator kąpieliska i organizatorzy miejsc wykorzystywanych do kąpiel zlecali badanie wody w ramach monitoringu wewnętrznego. Sprawozdania z badań przekazywali PPIS w Chodzieży w celu dokonania oceny jakości wody w kąpielisku. Wydano 5 ocen jakości wody w kąpielisku i 7 ocen jakości wody w miejscach wykorzystywanych do kąpiel.

W sezonie letnim przeprowadzono 6 kontroli, w tym 2 kontrole kąpieliska i 4 kontrole miejsc wykorzystywanych do kąpiel.

Przeprowadzono 2 badania bakteriologiczne wody w kąpielisku przy Jeziorze Karczewnik w Chodzieży. Jakość wody w kąpielisku przed sezonem letnim i w czasie trwania sezonu letniego była dobra – spełniała wymagania rozporządzenia Ministra Zdrowia w sprawie prowadzenia nadzoru nad jakością wody w kąpielisku i miejscu wykorzystywanym do kąpiel. Woda w kąpielisku została zaklasyfikowana jako bardzo dobra. Przeprowadzono 2 kontrole protokolarne, wydano 5 ocen jakości wody. Zewidencjonowane kąpielisko było raportowane do Unii Europejskiej. W związku z powyższym istnieje potrzeba zapewnienia infrastruktury sanitarnej (skanalizowanych toalet i natrysków oraz zapewnienia bieżącej ciepłej i zimnej wody) przy tym kąpielisku.

W czasie sezonu kąpielowego woda w miejscach wykorzystywanych do kąpiel spełniała wymagania mikrobiologiczne; nie stwierdzano w niej również zanieczyszczeń w trakcie wizualnego nadzorowania.

Kąpielisko i miejsca wykorzystywane do kąpiel były oznakowane zgodnie z rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 28 kwietnia 2011r. w sprawie ewidencji kąpielisk oraz sposobu oznakowania kąpielisk i miejsc wykorzystywanych do kąpiel (Dz. U. Nr 91, poz. 527 z późn. zm.).

W 2015r. roku, podobnie jak w 2014r. w miejscu wykorzystywanym do kąpiei przy Jeziorze Margonińskim w Margoninie dodatkową atrakcją dla korzystających z kąpiei był kompleks zjeżdżalni.

W miejscu wykorzystywanym do kąpiei przy jeziorze Siekiera w Szamocinie zamontowano 2 nowe pomosty z barierką zabezpieczającą i dwoma drabinkami do zejścia do wody oraz 2 zjeżdżalnie dla małych dzieci. Na plaży ustawiono nową zadaszoną altanę plażową ze stołami, ławkami drewnianymi i zamontowanym oświetleniem. Problem w tym miejscu wykorzystywanym do kąpiei stanowią rozrastające się ciągle wodorosty (rogatek sztywny). Duża ilość roślinności występowała w 2015r. w strefie dla umiejących pływać a pojedyncze w strefie dla dzieci oraz w brodziku dla małych dzieci.

W roku sprawozdawczym 2015, podobnie jak w 2014r., zewidencjonowane były baseny kryte: Pływalnia „Delfin” w Chodzieży i basen kąpielowy w Hotelu „Habenda” w Budzynie. Przeprowadzono 2 kontrole protokolarne oraz 26 kontroli poborowych, wykonano 73 badania bakteriologiczne wody, w tym 2 badania w kierunku bakterii z rodzaju Legionella.

Basen kąpielowy w Hotelu „Habenda” w Budzynie był w dobrym stanie sanitarno-technicznym, bieżąca czystość była zachowana.

Pływalnię „Delfin” w Chodzieży ze względu na stan sanitarno-porządkowy, sanitarno-techniczny oceniono jako dobry, ze względu na jakość wody w niośle basenowej i w niośle zjeżdżalni obiekt wykazano jako dobry. Ze względu na obecność w wannie z hydromasażem bakterii *Pseudomonas aeruginosa* (6 razy w roku) tej części basenu nie można było wykazać jako dobrej.

VI Obiekty użyteczności publicznej

W 2015r. zewidencjonowanych było 167 obiektów. Ogółem w obiektach użyteczności publicznej przeprowadzono 110 kontroli protokolarnych, w tym 84 w obiektach użyteczności publicznej oraz 26 kontroli poborowych na basenach. Łącznie wydano 55 decyzji administracyjnych: w tym 4 decyzji nakazu, 6 decyzji umarzających postępowanie administracyjne, 8 decyzji opłat oraz 36 decyzji dotyczących ekshumacji i 1 decyzję na przewóz zwłok powyżej 60 km na terytorium Polski. Ponadto wydano 3 postanowienia dotyczące sprowadzenia zwłok z zagranicy. Wystąpień z art. 30 ustawy o PIS, tytułów wykonawczych, postanowień o nałożeniu grzywny w celu przymuszenia oraz upomnień nie wydano. Nałożono 2 mandaty karne na łączną kwotę 500 zł. Wydano łącznie 13 opinii sanitarnych: 8 dotyczyło masowych imprez artystyczno-rozrywkowych, 5 opinii dotyczyło regulaminu utrzymania czystości i porządku w gminach.

W 2015r. do komórki Higieny Komunalnej tutejszej Stacji wpłynęły łącznie 3 pisma z prośbą o interwencje (1 dotyczyła składowania przy posesji i spalania w piecach podkładów kolejowych na terenie wsi Laskowo; 1 dotyczyła usunięcia znaku „zakazu postoju i zatrzymywania” pojazdów przy piaskownicy na terenie osiedla Spółdzielni Mieszkaniowej w Chodzieży; 1 dotyczyła nieprzyjemnego zapachu wody ciepłej pochodzącej z wodociągu publicznego w Margoninie). 1 pismo dotyczące jakości wody ciepłej zostało rozpatrzone przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Chodzieży (zawiadomiono właściciela wodociągu, który zwiększył napowietrzanie wody), w 2 pozostałych przypadkach sprawy przesłano do innych instytucji do rozpatrzenia zgodnie z właściwością.

Jednostki organizacyjne pomocy społecznej

W roku 2015 w ewidencji Stacji była 1 placówka - Dzienny Dom Pomocy Społecznej w Budzynie. Podczas kontroli przeprowadzonej w 2015r. stwierdzono poprawę stanu technicznego obiektu w odniesieniu do lat ubiegłych. W pokoju terapii grupowej zamontowano nowe drzwi wejściowe, nowe oświetlenie, podłogę pokryto nową wykładziną PCV. Pomieszczenia terapii grupowej i terapii rodzinnej wyposażono w nowe meble. W pokoju konferencyjnym podłogę pokryto nową wykładziną, część starych krzeseł zastąpiono nowymi. Wszystkie pomieszcze-

nia odmalowano. W stołówce na parterze podłogę pokryto nowymi płytkami ceramicznymi, ze ścian usunięto boazerię, ściany i sufit odmalowano.

Hotele, motele, pensjonaty, inne obiekty, w których świadczone są usługi hotelarskie

Zewidencjonowanych było 20 obiektów, w tym: 6 hoteli, 2 motele, 2 pensjonaty oraz 10 innych obiektów, w których świadczone były usługi hotelarskie.

Bieżący stan sanitarno-porządkowy w 15 skontrolowanych obiektach był dobry, 5 obiektów nie zostało zaplanowanych do kontroli w roku 2015. Przedmiotem kontroli organów PIS prowadzonej w obiektach był ogólny stan sanitarno - techniczny, postępowanie z bielizną brudną i czystą, gospodarka odpadami i nieczystościami płynnymi, zaopatrzenie w środki czystości. Wszystkie kontrolowane obiekty były w dobrym stanie technicznym i sanitarno-porządkowym. Obiekty te zaopatrzone były w wodę do spożycia z wodociągów publicznych i podłączone były do kanalizacji. W 2015r. w obiektach nie pobierano w ramach nadzoru prób wody cieplej w kierunku oznaczenia bakterii z rodzaju Legionella. Właściciele obiektów nie zlecili przeprowadzenia badań wody w zakresie kolonizacji instalacji wodnych bakteriami z rodzaju Legionella.

Obiekty wyposażone były w zamykane pojemniki bądź kontenery na śmieci, które ustawione były na podłożach utwardzonych. Pojemniki i kontenery były w dobrym stanie technicznym. Były one opróżniane zgodnie z zawartymi umowami przez zakłady oczyszczania miasta. Obiekty zaopatrzone były w dostateczną ilość środków czystościowych i dezynfekcyjnych. Postępowanie z bielizną pościelową było prawidłowe. Bielizna czysta i brudna przechowywana była w wydzielonych magazynach lub szafach. Stan białiny był dobry. Bielizna pościelowa prana była w pralniach usługowych, z wyjątkiem 2 obiektów, które posiadały własne pralnie. Właściciele większości obiektów prowadzili okresową dezynfekcję poduszek, kołder i koców.

Otoczenie wszystkich kontrolowanych obiektów było zagospodarowane, utwardzone, częściowo obsadzone zielenią, z zapewnionym parkingiem dla gości hotelowych. Przy niektórych obiektach zapewniono place zabaw, stoliki i krzesła, istniała możliwość wypożyczenia sprzętu wodnego oraz skorzystania z kortów tenisowych i jazdy konnej. Jeden z hoteli posiadał basen z jacuzzi i sauną, a dwa sale do gry w kręgle.

Zakłady fryzjerskie, kosmetyczne i odnowy biologicznej oraz inne zakłady, w których świadczonych jest łącznie więcej niż jedna z wyżej wymienionych usług

Na terenie powiatu chodzieskiego w 2015 roku zewidencjonowanych było 79 zakładów, w tym: 40 zakładów fryzjerskich, 19 gabinetów kosmetycznych, 10 zakładów odnowy biologicznej, 10 innych zakładów, w których są świadczone różne usługi: fryzjerskie, kosmetyczne, odnowy biologicznej.

W roku 2015 skontrolowano 30 obiektów, przeprowadzono w nich 30 kontroli sanitarnych. Podczas kontroli sanitarnych ww. obiektów szczególną uwagę zwracano na procesy dezynfekcji sprzętu do obsługi klienta. Preparaty i środki dezynfekcyjne używane w zakładach posiadały odpowiednie stężenia nie stwarzające zagrożeń dla zdrowia ludzkiego. Informacje o produktach dezynfekcyjnych umieszczane były na etykietach w języku polskim. Osoby sporządzające roztwory dezynfekcyjne przestrzegały zasad zawartych w instrukcji producenta preparatu. Czyste przybory i narzędzia wykorzystane w czasie zabiegów przechowywane były w czystych, zdezynfekowanych, zamykanych pojemnikach. Brudne narzędzia były odkładane do przeznaczonych do tego celu pojemników a następnie dezynfekowane.

Każdorazowo podczas kontroli zwracano uwagę na postępowanie z bielizną – zarówno w aspekcie prania i dezynfekcji jak i prawidłowego przechowywania białiny czystej i brudnej. Bielizna wielokrotnego użytku najczęściej była prana poza zakładami. Powszechne stało się stosowanie białiny fryzjerskiej i kosmetycznej jednorazowego użytku.

Wszystkie skontrolowane zakłady utrzymane były w czystości.

Odpady stałe gromadzone były w odpowiednio oznaczonych i specjalnie przeznaczonych do tego celu pojemnikach lub kontenerach. Podmioty wytwarzające odpady niebezpieczne posiadały procedury postępowania z odpadami potencjalnie zakaźnymi. Odbiorem ww. odpadów zajmo-

wały się firmy specjalistyczne posiadające odpowiednie zezwolenia na prowadzenie tego rodzaju działalności.

We wszystkich skontrolowanych zakładach przestrzegane były zapisy ustawy z dnia 9 listopada 1995r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych.

Dworce autobusowe, stacje kolejowe PKP i przystanki osobowe PKP

W roku 2015 w ewidencji było 6 obiektów:

- 4 przystanki autobusowe
- 2 stacje PKP.

Skontrolowano 2 obiekty: Przystanek autobusowy „JAN-BUS” w Chodzieży oraz Stację PKP w Budzynie. Źródłem zaopatrzenia w wodę ww. obiektów były wodociągi publiczne. Nieczystości płynne odprowadzane były do sieci kanalizacyjnych, odpady komunalne gromadzone były w pojemnikach, które opróżniane były przez specjalistyczne firmy. Obiekty nie były przystosowane dla osób niepełnosprawnych. Stan sanitarno porządkowy i sanitarno-techniczny skontrolowanych obiektów w dniu kontroli był dobry.

Cmentarze

Pod nadzorem PSSE w Chodzieży w roku 2015 były 24 cmentarze, w tym 19 cmentarzy parafialnych, 4 cmentarze komunalne i 1 cmentarz wielowyznaniowy. W 2015 roku skontrolowano 8 cmentarzy, w tym 6 cmentarzy parafialnych i 2 cmentarze komunalne. Teren wszystkich skontrolowanych cmentarzy był ogrodzony. Ogrodzenie wykonane było z materiału trwałego (siatka azurowa stalowa, segmenty betonowe i stalowe kute). Na terenie 2 cmentarzy wszystkie aleje i drogi były utwardzone, na terenie 2 cmentarzy utwardzona była tylko główna aleja, a na terenie pozostałych cmentarzy drogi i aleje nie były utwardzone.

Źródłem zaopatrzenia w wodę na wszystkich cmentarzach były wodociągi sieciowe.

Odpady komunalne gromadzone były w pojemnikach, kontenerach oraz murowanych boksach o dobrym stanie sanitarno-porządkowym i sanitarno-technicznym. Zarządcy 7 kontrolowanych cmentarzy mieli podpisane umowy na odbiór odpadów komunalnych z firmami posiadającymi wymagane zezwolenie, z wyjątkiem 1 cmentarza, gdzie mieszkańcy wywozili odpady komunalne własnymi środkami transportu.

Teren wszystkich cmentarzy utrzymany był czysto. Na koniec roku sprawozdawczego obiektów złych nie wykazano.

Domy przedpogrzebowe i kostnice

W 2015r. zewidencjonowanych było 5 obiektów: 3 domy przedpogrzebowe i 2 kostnice. Liczba obiektów w stosunku do 2014r. nie uległa zmianie.

W 2015r. skontrolowano 2 obiekty, przeprowadzono w nich 4 kontrole.

W roku sprawozdawczym 2015 zakończone zostało postępowanie administracyjne dotyczące braku bieżącej wody ciepłej oraz braku przyłączenia do sieci kanalizacyjnej w Domu Przedpogrzebowym w Szamocinie, wszczęte w 2013r. Nowy administrator obiektu przeprowadził w 2015r. kapitalny remont i modernizację pomieszczeń domu przedpogrzebowego. W obiekcie wydzielono następujące pomieszczenia: biuro pogrzebowe, pomieszczenie przygotowania zwłok, pomieszczenie przechowywania zwłok z trzystanowiskową chłodnią, pomieszczenie ekspozycji trumien przeznaczonych do sprzedaży z wydzieloną szatnią dla osób przygotowujących zwłoki do pochówku i obsługujących ceremonie pogrzebowe, pomieszczenie magazynowe, pomieszczenie porządkowe, toaletę i korytarz. Pomalowano wszystkie ściany w kaplicy i pomieszczeniach zaplecza. Na zapleczu kaplicy wymieniono na nowe okna oraz drzwi wejściowe. We wszystkich pomieszczeniach przyziemia za wyjątkiem pomieszczenia magazynowego posadzki wyłożono płytkami ceramicznymi. W pomieszczeniu przygotowania zwłok, szatni oraz pomieszczeniu porządkowym ściany do połowy wysokości wyłożono płytkami ceramicznymi, powyżej pomalowano farbami. W budynku zapewniono bieżącą zimną i tam, gdzie jest to potrzebne - ciepłą wodę. W pomieszczeniach, w których są takie wymagania, zamontowano zlewo-

zmywaki i umywalki do mycia rąk, armaturę uruchamianą bez kontaktu z dłońmi, pojemniki z mydłem i dozowniki z ręcznikami jednorazowymi oraz kratki ściekowe w posadzce. W szatni ustawiono szafę na odzież dla pracowników. Zapewniono toaletę dla pracowników oraz osób uczestniczących w ceremonii pogrzebowej. Na poziomie przyziemia wymieniono na nowe wszystkie okna oraz większość drzwi wewnętrznych, pozostałe drzwi odmalowano farbą zmywalną. Budynek podłączono do kanalizacji miejskiej. Administrator obiektu posiadał umowę na odbiór i utylizację odpadów niebezpiecznych podpisaną z firmą specjalistyczną. Odpady komunalne z domu przedpogrzebowego i z terenu cmentarza wywożone były własnym środkiem transportu na Międzygminne Składowisko Odpadów Komunalnych Sp. z o.o. w Wągrowcu. W dniu kontroli stan sanitarno-techniczny i porządkowy pomieszczeń i wyposażenia był dobry. W roku 2015 zakończyło się również postępowanie administracyjne prowadzone przez Urząd Miasta i Gminy w Szamocinie dotyczące przekazania gruntów na rzecz parafii, na których usytuowany jest cmentarz i dom przedpogrzebowy. Obiekt w ocenie rocznej wykazano jako dobry.

Podczas kontroli sanitarnej Domu Przedpogrzebowego w Chodzieży przeprowadzonej we wrześniu 2015r. stwierdzono szereg nieprawidłowości:

- bardzo zły stan sanitarno-porządkowy obiektu i wyposażenia: brudne podłogi i wyposażenie pomieszczeń; brak środków do mycia i dezynfekcji powierzchni; powierzchnie chłodni do przechowywania zwłok brudne, zniszczone, skorodowane, z ubytkami farby; odzież robocza pracowników przechowywana poza szafą na odzież; odpady medyczne pozostawione po przeprowadzonej sekcji w otwartym pojemniku na odpady w sali sekcyjnej, brudna lodówka do przechowywania odpadów niebezpiecznych; brudne z pajęczynami i martwymi owadami okna oraz ściany i sufity pomieszczeń; brudny, zniszczony sprzęt porządkowy składowany w różnych pomieszczeniach obiektu
 - szczątki ludzkie przechowywane w temperaturze pokojowej poza chłodnią w pomieszczeniu przechowywania zwłok
 - brak możliwości mycia rąk, sprzętu, narzędzi i materiałów po wykonaniu czynności przygotowania zwłok do pochówku z uwagi na brak umywalki do mycia rąk z bieżącą ciepłą i zimną wodą w pomieszczeniu przechowywania zwłok oraz niesprawną armaturę czerpalną nad umywalką w pomieszczeniu porządkowym
 - bardzo zły stan techniczny pomieszczeń i wyposażenia domu przedpogrzebowego: wyeksploatowane, zniszczone wyposażenie sali sekcyjnej, pomieszczenia do przechowywania zwłok, pomieszczenia odprawiania ceremonii pogrzebowych, zaplecza, pomieszczenia porządkowego, biura, szatni i toalety; malowane ściany brudne, popękane, z ubytkami tynku i farby, w niektórych miejscach zawilgocone i zagrzybione; popękane, z ubytkami, luźne, nieprzytwierdzone do podłoża płytki ceramiczne na podłogach i ścianach; popękane posadzki betonowe; wyeksploatowana, zniszczona, skorodowana i z osadem z kamienia armatura sanitarna; zniszczone drzwi zewnętrzne domu przedpogrzebowego i skorodowane zadaszenie
 - drzwi wejściowe prowadzące z zewnątrz budynku do pomieszczenia odprawiania ceremonii pogrzebowych niedomykające się, bez możliwości zamknięcia na klucz
 - brak ogólnodostępnego ustępu w domu przedpogrzebowym lub jego bezpośrednim sąsiedztwie
 - skorodowaną, z odpryskami farby lodówkę do przechowywania odpadów medycznych
 - nieprawidłowo przechowywane odpady niebezpieczne poza urządzeniem chłodniczym
 - apteczkę pierwszej pomocy zawierającą przeterminowane materiały opatrunkowe i leki.
- Z przeprowadzonej kontroli sporządzono 2 protokoły kontroli oraz wszczęto dwa postępowania administracyjne względem właściciela obiektu oraz dzierżawcy. Właściciela obiektu oraz dzierżawcę odpowiedzialnych za utrzymanie porządku w obiekcie ukarano dwoma mandatami karnymi na łączną kwotę 500 zł.

Przeprowadzona w obiekcie kontrola sprawdzająca wykazała usunięcie nieprawidłowości dotyczących stanu porządkowego. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Chodzieży

wydał decyzję administracyjną zakazującą do odwołania przeprowadzania sekcji zwłok, przygotowywania zwłok do pochówku oraz przechowywania zwłok na terenie Domu Przedpogrzebowego przy ul. Strzeleckiej w Chodzieży. W związku z wypowiedzeniem przez właściciela Domu Przedpogrzebowego w Chodzieży umowy dzierżawy pomieszczeń firmie pogrzebowej wydano decyzję umarzającą postępowanie administracyjne wszczęte względem tej firmy. Dom Przedpogrzebowy w Chodzieży w ocenie rocznej wykazano jako zły pod względem technicznym.

Inne obiekty użyteczności publicznej

Nadzorem objętych było 29 obiektów, były to: domy kultury, boiska i hala sportowa, stok narciarski, wyciąg nart wodnych, targowisko, środki transportu publicznego, usługi pogrzebowe, pralnie, firma sprzątająca. Skontrolowano 16 obiektów, przeprowadzono 18 kontroli.

Przeprowadzona w 2015r. kontrola sanitarna Amfiteatru Chodzieskiego Domu Kultury, w Chodzieży wykazała liczne nieprawidłowości dotyczące stanu sanitarno-technicznego. Wydano decyzję administracyjną nakazującą doprowadzić do właściwego stanu sanitarno-technicznego zniszczoną podłogę i jedną ze ścian sceny Amfiteatru, usunąć przyczynę powstania zacieków na suficie w jednej garderobie oraz na suficie i we wnęce okiennej toalety męskiej dla publiczności, doprowadzić do właściwego stanu technicznego podłogi i ściany w garderobach, stolarkę drzwiową w garderobach, ścianę wyłożoną płytkami ceramicznymi przy oknie w toalecie męskiej dla publiczności z terminem wykonania w 2016r. Obiekt w ocenie rocznej uznano jako zły pod względem technicznym.

Na terenie Boiska Sportowego w Budzynie zamontowano nowe ławki w jednym sektorze dla widzów, a w pozostałych sektorach uzupełniono ubytki i odmalowano ławki. W dalszym ciągu w złym stanie sanitarno-technicznym były toalety ogólnodostępne (brudne ściany oraz zacieki na sufitach w sanitariacie damskim i męskim, pęknięcia ścian ze szczelinami w sanitariacie męskim) i nawierzchnia betonowa na widowni. Wydano decyzję administracyjną nakazującą doprowadzić do właściwego stanu sanitarno-technicznego ściany i sufit w toaletach ogólnodostępnych oraz nawierzchnię betonową na widowni z terminem wykonania w 2016r. Obiekt w ocenie rocznej uznano jako zły pod względem technicznym.

Kontrola Szamocińskiego Ośrodka Kultury Filii w Lipiej Górze oraz budynku Klubu Sportowego "SOKÓŁ" w Szamocinie nie wykazały nieprawidłowości, obiekty te spełniały warunki sanitarno-techniczne dla tego typu obiektów.

Stok Narciarski w Chodzieży został przejęty przez nowego dzierżawcę. Kontrola obiektu wykazała wyposażenie stoku w dodatkowy wyciąg narciarski bezpodporowowy o długości 200 m. Zainstalowany był również system naśnieżania, który naśnieżał stok w okresie ujemnych temperatur, wykorzystując dwa agregaty Lenco oraz dwie lance. Stan sanitarno-techniczny stoku narciarskiego był dobry.

W 2015r. skontrolowano 2 obiekty świadczące usługi przewozowe – „EURO-TOM” Prywatny Przewóz Osób oraz „JAN-BUS” Przewozy Pasażerskie Budzyń. W sumie skontrolowano 5 autobusów (2 należące do firmy „EURO-TOM” w Chodzieży oraz 3 do Przewozów Pasażerskich „JAN-BUS”). Kontrolowane autobusy były w dobrym stanie sanitarno-porządkowym i w dobrym stanie sanitarno-technicznym, kierowcy autobusów posiadali aktualne badania techniczne pojazdów. W autobusach zapewnione były pojemniki na odpady komunalne i apteczki doraźnej pomocy. Obiekty w ocenie rocznej uznano za dobre.

W styczniu 2015r. Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad Oddział w Poznaniu wypowiedziała umowę dzierżawy parkingu w Nietuszkowie i wezwała dzierżawcę do zaprzestania działalności gastronomicznej na parkingu oraz do jego opuszczenia. Podczas kontroli stwierdzono, że obiekt obecnie funkcjonuje jako miejsce postojowe. Studnia zlokalizowana na tym terenie została wyłączona z eksploatacji, usunięto kran z rurą doprowadzającą, wejście do studni zabezpieczono metalową płytą. Ponadto usunięto tablicę informującą o możliwości korzystania z ustępu publicznego, a wejścia do budynku ustępu zabezpieczono w sposób uniemożliwiający korzystanie z kabin ustępowych. Miejsce postoju wyposażono w stojak typu holenderskiego z wor-

kiem na odpady komunalne. Stan sanitarno-porządkowy miejsca postojowego był dobry. Obiekt skreślono z wykazu obiektów PSSE w Chodzieży.

W 2015r. zewidencjonowanych było 8 firm, które zajmowały się usługami pogrzebowymi i posiadały środki transportu do przewozu zwłok. W stosunku do roku 2014 przybył 1 nowy obiekt w Wyszynach. Skontrolowano 5 obiektów, w tym 1 nowo zewidencjonowany. Przeprowadzono 7 kontroli, podczas których sprawdzono stan sanitarno-techniczny 5 samochodów do przewozu zwłok.

Podczas kontroli samochodu do przewozu zwłok należącego do jednej z firm pogrzebowych stwierdzono, że samochód nie był trwale oznakowany w sposób zapewniający jego przeznaczenie. Informacja o przeznaczeniu samochodu była wykonana w formie naklejki magnetycznej umieszczanej na karoserii samochodu, którą można było w łatwy i szybki sposób zdemontować przywracając autu cywilny wygląd. Samochód posiadał kabinę kierowcy odizolowaną od części przeznaczonej na umieszczenie zwłok albo szczątków ludzkich. W części przeznaczonej do przewozu zwłok była zniszczona, z ubytkami powierzchni, drewniana podłoga oraz karoseria z ubytkami farby, nie nadające się do skutecznej dezynfekcji. Na wyposażeniu samochodu były tylko jednorazowe rękawice ochronne. Brak było środków do mycia i dezynfekcji powierzchni w części przewozowej samochodu oraz preparatu do dezynfekcji rąk a także zapisów dezynfekcji środka transportu. Brak było umowy na odbiór odpadów niebezpiecznych powstających przy przewozie zwłok i obsłudze pogrzebów. Następnego właściciel poinformował o usunięciu nieprawidłowości technicznych, co potwierdziła kontrola sprawdzająca.

Kontrola samochodu do przewozu zwłok należącego do innej działającej na terenie powiatu chodzieskiego firmy świadczącej usługi pogrzebowe wykazała zły stan techniczny powierzchni samochodu, w części przeznaczonej do przewozu zwłok lub szczątków ludzkich. Stwierdzono nie nadające się do prawidłowego mycia i dezynfekcji: podłogę zniszczoną, z pęknięciami i ubytkami wykładziny oraz karoserię z ubytkami farby. W podłodze zamontowane były haki umożliwiające zabezpieczenie pasami trumny przed przesuwaniem się w czasie transportu. W dniu kontroli na wyposażeniu samochodu brak było pasów. W kabinie kierowcy wydzielone było miejsce na środki dezynfekcyjne, worki na trumnę i jednorazowe rękawice ochronne, na wyposażeniu samochodu brak było środków do mycia i dezynfekcji powierzchni w części przewozowej samochodu oraz preparatu do dezynfekcji rąk. Według oświadczenia właściciela firmy odpady niebezpieczne (zużyte foliowe worki na trumnę i zwłoki oraz rękawice jednorazowego użytku) odbierane były do utylizacji zgodnie z umową przez firmę specjalistyczną. Po każdym przewozie osoby zmarłej samochód był myty i dezynfekowany na posesji właściciela, gdzie przechowywane były preparaty dezynfekcyjne. W dniu kontroli brak było do wglądu zapisów dotyczących dezynfekcji środka transportu. Wszczęto postępowanie administracyjne, przed wydaniem decyzji właściciel poinformował o wykonaniu zaleceń, co potwierdziła kontrola sprawdzająca. Wydano decyzję umarzającą postępowanie administracyjne.

Pozostałe 3 skontrolowane samochody do przewozu zwłok były trwale oznakowane w sposób wskazujący na ich przeznaczenie, były zarejestrowane jako samochody pogrzebowe. Samochody posiadały kabinę kierowcy odizolowaną od części przeznaczonej na umieszczenie zwłok albo szczątków ludzkich. W części przeznaczonej do przewozu zwłok lub szczątków ludzkich 2 samochodów podłoga wyłożona była materiałem łatwopalnym, odpornym na działanie środków dezynfekcyjnych. Samochody posiadały zabezpieczenie uniemożliwiające przesuwanie się trumny w czasie transportu. W kabinach kierowców wydzielone było miejsce na środki dezynfekcyjne, worki na trumnę i jednorazowe rękawice ochronne. Według oświadczenia właścicieli firm odpady niebezpieczne (zużyte foliowe worki na trumnę i zwłoki oraz rękawice jednorazowego użytku) były gromadzone przed wywozem do utylizacji w wydzielonych miejscach. Odpady niebezpieczne odbierane były przez firmę specjalistyczną. Po każdym przewozie osoby zmarłej samochody były myte i dezynfekowane na posesjach właścicieli. Prowadzony był rejestr mycia i dezynfekcji samochodów. Do dezynfekcji stosowane były środki myjąco-dezynfekcyjne o szerokim spektrum działania. W ocenie rocznej wszystkie skontrolowane obiekty uznano jako dobre.

W roku sprawozdawczym 2015 były 4 pralnie, skontrolowano 3 pralnie. Pralnie te świadczyły usługi dla osób indywidualnych oraz dla obiektów hotelarskich. Bielizna do prania i po wypraniu przewożona była samochodami właścicieli pralni. Brudna, zapakowana była do worków foliowych a czysta pakowana w szary papier. Podstawowym źródłem zaopatrzenia w wodę były wodociągi publiczne w Chodzieży oraz w Szamocinie, ścieki odprowadzane były do sieci kanalizacyjnych. Odpady komunalne gromadzone były w pojemnikach i odbierane przez zakłady usług komunalnych. Opakowania plastikowe po środkach piorących i wybielaczach zabierane były przez firmę dostarczającą środki do prania. W obiektach była wentylacja grawitacyjna nawiewno-wyciągowa. Stan sanitarno-techniczny i sanitarno-porządkowy pralni był dobry.

Ustępy publiczne

Pod nadzorem był 1 ustęp publiczny w Chodzieży. Ustęp zaopatrywany był w wodę z wodociągu publicznego w Chodzieży, obiekt podłączony był do sieci kanalizacji miejskiej. Ustęp publiczny zlokalizowany poniżej płyty głównej rynku, nie był przystosowany dla osób niepełnosprawnych z uwagi na bariery architektoniczne w postaci wąskich schodów oraz braku możliwości zjazdu do obiektu.

Kontrola ustępu przeprowadzona przed w sezonem letnim 2015 wykazała zły stan sanitarno-techniczny obiektu. W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami wszczęto postępowanie administracyjne skierowane zgodnie z kompetencjami do Burmistrza Miasta Chodzieży i do administratora Ustępu publicznego. Przed wydaniem decyzji administrator obiektu powiadomił Stację o wykonaniu zaleceń. Kontrola sprawdzająca wykazała usunięcie nieprawidłowości: uzupełniono ubytki tynku na schodach prowadzących do części damskiej i do części męskiej, zamontowano nową klamkę w kabinie ustępowej w części damskiej, odmalowano sufity we wszystkich kabinach ustępowych, uzupełniono tynk na suficie w części z pisuarami i odmalowano sufit, uzupełniono tynki na ścianach w pomieszczeniu porządkowym oraz odmalowano ściany i sufit w tym pomieszczeniu. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Chodzieży wydał 2 decyzje umarzające postępowanie administracyjne. Na koniec roku sprawozdawczego obiekt uznano za dobry.

Podmioty lecznicze

PSSE w 2015 roku obejmowała nadzorem sanitarnym 90 obiektów służby zdrowia. W roku 2015r. nie powstały nowe podmioty lecznicze, a 2 obiekty zostały zlikwidowane. W 50 skontrolowanych obiektach służby zdrowia przeprowadzono łącznie 77 kontroli protokolarnych (w tym 2 kontrole w szpitalu oraz 75 kontroli w placówkach leczenia otwartego). Wydano łącznie 7 decyzji administracyjnych (w tym 4 decyzje nakazu dotyczące stanu sanitarno-technicznego obiektów, 2 decyzje opłatowe oraz 1 decyzję opiniującą spełnienie wymagań przez podmiot leczniczy). Postanowień o nałożeniu grzywny oraz pism (zawiadomień) w trybie art. 30 ustawy o PIS nie wydano. Nałożono 1 mandat karnych w wysokości 300 zł na podstawie art. 50 pkt 2 ustawy z dnia 5 grudnia 2008r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi (tekst jednolity Dz. U. z 2013r. poz. 947 z późn. zm.).

Zakłady leczenia stacjonarnego

W powiecie chodzieskim pod nadzorem PSSE był 1 szpital zlokalizowany przy ulicy Strzeleckiej 32 należący do Wielkopolskiego Centrum Pulmonologii i Torakochirurgii im. Eugenii i Janusza Zeylandów, ul. Szamarzewskiego 62, 60-569 Poznań.

Szpital posiadał program dostosowawczy z dnia 13.03.2012r. pozytywnie zaopiniowany przez Wielkopolskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego, dotyczący kompleksowej przebudowy bloku operacyjnego wraz z zapleczem. Po włączeniu szpitala do Wielkopolskiego Centrum Pulmonologii i Torakochirurgii wszystkie operacje odbywały się w siedzibie głównej szpitala w Poznaniu. Rezygnacja z wykonywania zabiegów operacyjnych w szpitalu w Chodzieży spowodowała, iż w wyremontowanych ze środków unijnych pomieszczeniach po bloku operacyjnym utworzono Oddział Opieki Paliatywnej. Tym samym szpital w Chodzieży

dostosowany został do wymogów rozporządzenia Ministra Zdrowia w sprawie szczegółowych wymagań, jakim powinny odpowiadać pomieszczenia i urządzenia podmiotu wykonującego działalność leczniczą.

W roku sprawozdawczym 2015 pracownicy PSSE w Chodzieży przeprowadzili 2 kontrole sanitarne.

Stan sanitarno-techniczny i funkcjonalność większości skontrolowanych pomieszczeń szpitalnych nie budził zastrzeżeń. W 2015 roku przeprowadzano remonty i modernizację niektórych pomieszczeń szpitala oraz zakończono generalny remont budynku szpitala: wymieniono na nowe wszystkie drzwi wejściowe do budynku szpitala; wykonano do izby przyjęć nowy podjazd dostosowany dla osób niepełnosprawnych; wymieniono na nową wykładzinę PCV na korytarzu przy izbie przyjęć prowadzącym na oddziały; odmalowano izbę przyjęć; pomalowano wszystkie korytarze i klatki schodowe szpitala; dokończono wymianę stolarki okiennej w szpitalu; odmalowano sufity i ściany na Oddziale Chorób Płuc I na II piętrze szpitala; zakończono remont dachu na budynku szpitala; dokończono wykonanie nowej elewacji budynku; zakończono kapitalny remont pomieszczeń po bloku operacyjnym, w którym utworzono Oddział Opieki Paliatywnej; przeprowadzono reorganizację niektórych oddziałów szpitalnych - Oddział Opieki Paliatywnej przeniesiono z III piętra budynku do nowo wyremontowanych pomieszczeń po bloku operacyjnym a pomieszczenia na III piętrze wyłączono z użytkowania.

Podczas kontroli kompleksowej przeprowadzonej w 2015r. stwierdzono następujące nieprawidłowości stanu sanitarno-technicznego i funkcjonalnego szpitala:

- na Oddziale Chorób Płuc I ubytki farby na stojakach do kroplówek; ubytki tynku i farby w salach chorych na wysokości oparcia krzeseł; w węzłach sanitarnych przy salach chorych zniszczony, z ubytkami silikon przy brodzikach; zniszczone, z ubytkami farby i drewna futryny drzwi do sal chorych i toalet; zniszczone, z ubytkami okleiny lub farby stoliki przyłóżkowe i stoły w salach chorych; zniszczone, z pęknięciami tapicerki krzesła
- na Oddziale Chorób Płuc II z Pododdziałem Bronchologii Diagnostycznej zniszczone, z ubytkami farby i drewna futryny drzwi do sal chorych i toalet; ubytki tynku i farby w salach chorych na wysokości oparcia krzeseł; w węzłach sanitarnych przy salach chorych zniszczony, z ubytkami silikon przy brodzikach oraz ubytki farby na grzejnikach w korytarzu oddziału; zniszczone, z ubytkami okleiny lub farby stoliki przyłóżkowe oraz zniszczone z ubytkami farby ramy łóżek
- na Oddziale Rehabilitacyjnym II (RO) zniszczone, z ubytkami farby i drewna futryny drzwi do sal chorych i toalet oraz w węzłach sanitarnych przy salach chorych zniszczony, z ubytkami silikon przy brodzikach
- na Oddziale Rehabilitacji Pulmonologicznej w sali kinezyterapii zniszczone, z pęknięciami tapicerki krzesła drewniane
- w pomieszczeniu przechowywania zwłok (w budynku po byłym prosektorium) zły stan techniczny ścian i podłóg (ściany brudne z pęknięciami, ubytkami farby oraz ubytki płytek ceramicznych i spoin); podłogi z pęknięciami lastriko i płytek ceramicznych, z ubytkami płytek i spoin; zły stan techniczny wyposażenia pomieszczenia do przechowywania zwłok (skorodowane metalowe ściany i podłogi wewnątrz i na zewnątrz chłodni); zniszczone, skorodowane, z ubytkami farby nosze dla zmarłych, zniszczone, z ubytkami farby szafy oraz zniszczone krzesła
- w pomieszczeniu post mortem zniszczony, z ubytkami farby wózek do transportu zwłok

Wszczęto postępowanie administracyjne. Przed wydaniem decyzji nakazu dyrekcja szpitala powiadomiła PPIS w Chodzieży o usunięciu większości nieprawidłowości, co potwierdziła przeprowadzona kontrola sprawdzająca. Wydano decyzję administracyjną dotyczącą usunięcia pozostałych nieprawidłowości stanu technicznego w pomieszczeniu przechowywania zwłok z terminem realizacji w 2016r.

W roku 2015 podstawowym źródłem zaopatrzenia w wodę dla szpitala był własny wodociąg lokalny. Obiekt posiadał pozwolenie wodnoprawne na pobór wód z własnego ujęcia ważne do dnia 26.06.2033r. W 2015r. PPIS w Chodzieży zaplanował i pobrał z wodociągu lokalnego

Szpitala w Chodzieży 3 próby wody zimnej. Pod względem fizyko-chemicznym jakość wody odpowiadała obowiązującym wymaganiom dla wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi. Natomiast pod względem bakteriologicznym w 1 próbie stwierdzono obecność bakterii grupy coli w ilości 9 jtk/100 ml. Powiadomiono dyrekcję szpitala o stwierdzonym przekroczeniu. Właściciel wodociągu podjął natychmiast działania naprawcze i następnie przeprowadził sprawdzające badanie wody w ramach monitoringu wewnętrznego - jakość wody była zgodna z wymaganiami rozporządzenia. Wydano decyzję stwierdzającą przydatność wody do spożycia. W roku 2015 nie pobierano z nadzoru prób wody ciepłej w kierunku oznaczenia bakterii z rodzaju Legionella. Szpital również nie zlecił przeprowadzenia badań w tym zakresie. Rezerwowym zaopatrzeniem w wodę dla szpitala w 2015 roku był wodociąg publiczny w Chodzieży, który produkował wodę dobrej jakości. W roku sprawozdawczym 2015 nie było awarii sieci oraz przerw w dostawach wody w szpitalu, nie przeprowadzano modernizacji sieci.

W szpitalu nadzór nad utrzymaniem czystości w obiekcie sprawował zespół ds. zwalczania zakażeń szpitalnych, prowadzona była dokumentacja kontroli wewnętrznej – pobierane były wymazy z powierzchni i sprzętów, z rąk personelu medycznego. Szpital posiadał i stosował procedury sprzątania i dezynfekcji pomieszczeń. Utrzymaniem czystości zajmował się personel (salo-we). Wszystkie oddziały szpitala wyposażone były w odpowiedni sprzęt do sprzątania - wózki wielofunkcyjne z wymiennymi mopami oraz ścierki, przeznaczone do określonych powierzchni. Po jednorazowym użyciu ścierki i nakładki do mopów oddawane były do prania w pralni usługowej. Wszystkie oddziały posiadały basenownie, które znajdowały się w części gospodarczo-magazynowej oddziałów i wyposażone były w myjnie-dezynfektory, a na Oddziale Opieki Paliatywnej w macerator. Punkty mycia rąk personelu wyposażone były w dozowniki z mydłem w płynie i środkiem dezynfekcyjnym oraz w zasobniki z ręcznikami jednorazowego użytku. W szpitalu stosowane były środki dezynfekcyjne o szerokim spektrum działania, przeznaczone do stosowania w placówkach medycznych. Podczas kontroli sanitarnych bieżąca czystość w szpitalu była zachowana, mandatów karnych nie nakładano.

Zakłady leczenia ambulatoryjnego

W ewidencji na dzień 31.12.2015r. było 89 placówek leczenia otwartego, w tym:

- podmioty lecznicze – 20 obiektów tj.: 12 przychodni, ośrodków zdrowia i poradni, 2 zakłady badań diagnostycznych i medycznych laboratoriów diagnostycznych, 2 zakłady rehabilitacji leczniczej, 4 inne podmioty
- praktyki zawodowe – 69 obiektów: 13 indywidualnych praktyk lekarskich (w tym 12 indywidualnych praktyk lekarzy dentystów), 39 indywidualnych specjalistycznych praktyk lekarskich (w tym 6 indywidualnych specjalistycznych praktyk lekarzy dentystów), 2 grupowe praktyki lekarzy dentystów, 12 grupowych praktyk pielęgniarek, 3 inne praktyki.

W roku sprawozdawczym 2015 podczas kontroli sanitarnych stwierdzono nieprawidłowości w 4 obiektach, które dotyczyły stanu sanitarno-technicznego:

- niewłaściwy stan sanitarno-techniczny powierzchni i wyposażenia gabinetu stomatologicznego – w 1 obiekcie
- niewłaściwy stan techniczny powierzchni ścian i sufitu na korytarzu, powierzchni ścian klatki schodowej oraz poręczy – w 3 obiektach.

Celem poprawy warunków sanitarno-technicznych w 3 przypadkach wydano zalecenia w protokołach kontroli placówek i wyegzekwowano poprawę stanu sanitarno-technicznego w trakcie roku sprawozdawczego 2015. Właścicielkę 1 obiektu ukarano mandatem karnym oraz wszczęto postępowanie administracyjne i wydano decyzję administracyjną z terminem wykonania zarządzeń w I kwartale 2016r.

We wszystkich skontrolowanych w 2015r. placówkach za wyjątkiem 1 obiektu utrzymanie bieżącej czystości i porządku w pomieszczeniach nie budziło zastrzeżeń. Placówki posiadały prawidłowy sprzęt do sprzątania oraz wystarczającą ilość środków czystościowych i dezynfekcyjnych stosowanych z zależności od zagrożeń. Właściciele obiektów dbali

o porządek pomieszczeń i otoczenie obiektów. Sprzątaniem większości obiektów zajmowali się pracownicy lub właściciele placówek, w pozostałych obiektach sprzątaniem zajmowała się firma zewnętrzna, własnym sprzętem i środkami.

Większość placówek na terenie powiatu była w dobrym stanie technicznym. W 2015r. nie zgłoszono żadnej prośby o interwencję w obiektach lecznictwa otwartego. Wszystkie 49 obiektów lecznictwa otwartego skontrolowane w roku sprawozdawczym 2015 było dostosowanych do wymogów rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 26 czerwca 2012r. w sprawie szczegółowych wymagań, jakim powinny odpowiadać pomieszczenia i urządzenia podmiotu wykonującego działalność leczniczą (Dz. U. z 2012r. poz. 739).

W stosunku do poprzedniego roku sprawozdawczego stwierdzono poprawę warunków sanitarno-technicznych w 5 obiektach, w których przeprowadzone zostały bieżące remonty oraz zakupiono nowe wyposażenie.

Placówki podmiotów leczniczych prowadzące działalność ambulatoryjną zaopatrywane były w wodę z wodociągów sieciowych publicznych. Jakość wody odpowiadała wymogom określonym w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 29 marca 2007 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. Nr 61, poz. 417 z późn. zm.) za wyjątkiem wodociągu publicznego w Budzynie, ponieważ woda z tego wodociągu była kwestionowana z uwagi na ponadnormatywną zawartość żelaza oraz podwyższoną mętność.

W skontrolowanych obiektach lecznictwa ambulatoryjnego wykorzystywano bieliznę jednorazowego lub wielokrotnego użytku. Wszystkie placówki objęte nadzorem sanitarnym posiadały opracowane i wdrożone procedury postępowania z czystą i brudną bielizną. Bielizna czysta zabezpieczona była przed zanieczyszczeniem i przechowywana w szafkach. Bielizna brudna gromadzona była w zamykanych i oznakowanych pojemnikach. Placówki stosujące bieliznę wielokrotnego użytku korzystały z usług pralni usługowych. Transport bielizny brudnej i czystej odbywał się w plastikowych pojemnikach lub workach foliowych.

W placówkach odpady medyczne zbierane były selektywnie, zgodnie z opracowanymi procedurami. Odpady zabierane były przez firmy specjalistyczne w celu ich utylizacji.

W roku sprawozdawczym 2015 skontrolowano 49 obiektów lecznictwa otwartego, przeprowadzono 75 kontroli sanitarnych (w tym 54 kontroli przez Higienę Komunalną i 21 kontroli przez Epidemiologię). Wydano 6 decyzji administracyjnych – 3 decyzje nakazu, w tym 1 prolongującą, 2 decyzje opłatowe oraz 1 decyzję opiniującą spełnienie wymagań sanitarno-technicznych przez podmiot leczniczy. Postanowień o nałożeniu grzywny oraz pism (zawiadomień) w trybie art. 30 ustawy o PIS nie wydano. Nałożono 1 mandat karny w wysokości 300 zł na podstawie art. 50 pkt. 2 ustawy z dnia 5 grudnia 2008r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi (tekst jednolity Dz.U. z 2013r. poz. 947 z późn. zm.).

WNIOSKI

1. W 2015. większość wodociągów na terenie powiatu, z wyjątkiem wodociągu publicznego w Budzynie, produkowały wodę dobrej jakości. Zła jakość wody wynikała z przekroczenia parametrów żelaza i mętności.
2. W 2015 przeprowadzono prace modernizacyjne w jednej stacji uzdatniania wody - Lipinach.
3. Zewidencjonowane kąpielisko przy Jeziorze Karczewnik w Chodzieży było raportowane do Unii Europejskiej. W związku z powyższym istnieje potrzeba zapewnienia infrastruktury sanitarnej (skanalizowanych toalet i natrysków oraz zapewnienia bieżącej ciepłej i zimnej wody) przy tym kąpielisku.
4. Władze samorządowe miasta i gminy Margonin powinny dążyć do przekształcenia miejsca zwyczajowo używanego do kąpeli na kąpielisko.
5. Władze samorządowe miasta i gminy Szamocin powinny podjąć działania w celu usunięcia nadmiernej ilości roślinności (rogatka) z miejsca zwyczajowo używanego do kąpeli przy Jeziorze Siekiera.

6. Należy podjąć działania zmierzające do poprawy jakości mikrobiologicznej wody w wannie z hydromasażem na pływalni DELFIN w Chodzieży.
7. Dom Przedpogrzebowy zlokalizowany na terenie cmentarza w Chodzieży był w bardzo złym stanie technicznym i wymaga kapitalnego remontu.
8. Na terenie powiatu chodzieskiego nie ma sali sekcyjnej.
9. Należy doprowadzić do właściwego stanu technicznego toalety ogólnodostępne oraz posadzkę na widowni Boiska Sportowego w Budzynie.
10. Remontu wymaga scena, garderoby oraz toalety Amfiteatru w Chodzieży.
11. W 2015 roku stwierdzono poprawę warunków sanitarno-technicznych w 6 obiektach służby zdrowia, w których przeprowadzono prace remontowe.
12. Wszystkie podmioty lecznicze na terenie powiatu spełniały wymagania higieniczno-sanitarne określone w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 26 czerwca 2012r. w sprawie szczegółowych wymagań jakim powinny odpowiadać pomieszczenia i urządzenia podmiotu wykonującego działalność leczniczą (Dz. U. z 2012r., poz. 739).

VII Obiekty żywności, żywienia i przedmiotów użytku oraz jakość zdrowotna środków spożywczych i przedmiotów użytku

PSSE w Chodzieży w 2015r. sprawowała nadzór nad 600 obiektami żywnościowo-żywnościowymi, wytwórniami i miejscami obrotu przedmiotami użytku, miejscami obrotu kosmetykami oraz środkami transportu żywności.

W roku ubiegłym wydano 63 decyzje zatwierdzające zakłady do prowadzenia działalności. Skontrolowano 285 obiektów, co stanowi 47,5% obiektów figurujących w ewidencji komórki HŻŻiPU. Przeprowadzono ogółem 347 kontroli sanitarnych w obiektach żywnościowo-żywnościowych oraz wytwórniach i miejscach obrotu przedmiotami użytku i kosmetykami. Obiektów w których wdrożono zasady GMP/GHP (Dobrej Praktyki Produkcyjnej/Dobrej Praktyki Higienicznej) było 433, część z nich rozpoczęła wdrażanie systemu HACCP (Systemu Analizy Zagrożeń i Krytycznych Punktów Kontroli). System HACCP wdrożony został w 16 zakładach, były to 3 zakłady produkujące artykuły spożywcze, 1 produkujący osłonki do wędlin, 1 restauracja i 11 supermarketów.

W celu wyegzekwowania poprawy stanu sanitarno-technicznego zakładów wydano 21 decyzji administracyjnych oraz 70 decyzji opłat. Decyzje administracyjne dotyczyły następujących grup obiektów:

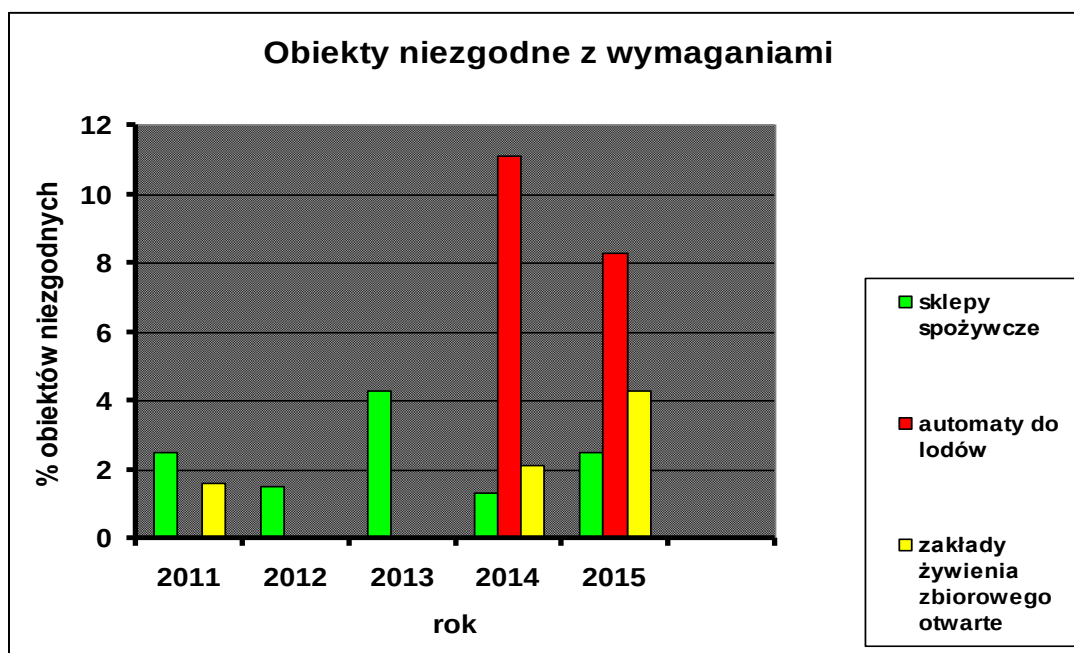
- sklepów (7 decyzji, w tym 1 dot. supermarketu)
- piekarni (4 decyzje)
- zakładów żywienia zbiorowego otwartego (3 decyzje)
- magazynów hurtowych (3 decyzje)
- ciastkarni (1 decyzja)
- przetwórci owocowo-warzywnych (1 decyzja)
- zakładów żywienia zbiorowego zamkniętego (2 decyzje).

Ocenę stanu sanitarnego na arkuszach oceny przeprowadzono w 170 obiektach, co stanowi 59,65% obiektów skontrolowanych. W wyniku przeprowadzonej klasyfikacji 4 obiekty były niezgodne z wymaganiami, stanowiło to 2,35 % obiektów sklasyfikowanych. Niezgodne były:

- sklep spożywczo-monopolowy w Chodzieży
- punkt sprzedaży lodów w Chodzieży
- restauracja w Chodzieży
- restauracja w Szamocinie

L.p.	Nazwa obiektu	Rok				2015
		2011	2012	2013	2014	
1.	Sklepy spożywcze	2,5%	1,5%	4,3%	2,3%	1,5%
2.	Automaty do lodów	0%	0%	0%	11,1%	8,3%
3.	Zakłady żywienia zbiorowego otwarte	1,6%	0%	0%	2,1%	4,3%

Tabela nr 4. Zestawienie porównawcze stanu sanitarnego obiektów żywienia i żywności za lata 2011 – 2015 (wyrażonego w % obiektów niezgodnych)

Wykres nr 6. Wykres porównawczy stanu sanitarnego obiektów żywienia i żywności za lata 2011 – 2015 (wyrażonego w % obiektów niezgodnych)

W 2013r. odsetek sklepów niezgodnych wynosił 4,3 %, w 2014r. 2,3%, a w 2015r. było to 1,5%. Restauracje w roku 2013 były wszystkie zgodne z wymaganiami natomiast w 2014r. odsetek restauracji niezgodnych wynosił 2,1%, a w 2015r. wzrósł do 4,35%. Również automaty do lodów w 2013r. były zgodne z wymaganiami natomiast w 2014r. automatów niezgodnych było 11,11%, w 2015r. procent ten spadł do 8,33.

Za stwierdzone w czasie kontroli uchybienia natury sanitarno-porządkowej nałożono 9 mandatów karnych na sumę 1150 zł. Mandaty karne nałożono w następujących obiektach:

- miejscach obrotu artykułami spożywczymi (sklepach) - na sumę 650zł
- zakładach żywienia zbiorowego otwartego – 2 na sumę 400zł
- automatach do lodów – 1 na sumę 100zł.

W celu usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości wszczynano postępowania administracyjne i wydawano decyzje opłat.

W związku ze złożonymi wnioskami właścicieli wydano 63 decyzje zatwierdzające zakłady do prowadzenia działalności lub zatwierdzające poszerzony zakres działalności oraz 2 decyzje zatwierdzające zakłady warunkowo.

Wydano 2 upomnienia w celu przymuszenia do wykonania decyzji administracyjnych. Tytułów wykonawczych nie wydawano. Nie kierowano wniosków o ukaranie do Wielkopolskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego.

Na wnioski właścicieli wpisano do rejestru zakładów będących pod nadzorem Państwowej Inspekcji Sanitarnej 135 gospodarstw rolnych.

W sezonie letnim, z uwagi na fakt, że powiat leży na trasie dojazdowej do nadmorskich ośrodków wypoczynkowych, wzmożonym nadzorem sanitarnym objęto obiekty żywności i żywienia przy tych trasach. Planując kontrole szczególny nacisk położono na obiekty, które w poprzednich latach wykazywały zły stan sanitarny oraz na te, które produkowały lub świadczyły usługi dla dużej liczby konsumentów. W ramach akcji letniej wykonano 11 kontroli. Wydano 1 decyzję administracyjną dotyczącą poprawienia stanu technicznego zakładu oraz 1 decyzję opłat.

W roku 2015 przyjęto 11 pism w sprawie interwencji. Pisma te dotyczyły:

- jakości zdrowotnej towarów oferowanych w sprzedaży w sklepie mięsno-wędliniarskim w Chodzieży - nieprawidłowości podczas kontroli nie stwierdzono; odpowiedź na zażalenie przesłano na podany adres mailowy skarżące
- nielegalnej ubojni i masarni w Prośnie, pismo przesłano do wykorzystania służbowego do Powiatowego Lekarza Weterynarii w Chodzieży
- jakości zdrowotnej drożdżówki zakupionej w sklepie w Białośliwiu (teren PSSE w Pile); skarżąca znalazła w pieczywie kawałki szkła, w sklepie uzyskała informację, że drożdżówka pochodzi prawdopodobnie z zakładu w Szamocinie, w związku z powyższym przeprowadzono kontrolę zakładu w Szamocinie - nie stwierdzono nic, co wskazywałoby na możliwość zanieczyszczenia produktów kawałkami szkła
- jakości posiłków oraz warunków sanitarnych w barze gastronomicznym w Szamocinie; była to anonimowa skarga - w trakcie kontroli w barze nie stwierdzono nieprawidłowości w przechowywaniu surowców i produktów, nie stwierdzono artykułów po upływie terminu przydatności do spożycia, jak również gotowych posiłków niewłaściwie przygotowanych lub świadczących o użyciu nieświeżych surowców
- sklepu na os. Kwiatowym w Budzynie; anonimowy skarżący informował o złych warunkach sanitarnych w obiekcie, o picu alkoholu w sklepie i przed nim - przeprowadzono trzy kontrole sklepu, nałożono 1 mandat karny w wys. 100 zł; poinformowano Urząd Gminy w Budzynie o treści skargi w części dotyczącej spożywania alkoholu przed sklepem.
- sklepu spożywczo-przemysłowego w Prośnie; anonimowa informacja przesłana drogą mailową dotyczyła warunków sanitarnych i technicznych oraz jakości zdrowotnej oferowanych artykułów spożywczych - po przeprowadzonej kontroli, w trakcie której potwierdziły się niektóre zarzuty dotyczące stanu technicznego, wszczęto postępowanie administracyjne i wydano decyzję; pozostałe zarzuty okazały się bezzasadne.
- sklepu spożywczego na ul. Rogozińskiej w Budzynie, skarżący informował o złych warunkach sanitarnych w obiekcie, nie przestrzeganiu zasad higieny przez personel a także sprzedaży alkoholu nieletnim, zatrudnianiu osób bez umów, sprzedaży poza ewidencją kasy fiskalnej - sklepie przeprowadzono kontrolę, zarzuty będące w kompetencji Państwowej Inspekcji Sanitarnej okazały się bezzasadne o czym listownie poinformowano skarżącego; pozostałe informacje zostały przesłane zgodnie z kompetencjami do Urzędu Skarbowego w Chodzieży, Okręgowego Inspektoratu Pracy w Poznaniu Oddziału w Pile oraz Urzędu Gminy w Budzynie
- braku oznakowania pieczywa cukierniczego w sklepie firmowym piekarni w Chodzieży - w trakcie kontroli w sklepie i piekarni nie stwierdzono pieczywa pakowanego nieoznakowanego natomiast nad regałem z pieczywem nieopakowanym znajdowała się informacja dotycząca ww. ciast; zgodnie z ustaleniami o wynikach kontroli poinformowano telefonicznie osobę skarżącą.
- jakości zdrowotnej towarów oferowanych w sprzedaży w sklepie spożywczo-przemysłowym w Szamocinie – w trakcie kontroli sklepu zarzuty wnoszone przez skarżącą potwierdziły się, na sali sprzedaży stwierdzono artykuły po upływie terminu przydatności do spożycia; nakazano usunięcie towarów przeterminowanych a na właścicielkę nałożono mandat karny w wysokości 100 zł

- jakości zdrowotnej mięsa i wędlin na stoisku mięsno-wędliniarskim w markecie w Maroninie - kontrola sklepu oraz stoiska nie potwierdziła zarzutów wnoszonych w skardze; o wynikach kontroli poinformowano skarżącą oraz Wielkopolskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Poznaniu, do którego również skierowana była skarga
- warunków sanitarnych w barze gastronomicznym w Chodzieży; skarżąca anonimowo poinformowała o zepsutym urządzeniu chłodniczym oraz nieczynnej kanalizacji w obiekcie - kontroli w barze nie udało się przeprowadzić, ponieważ lokal został zamknięty.

W 2015r. udzielono 4 porad grzybiarzom z powiatu chodzieskiego.

Jakość zdrowotna środków spożywczych, przedmiotów użytku i kosmetyków

W roku 2015 zaplanowano pobranie do badań laboratoryjnych 80 próbek środków spożywczych a pobrano 82 próbki. W ramach kontroli urzędowej pobrano 42 próbki artykułów spożywczych, w ramach monitoringu pobrano 1 próbę oraz w ramach kontroli urzędowej i monitoringu 39 próbek w tym 2 próbki dodatkowe. Mikrobiologicznie w ramach kontroli urzędowej przebadano 25 próbek środków spożywczych (wędlin, galanterii ciastkarskiej, świeżych warzyw, krojonych, gotowych do spożycia, kiełków, przypraw). Próbek nie kwestionowano.

Pobrano 25 próbek środków spożywczych do badań mikrobiologicznych w ramach kontroli urzędowo-monitoringowej (przetworów drobiowych przeznaczonych do spożycia po obróbce cieplnej, lodów z udziałem mleka, tradycyjnych, wyrobów ciastkarskich z kremem niepoddanym obróbce termicznej, wyrobów ciastkarskich z kremem poddanym obróbce termicznej). Próbek nie kwestionowano.

Pod względem chemicznym łącznie przebadano 32 próbki żywności. W ramach kontroli urzędowej przebadano 17 próbek środków spożywczych

- w kierunku obecności metali: podroby drobiowe, mąkę pszenną, kaszę, pszenne produkty przemysłu piekarskiego, herbatkę owocową
- w kierunku azotanów: środki spożywcze uzupełniające obejmujące produkty zbożowe przetworzone i inne środki spożywcze dla niemowląt i małych dzieci zawierające marchew, warzywa liściaste i banany dla dzieci powyżej 6. miesiąca życia
- w kierunku 3-MCPD (3-monochloropropano-1,2-diolu) i estrów 3-MCPD: sosy sojowe,
- w kierunku mikotoksyn (ochratoksyny A, DON-deoksyniwalenolu, ZEA-zearalenonu): produkty i wyroby przemysłu piekarskiego
- w kierunku substancji konserwujących: przetwory mleczne
- 3 próbek przetworów zbożowo-mącznych (przekąsek typu snack)
- w kierunku substancji konserwujących: owoce suszone.

Ww. środków spożywczych nie kwestionowano.

W ramach monitoringu pobrano 1 próbkę kapusty głowiastej do badań w kierunku obecności azotanów. Próbki nie kwestionowano.

W ramach badań urzędowo-monitoringowych pobrano 14 próbek żywności. Były to badania

- w kierunku pozostałości pestycydów: kapustę głowiastą i masło
- w kierunku metali: ryż
- w kierunku GMO (żywności modyfikowanej genetycznie): wędlinę zawierającą białko sojowe
- w kierunku zawartości witamin i składników mineralnych: suplement diety
- w kierunku glutenu: płatki kukurydziane, wafle ryżowe
- w kierunku znakowania (preparaty do początkowego żywienia niemowląt).

Kwestionowano oznakowanie jednej próbki ryżu, którą pobrano do badań w kierunku metali ciężkich. Laboratorium zakwestionowało oznakowanie opakowania, na którym nie podano kraju pochodzenia ryżu. Znakowanie produktu powinno być zgodne z wymaganiami określonymi w Rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) Nr 1169/2011 z dnia 25 października 2011r. w sprawie przekazywania konsumentom informacji na temat żywności (Dz. U. UE L 304

z dnia 22.11.2011r. z późniejszymi zmianami). Producentem była firma spoza powiatu chodzieskiego. Wyniki wraz z kwestionowanymi wynikami laboratorium zostały przekazane państwowemu powiatowemu inspektorowi sanitarnemu sprawującemu nadzór nad producentem ww. środka spożywczego.

Ponieważ na terenie powiatu chodzieskiego nie było producentów suplementów diety i producentów środków specjalnego przeznaczenia żywieniowego, pracownicy HŻŻiPU kontrolowali ww. artykuły znajdujące się w obrocie. Skontrolowano oznakowanie 21 suplementów diety, 9 środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego i 9 środków spożywczych wzbogaconych witaminami lub składnikami mineralnymi. Nie kwestionowano oznakowania żadnego z tych artykułów.

W 2015r. z uwagi na nieprawidłowe oznakowanie zakwestionowano 1 próbkę ryżu, co stanowi 1,25% pobranych do badań próbek środków spożywczych. W porównaniu do 2014r., w którym kwestionowano 3 próbki środków spożywczych ilość środków spożywczych niewłaściwej jakości zdrowotnej zmalała. W 2015r. nie kwestionowano jakości zdrowotnej środków spożywczych lecz oznakowanie i dlatego nadal podczas bieżących kontroli sanitarnych powinno się prowadzić nadzór nad oznakowaniem artykułów spożywczych.

Najwięcej próbek środków spożywczych pobrano z obiektów obrotu żywnością (sklepów), a także z piekarni, ciastkarni i wytwórni lodów.

Pobrano również 4 próbki przedmiotów użytku (porcelana, wyroby szklane). Próbek nie kwestionowano.

Pobrano także 3 próbki kosmetyków: szampon dla dzieci, balsam i żel pod prysznic. Próbki przebadano mikrobiologicznie. Żadnej nie kwestionowano.

Zgodnie z planem zasadniczych przedsięwzięć na rok 2015 oceniono 5 produktów kosmetycznych pod względem zgodności umieszczonych na nich oświadczeń. z przepisami. Za niezgodne uznano oświadczenie umieszczone na kremie regenerującym. O zaistniałym fakcie poinformowano państwowego powiatowego inspektora sanitarnego sprawującego nadzór nad zakładem produkującym krem.

Żywnienie w placówkach zamkniętych

W ewidencji znajdowało się 38 obiektów, były to :

- blok żywienia w domu pomocy społecznej (1)
- blok żywienia w szpitalu (system cateringowy) (1)
- stołówki szkolne (8, w tym w 3 szkołach było żywienie cateringowe)
- stołówki w przedszkolach (18, w tym w 6 placówkach było żywienie cateringowe)
- stołówki w zakładach specjalnych i wychowawczych (2)
- zakład usług cateringowych (1)
- inne zakłady żywienia (7).

Skontrolowano 30 zakładów, w których przeprowadzono 30 kontroli. W celu poprawy stanu technicznego zakładów wydano 2 decyzje administracyjne. Jedna decyzja dotyczyła kuchni w przedszkolu, a druga pomieszczeń kuchennych firmy cateringowej. Zgodnie z obowiązującymi arkuszami oceniono 24 obiekty, wszystkie uznano za zgodne z wymaganiami. Zakłady prowadziły kontrolę wewnętrzną zgodnie z GMP/GHP oraz rozpoczęły wdrażania systemu HACCP. W czasie kontroli zwracano także uwagę na sposób dystrybucji posiłków, stan opakowań transportowych oraz temperaturę dostarczanych posiłków w przypadku żywienia cateringowego. W powyższym zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Trzy szkoły na terenie powiatu brały udział w programach dożywiania dzieci w różnych grupach wiekowych, oferując bezpłatnie mleko lub owoce i warzywa.

W roku 2015r. na terenie powiatu chodzieskiego oceniono teoretycznie 22 jadalnospisy. Nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie sposobu żywienia pacjentów szpitala, pensjonariuszy dziennego domu pomocy społecznej oraz dzieci w szkołach, przedszkolach i klubie malucha.

W ocenach tych uwzględniano tylko jakość i dobór składników do przygotowywania potraw. W przedłożonych jadłospisach proponowano potrawy lekkostrawne. Personel ww. placówek układając jadłospisy starał się dostosować je do potrzeb grup żywieniowych.

Niektóre placówki przedszkolne i szkolne wysłały personel kuchni na szkolenia układania jadłospisów oraz dostosowania przygotowywanych posiłków do nowych przepisów. W ocenianych jadłospisach i rodzaju podawanych potraw stwierdzono wprowadzanie różnego rodzaju „nowości” w menu np. zupa krem z dyni, zupa z soczewicą, kotlet mielony z cukinią, pasta z ciecierzycy, różnorodne pieczywo. Coraz częściej podawane były surówki z dodatkiem brokułów, cukinii.

Jednocześnie należy stwierdzić, że stan techniczny obiektów i ich wyposażenie ulegały systematycznej poprawie. Również procedury wewnętrznej kontroli jakości zdrowotnej żywności zgodnie z GMP/GHP, które wymusiły modernizację pionów kuchennych wzmocniły bezpieczeństwo żywienia. Niestety placówki nadal borykały się z kłopotami finansowymi, co ograniczało fundusze na żywienie.

Stan sanitarny środków transportu

W 2015 roku w ewidencji było 25 środków transportu żywności były to: samochody do działalności cateringowej przewożące posiłki do klientów, samochody ze skrzynią ładunkową do przewozu opakowanych jednostkowo artykułów wymagających warunków chłodniczych, przyczepy i naczepy do przewozu artykułów nie wymagających warunków chłodniczych, w tym ziaren zbóż, mąki luzem. Przeprowadzono 25 kontroli sanitarnych. Zatwierdzono 10 środków transportu żywności.

Podczas kontroli sprawdzano stan techniczny skrzyni ładunkowej, stan sanitarny pojazdu, rejestr mycia i dezynfekcji oraz monitoring temperatury. Kontrolowano także czy kierowcy posiadali aktualne książeczki zdrowia do celów sanitarno-epidemiologicznych oraz odzież roboczą. Nie stwierdzono nieprawidłowości w tym zakresie. 4 środki transportu były oznakowane w sposób trwały na zewnątrz pojazdu, natomiast 6 posiadało jedynie informację o przewozie żywności umieszczoną za przednią szybą.

W powiecie chodzieskim była firma transportowa posiadająca samochody cysterny do przewozu art. spożywczych sypkich, nie wymagających warunków chłodniczych. Na zewnętrznych ścianach cystern było umieszczone logo i adres zakładu. Zakład prowadził kontrolę wewnętrzną zgodnie z GMP/GHP oraz wdrożył system HACCP. Firma posiadała własną myjnię ze specjalnym wyposażeniem do mycia zarówno zewnętrznych jak i wewnętrznych części cystern. Jedna z firm transportowych działających na terenie powiatu chodzieskiego zakupiła 15 nowych samochodów-izoterm do przewozu artykułów spożywczych poza granice kraju. Samochody zostały skontrolowane a decyzje zatwierdzające zostaną wydane w styczniu 2016r.

Nadzór nad przedmiotami użytku i kosmetykami

Pod nadzorem Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Chodzieży znajdował się 1 zakład produkujący osłonki do wędlin z tworzyw sztucznych. (Podanfol SA w Podaninie). Zakład prowadził kontrolę wewnętrzną zgodnie z dobrą praktyką produkcyjną i dobrą praktyką higieniczną oraz wprowadził system HACCP, który był audytowany przez firmy zewnętrzne raz w roku. Zakład posiadał również certyfikat na produkcję i eksport wyrobów koszernych. Podczas kontroli sprawdzano czy zakład posiadał atesty dla poszczególnych komponentów do produkcji osłonek oraz aktualne wyniki badań produktów finalnych. Nieprawidłowości w tym zakresie nie stwierdzono. Zgodnie z obowiązującymi przepisami do każdej partii sprzedawanego towaru dołączana była deklaracja zgodności, a na żądanie klienta aktualne wyniki badań produktu. W 2015 roku w związku ze złożonymi wnioskami o dokonanie granicznej kontroli sanitarnej przeprowadzono 7 kontroli, oceniono 24 partie materiałów i wyrobów do kontaktu z żywnością, sporządzono 7 protokołów z kontroli granicznych oraz wydano 7 świadectw spełnienia wymagań zdrowotnych przez materiały lub wyroby przeznaczone do kontaktu z żywnością przekraczające granice. Za wykonanie ww. czynności wydano 8 decyzji opłat.

Na terenie powiatu chodzieskiego działało 11 zakładów produkujących przedmioty użytku. W tym 9 produkowało porcelanę użytkową a 2 materiały opakowaniowe do kontaktu z żywnością. Większość z nich były to małe zakłady rodzinne produkujące wyłącznie na zamówienie klienta. Pobierając próbki porcelany do badań laboratoryjnych kontrolowano magazyny, w których przechowywana była porcelana, sprawdzając czy zakłady wprowadzają zasady dobrej praktyki produkcyjnej. Pobrano do badań 1 próbkę wyrobów porcelanowych krajowych bezpośrednio od producenta. Próbkę zbadano w WSSE w Poznaniu w kierunku migracji ołowiu i kadmu. Próbkę nie kwestionowano.

Pod nadzorem Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Chodzieży znajdowały się również 1 hurtownia i 9 sklepów handlujących przedmiotami użytku. Do badań laboratoryjnych pobrano 1 próbkę wyrobów porcelanowych i 2 próbki wyrobów szklanych importowanych znajdujących się w obrocie w kierunku migracji ołowiu i kadmu. W ramach nadzoru nad produkcją i obrotem przedmiotami użytku przeprowadzono 12 kontroli, skontrolowano 5 obiektów. Pracownicy Stacji kontrolowali oznakowanie przedmiotów użytku, również naczyń jednorazowego użytku znajdujących się w handlu. Nie stwierdzono uchybień w tym zakresie. Razem pobrano 4 próbki przedmiotów użytku. Próbkę nie kwestionowano, stały nadzór nad produkcją a zwłaszcza importem przedmiotów do kontaktu z żywnością jest nadal konieczny.

W powiecie chodzieskim były 4 specjalistyczne sklepy handlujące kosmetykami. W 2015 roku skontrolowano 4 obiekty, łącznie przeprowadzono 5 kontroli. W ramach kontroli urzędowej do badań laboratoryjnych pobrano 3 próbki kosmetyków. Były to: szampon dla dzieci, balsam i żel pod prysznic. Próbkę przebadano mikrobiologicznie. Żadnej nie kwestionowano.

RASFF (System Wczesnego Ostrzegania o Niebezpiecznych Produktach Żywnościowych i Środkach Żywnienia Zwierząt)

W 2015r. w ramach systemu RASFF Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Chodzieży otrzymała od Wielkopolskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego 8 powiadomień alarmowych o żywności i przedmiotach użytku nie spełniających wymagań zdrowotnych, które mogły znajdować się w obrocie dotyczących:

- Oliwy z wytlóków z oliwek GOCCIAD'ORO
- Kubków szklanych wzór PLU 236465 pochodzącego z Chin
- Kieliszków zdobionych do szampana wyprodukowanych w Polsce dla firmy Florentina
- Herbaty czarnej liściastej ASSAM pochodzącej z Indii
- Pieczarek marynowanych firmy URBANEK
- Śliwek suszonych KRESTO

Otrzymano również 2 powiadomienia informacyjne dot. napojów pn. „Jack & Ginger” holenderskiej firmy DIS BV i produktu pn. „Koktajl o smaku czarnej porzeczki NOVELLO – dieta bardzo niskokaloryczna (VLCD)” firmy DM TRANSARR Sp. z o.o.

W związku z ww. powiadomieniami przeprowadzano kontrole sanitarne obiektów handlowych i podejmowano działania zgodne z kompetencjami. Podczas kontroli nie stwierdzono w sprzedaży kwestionowanych produktów.

Informacja o współpracy z innymi jednostkami kontrolującymi oraz środkami masowego przekazu

W 2015 roku w ramach współpracy z :

1. Powiatowym Inspektoratem Weterynarii w Chodzieży

- do wykorzystania służbowego przesłano anonimową informację dotyczącą nielegalnej ubojni i masarni w Prośnie
- wspólnie z PIW w Chodzieży uzgodniono skład osobowy Powiatowego Zespołu Kryzysowego działającego na podstawie Polskiego Weterynaryjnego Planu Gotowości Zwalczania Afrykańskiego Pomoru Świń

- zorganizowano spotkanie przedstawicieli obu inspekcji, w ramach którego ustalono aktualną listę zakładów podlegających wspólnej kontroli oraz podsumowano realizację dotychczasowej współpracy
2. Komendą Powiatową Policji w Chodzieży
 - wymieniano dostępne informacje i przeprowadzano 2 wspólne kontrole w obiektach małej gastronomii
 3. Starostwem Powiatowy w Chodzieży, a także z urzędami miast i gmin w powiecie chodzieskim
 - wymieniano informacje dotyczące rejestracji podmiotów produkcji pierwotnej.
 4. Urzędem Gminy w Budzynie
 - wymieniono informacje na temat akcji promującej spożycie mleka i jego przetworów wśród dzieci uczęszczających do placówek oświatowych
 - przekazano zgodnie z kompetencjami część skargi dotyczącej sklepu w Budzynie
 5. Okręgowym Inspektorem Pracy w Poznaniu Oddział w Pile
 - przekazano zgodnie z kompetencjami część skargi dotyczącej sklepu w Budzynie.
 6. Urzędem Skarbowym w Chodzieży
 - przekazano zgodnie z kompetencjami część skargi dotyczącej sklepu w Budzynie.
 7. Urzędem Celnym w Pile
 - wymieniano informacje dotyczące miejsc, w których znajdują się automaty do gier.
 8. Własnymi jednostkami:
 - od PPIS w Szamotułach otrzymano informację dotyczącą sprzedaży na podległym sobie terenie nieprawidłowo oznakowanych surówek, których producent znajduje się na terenie powiatu chodzieskiego
 - do PPIS w Gdańsku jako sprawującemu nadzór nad producentem kosmetyku przekazano informację dotyczącą jego oznakowania
 - do PPIS we Wrocławiu jako sprawującym nadzór nad producentem ryżu przesłano wyniki badań kwestionowanej za złe oznakowanie próbki ryżu białego.

Ponadto:

1. na stronie internetowej PSSE w Chodzieży umieszczano następujące artykuły:
 - informację o konieczności informowania konsumentów o składzie artykułów spożywczych oferowanych w handlu i gastronomii, łącznie z podaniem występujących w nich alergenów
 - artykuł „Sezon na zatrucia pokarmowe”
 - artykuł WSSE „Kontrola wózków i koszy sklepowych”
 - artykuł WSSE „Lody”
 - relacja GIS z konferencji „Produkty biobójcze w służbie bezpieczeństwa żywności”
 - komunikat WSSE „Ocena warunków letniego wypoczynku”
 - informacja WSSE – porady grzyboznawców
 - artykuł GIS „Suplementy diety- działania PIS oraz Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów”
2. Do prasy regionalnej i biuletynów gminnych przekazano
 - komunikat dotyczący obowiązku rejestracji podmiotów rolniczych
 - informację o konieczności informowania konsumentów o składzie artykułów spożywczych oferowanych w handlu i gastronomii, łącznie z podaniem występujących w nich alergenów
 - komunikat WSSE „Zestaw zaleceń i ostrzeżeń dotyczących żywności dla konsumentów indywidualnych”.

WNIOSKI

1. Istnieje potrzeba szkolenia pracowników HŻŻiPU w zakresie zagadnień związanych z nadzorem nad suplementami diety, środkami spożywczymi specjalnego przeznaczenia żywieniowego oraz środkami spożywczymi wzbogacanymi witaminami lub składnikami mineralnymi.
2. W 2015r. nie kwestionowano jakości zdrowotnej środków spożywczych lecz oznakowanie i dlatego nadal podczas bieżących kontroli sanitarnych należy prowadzić nadzór nad oznakowaniem artykułów spożywczych.
3. Należy kontynuować wnikliwe kontrole zakładów żywności i żywienia dla zapewnienia właściwego poziomu bezpieczeństwa zdrowotnego żywności.
4. W celu zapewnienia konsumentom bezpiecznej żywności należy kontynuować współpracę ze wszystkimi inspekcjami zajmującymi się tym zagadnieniem.
5. Należy wzmocnić nadzór nad obiektami gastronomicznymi i handlowymi znajdującymi się na trasach turystycznych.
6. Brak przepisów regulujących zagadnienie żywienia zbiorowego w szpitalach, szkołach i przedszkolach nie pozwala na pełną ocenę jakości żywienia; jadłospisy oceniane są tylko teoretycznie.

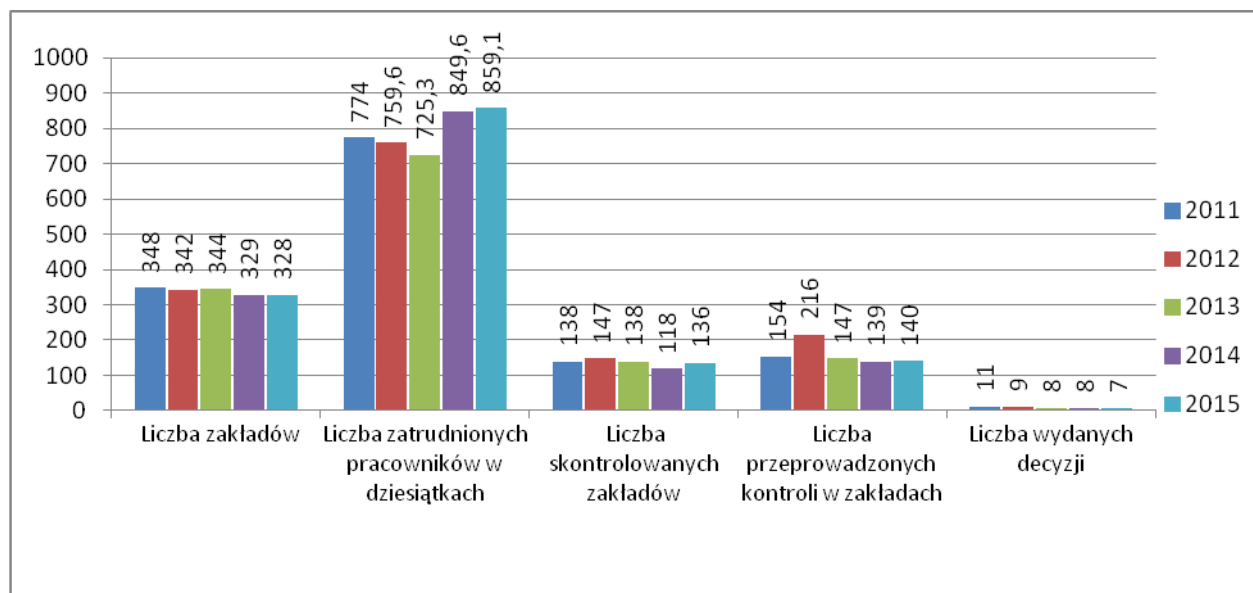
VIII Warunki sanitarno-higieniczne środowiska pracy

W ewidencji zakładów pozostających pod nadzorem higieny pracy na dzień 31 grudnia 2015r. wpisanych było 328 zakładów, zatrudniających łącznie 8 591 pracowników.

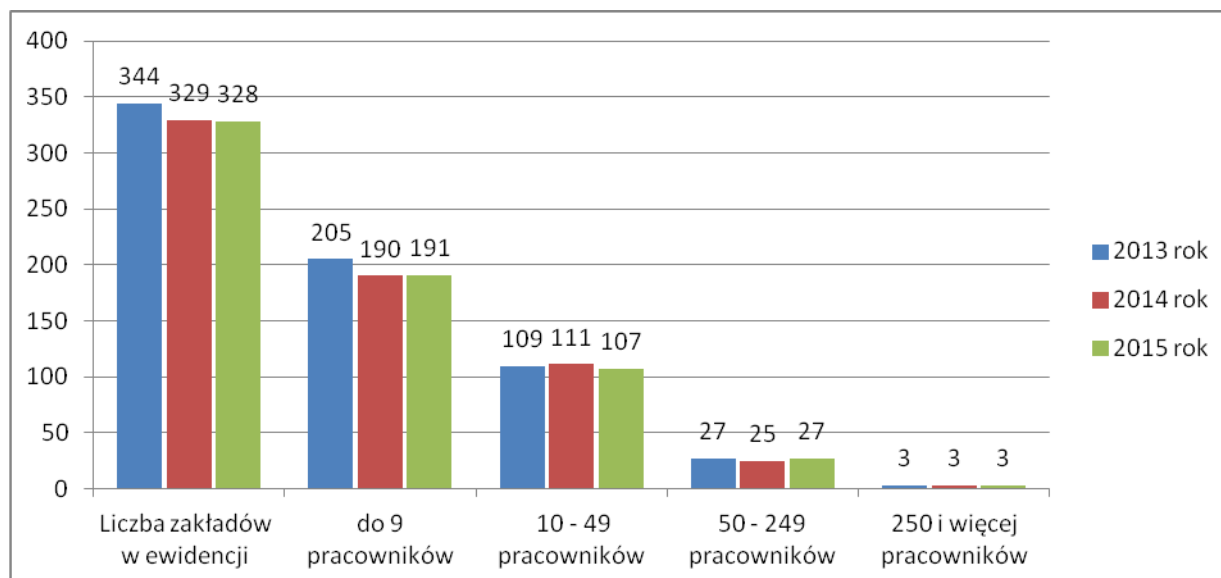
Lp.	Działalność nadzorowa	ROK				
		2011	2012	2013	2014	2015
1.	Liczba zakładów	348	342	344	329	328
2.	Liczba zatrudnionych pracowników	7740	7596	7253	8496	8591
3.	Liczba skontrolowanych zakładów	138	147	138	118	136
4.	Liczba przeprowadzonych kontroli w zakładach	154	216	147	139	140
5.	Liczba wydanych decyzji	11	9	8	8	7

Tabela nr 5. Porównanie działalności nadzorowej w zakresie higieny pracy w latach 2011 – 2015

W porównaniu z rokiem 2014 liczba podmiotów w ewidencji zmniejszyła się o 1 a w porównaniu do roku 2011 - o 20. Od 2013 roku systematycznie rośnie za to liczba zatrudnionych – w porównaniu do roku 2013 wzrosła ona o 1338 osób.

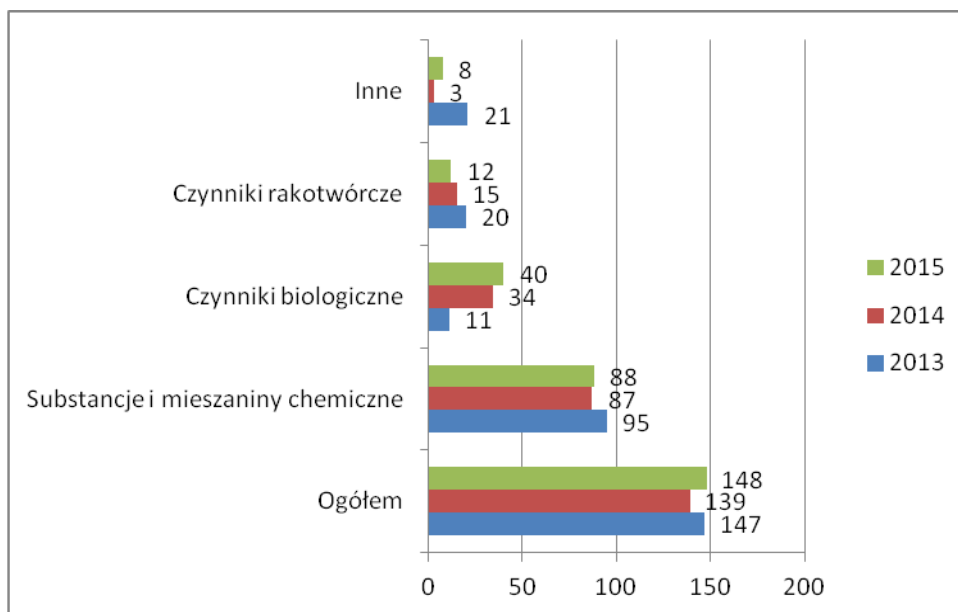
Wykres nr 7. Działalność nadzorcza w zakresie higieny pracy w latach 2011 – 2015

Wykres nr 8. Struktura zatrudnienia w nadzorowanych zakładach pracy w latach 2013 – 2015

Przeważały zakłady zatrudniające do 9 pracowników (58,2% ogółu). Duże zakłady zatrudniające powyżej 250 pracowników (zakład produkujący dętki, zakład produkujący meble tapicerowane oraz zakład produkujący porcelanę stołową) stanowiły 0,9% ogółu zakładów.

W trakcie prowadzonego bieżącego nadzoru sanitarnego zwracano uwagę na przestrzeganie przez pracodawców przepisów określających wymagania higieniczne i zdrowotne, ekspozycję i narażenie pracowników na czynniki szkodliwe dla zdrowia w środowisku pracy, stan sanitarny zaplecza higieniczno-sanitarnego oraz realizację wcześniej wydanych nakazów.

Wykres nr 9. Kontrole w ramach bieżącego nadzoru sanitarnego w latach 2013 – 2015

W 2015 roku przeprowadzono 148 kontroli sanitarnych u 136 przedsiębiorców (w roku poprzednim 139 w 118 zakładach). Nadzorem sanitarnym objęto 41,5% zewidencjonowanych obiektów (w 2014 roku – 35,9%). Podczas kontroli zwracano szczególną uwagę na przestrzeganie przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy w zakresie szkodliwych czynników biologicznych, stanu sanitarno-technicznego pomieszczeń pracy, pomieszczeń higieniczno-sanitarnych, stosowania i przechowywania substancji i mieszanin chemicznych oraz produktów biobójczych, a także wyposażenie pracowników w środki ochrony indywidualnej szczególnie tam, gdzie występowały czynniki szkodliwe i rakotwórcze oraz na realizację nakazów wydanych przez Państwową Inspekcję Sanitarną i Państwową Inspekcję Pracy. Najwięcej kontroli przeprowadzono w zakresie stosowania i wprowadzania do obrotu substancji chemicznych i ich mieszanin. Większa liczba kontroli w zakresie czynników biologicznych związana była kontrolą zakładów przemysłu spożywczego.

Jednym z zadań wiodących higieny pracy była kontynuacja zapoczątkowanych w roku 2014 kontroli warunków pracy i oceny narażenia zawodowego pracowników zatrudnionych w zakładach produkujących artykuły spożywcze (nie dotyczyło to zakładów produkujących świeże wyroby ciastkarskie i ciastka, przetwarzających i konserwujących mięso oraz produkujących wyroby z mięsa). W 2015r. przeprowadzono 6 kontroli (w 2014r. przeprowadzono 10 kontroli).

W jednym zakładzie produkującym spirytus gorzelniany stwierdzono nieprawidłowo sporządzoną kartę charakterystyki produkowanego spirytusu gorzelnianego oraz nie złożenie informacji o produkowanej mieszaninie niebezpiecznej do Biura do Spraw Substancji Chemicznych. Wydano decyzję administracyjną nakazującą usunięcie nieprawidłowości z terminem realizacji w styczniu 2016r.

W czasie pozostałych kontroli stwierdzono, że następuje systematyczna poprawa warunków pracy poprzez wymianę starych maszyn i urządzeń na nowe między innymi dzięki działalności informacyjnej i edukacyjnej prowadzonej przez PSSE w Chodzieży skierowanej do właścicieli zakładów.

Postępowanie administracyjne w higienie pracy

W 2015 roku wydano 3 decyzje merytoryczne, z tego 1 decyzję zmieniającą termin wykonania. Nakazy w 2 decyzjach dotyczyły: uwzględnienia w ocenie ryzyka zawodowego narażenia pracowników na substancje chemiczne (1 nakaz), uwzględnienia w ocenie ryzyka zawodowego narażenia pracowników na hałas (1 nakaz), uwzględnienia w ocenie ryzyka zawodowe-

go narażenia pracowników na drgania (1 nakaz), prawidłowego zapisania wyników pomiarów hałasu w kartach badań i pomiarów czynników szkodliwych (1 nakaz), uaktualnienia kart charakterystyki produkowanych mieszanin (2 nakazy), złożenia informacji inspektorowi do spraw substancji i mieszanin chemicznych (1 nakaz).

1 decyzja wydana w 2015r. została zrealizowana natomiast termin wykonania 1 decyzji dotyczący uaktualnienia karty charakterystyki produkowanej mieszaniny oraz złożenia informacji inspektorowi ds. substancji i mieszanin chemicznych wyznaczono na dzień 20.01.2016r.

1 decyzja wydana w 2010r. została wykonana częściowo w 2015r. (został wykonany nakaz dotyczący doprowadzenia do właściwego stanu technicznego części pomieszczeń produkcyjnych) a terminy wykonania pozostałych punktów (4 nakazy) dotyczących doprowadzenia do właściwego stanu technicznego pomieszczeń produkcyjnych i magazynowych zostały wydłużone, do zrealizowania w 2016 i 2017 roku.

Upomnień, tytułów wykonawczych, postanowień o nałożeniu grzywny w celu przymuszenia w 2015 roku nie wydawano. Mandatów karnych nie nałożono.

Narażenie na czynniki szkodliwe i uciążliwe dla zdrowia

Przekroczenia najwyższych dopuszczalnych stężeń (NDS) i natężeń (NDN) czynników szkodliwych dla zdrowia stwierdzono w 67 zewidencjonowanych obiektach (71 było w roku poprzednim).

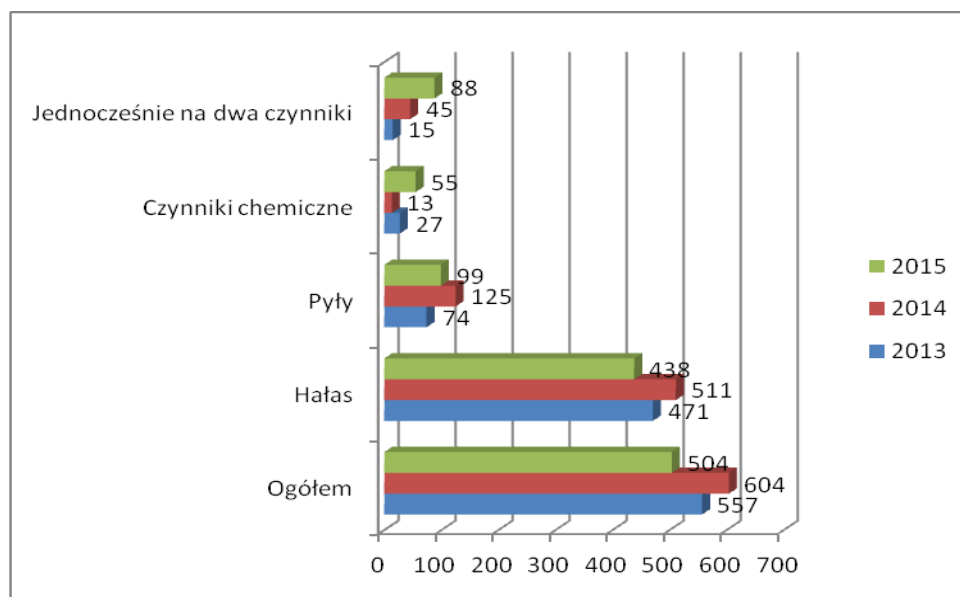
W warunkach narażenia na czynniki szkodliwe, przy przekroczeniach normatywów higienicznych pracowało 504 osób co stanowi 5,9% ogółu zatrudnionych. W warunkach przekroczeniach NDS i NDN najwięcej pracowników narażonych było na:

- hałas - 438 osób (86,9% ogółu narażonych)
- pyły przemysłowe – 99 osób (19,6% ogółu narażonych)
- czynniki chemiczne - 55 osób (10,9% ogółu narażonych)
- mikroklimat gorący - 28 osób. (5,6% ogółu).

Jednocześnie pracujących w warunkach przekroczenia dwóch czynników szkodliwych występujących na stanowiskach pracy było:

- 88 pracowników (17,5% ogółu narażonych).

Na terenie powiatu działało dużo zakładów obróbki metalu i przerobu drewna. W związku z powyższym czynnikami szkodliwymi były głównie i hałas pyły drewna.

Wykres nr 10 . Liczba osób pracujących w przekroczeniach najwyższych dopuszczalnych stężeń (NDS) i natężeń (NDN) czynników szkodliwych dla zdrowia w latach 2013 – 2015

W warunkach narażenia na czynniki uciążliwe pracowało:

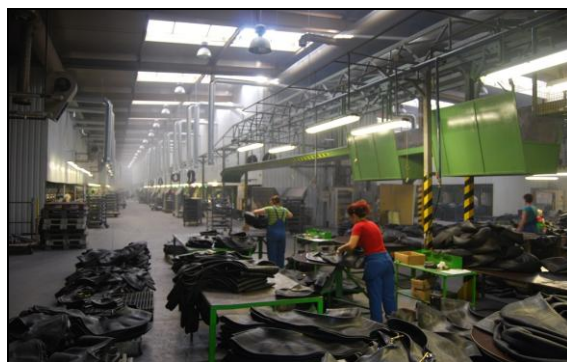
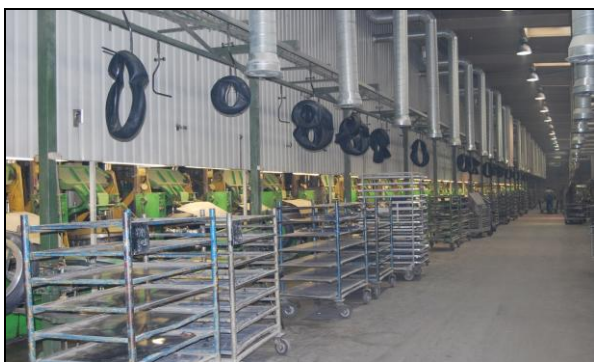
- przy niespełnieniu norm mikroklimatu umiarkowanego – 89 osób (1,0% ogółu zatrudnionych)
- przy niezgodnym z normą oświetleniu pracowało 312 osób (3,6% ogółu zatrudnionych).

Ogólna liczba pracowników pracujących w warunkach przekroczenia zmniejszyła się o 100 osób. Zmalała liczba pracujących w warunkach przekroczenia NDN dla hałasu i NDS dla pyłów, wzrosła natomiast liczba pracujących w warunkach przekroczenia NDS dla czynników chemicznych oraz pracujących przy przekroczeniach norm dla dwóch czynników szkodliwych. W wielu zakładach pracy systematycznie prowadzone były modernizacje parków maszynowych, wprowadzana była automatyzacja i hermetyzacja procesów produkcyjnych, stosowane były w coraz to większym stopniu centra obróbcze, które w procesie technologicznym wyeliminowały konieczność prowadzenia obróbki na starych zużytych maszynach oraz stosowane były nowe systemy ochrony zbiorowych (tj. wentylacja lub odciągi). Zakłady zaopatrywały również pracowników w atestowane i odpowiednio dobrane środki ochrony indywidualnej (np. ochronniki słuchu, rękawice, maski).

Na terenie powiatu chodzieskiego działała firma będąca największym producentem dętek w Polsce oraz jednocześnie jednym z największych producentów tych wyrobów w Europie.

Zdjęcia nr 2 i 3 . Początkowy etap produkcji dętek - produkcja mieszanki gumowej w walcowni (zdjęcie po lewej) i formowanie rękawa (zdjęcie po prawej) w firmie „KABAT” Spółka Jawna w Budzynie

Zdjęcia nr 4 i 5 . Hala wulkanizacji dętek (zdjęcie po lewej) oraz kontrola jakości (zdjęcie po prawej) w firmie „KABAT” Spółka Jawna w Budzynie

Nadzór nad czynnikami rakotwórczymi i mutagennymi w środowisku pracy

W ewidencji stacji sanitarno-epidemiologicznej znajdowały się 33 zakłady, w których występowały substancje, preparaty, czynniki lub procesy technologiczne o działaniu rakotwórczym lub mutagennym. Najliczniejszą grupę stanowiły zakłady zajmujące się:

- produkcją wyrobów z drewna (pył drewna twardego)

- sprzedażą paliw (benzen będący składnikiem paliw)
- produkcją dętek (benzen, wielopierścieniowe węglowodory aromatyczne występujące w sadzy oraz olejach używanych jako zmiękczaczy).

W 2015 roku przeprowadzono kontrole sanitarne w 12 zakładach (w roku 2014 w 14), w których w kontakcie z czynnikiem rakotwórczym lub mutagennym pracowało 236 osób (w tym 55 kobiet). Zwracano uwagę na bezpieczeństwo i higienę pracy pracowników, wyposażenie w odpowiednie środki ochrony indywidualnej, odzież i obuwie robocze, jak również posiadanie oceny ryzyka zawodowego oraz odpowiednich zezwoleń, decyzji, zatwierdzonych programów gospodarowania odpadami niebezpiecznymi i odpowiednich procedur.

W zakresie nadzoru nad czynnikami rakotwórczymi i mutagennymi nie stwierdzono uchybień.

Nadzór nad szkodliwymi czynnikami biologicznymi

Na terenie powiatu chodzieskiego nie było zakładów, w których wykorzystywane były w produkcji czynniki biologiczne zakwalifikowane do grupy 3 lub 4.

W wyniku oceny ryzyka zawodowego stwierdzono możliwość występowania szkodliwych czynników biologicznych zakwalifikowanych do grupy 2 i 3 w 82 zakładach:

- zajmujących się produkcją żywności - 39
- zajmujących się gospodarką odpadami, gospodarką leśną oraz w podmiotach leczniczych – 26
- pozostałych - 17.

W 40 skontrolowanych zakładach potencjalnie narażonych na działanie czynników biologicznych było 659 osób. Na działanie szkodliwych czynników biologicznych narażeni byli pracownicy zatrudnieni przy produkcji żywności, mleka, hodowli zwierząt, produkcji pasz, hodowli drobiu, produkcji wyrobów masarskich, produkcji pieczywa, wyrobów cukierniczych, prowadzeniu analiz materiału pobranego od pacjentów, przy leczeniu oraz pielęgnacji pacjentów, podczas prac związanych ze zbiórką odpadów komunalnych, oczyszczaniu ścieków, prowadzeniu gospodarki leśnej.

Nie stwierdzono nieprawidłowości w tym zakresie. Przeprowadzone kontrole wykazały, iż pracodawcy podejmowali szereg działań profilaktycznych zmniejszających narażenie pracowników, m.in. zapewnili środki ochrony indywidualnej, środki do odkażania skóry, opracowali procedury i instrukcje bezpiecznego postępowania z szkodliwymi czynnikami biologicznymi oraz proponowali pracownikom profilaktyczne szczepienia ochronne (np. przeciw WZW typu B).

Nadzór nad substancjami i preparatami niebezpiecznymi, prekursorami narkotyków

W ramach bieżącego nadzoru nad substancjami i ich mieszaninami przeprowadzono 102 kontrole w podmiotach zajmujących się produkcją, wprowadzaniem do obrotu, stosowaniem oraz dystrybucją substancji i mieszanin chemicznych, prekursorów narkotyków kategorii 2 i 3, produktów biobójczych, środków ochrony roślin oraz detergentów.

Zwracano uwagę na przestrzeganie przepisów ustawy z dnia 25 lutego 2011r. o substancjach chemicznych i ich mieszaninach (tekst jednolity Dz. U. z 2015 r., poz. 1203) oraz rozporządzeń wykonawczych do ww. ustawy. Egzekwowano obowiązek posiadania spisu stosowanych i produkowanych substancji i mieszanin chemicznych oraz aktualnych kart charakterystyki, wprowadzania do obrotu prawidłowo oznakowanych produktów, prawidłowego oznakowania magazynów, rurociągów i miejsc przechowywania chemikaliów. Informowano i przypominano również o przestrzeganiu przepisów rozporządzenia (WE) nr 1907/2006 (REACH) oraz rozporządzenia (WE) nr 1272/2008 (CLP).

W zakładach tego typu zatrudnionych było 4185 pracowników. W kontakcie z substancjami i preparatami chemicznymi na stanowiskach pracy, na których przeprowadzono pomiary pracowało 415 pracowników. W warunkach przekroczenia najwyższych dopuszczalnych stężeń substancji chemicznych pracowało 55 osób w 4 zakładach.

Najczęściej stwierdzanymi uchybieniami były nieaktualne karty charakterystyk substancji i preparatów chemicznych (najczęściej w punkcie 15 przytoczone były nieaktualne przepisy

prawne), w 2 zakładach wprowadzających do obrotu mieszaniny niebezpieczne w stwierdzono brak kart charakterystyki mieszanin niebezpiecznych, w jednym zakładzie stwierdzono, że właściciel nie zgłosił produkcji spirytusu surowego do Biura do Spraw Substancji i Mieszanin Chemicznych. Zostały wydane 2 decyzje administracyjne. Jedna decyzja została wykonana a termin wykonania drugiej decyzji, w której nakazano sporządzenie prawidłowej karty charakterystyki mieszaniny niebezpiecznej i zgłoszenia produkowanego spirytusu gorzelnianego do Biura do Spraw Substancji i Mieszanin Chemicznych, został wyznaczony w styczniu 2016r.

Tematyka kontroli	2012 r.	2013r.	2014r.	2015r.
Substancje i preparaty chemiczne (wprowadzający do obrotu i stosujący)	138	95	87	102
Prekursory kategorii 2 i 3	10	4	12	11
Produkty biobójcze	13	10	16	23
Ogółem	161	109	115	136

Tabela nr 6. Kontrole w zakresie nadzoru nad chemikaliami w latach 2012 - 2015

Rok	Ogółem	Producenci	Importerzy	Dalsi użytkownicy – formulatorzy (producenci mieszanin)	Dystrybutorzy
2012	57	4	0	3	50
2013	57	4	0	3	50
2014	53	2	0	5	46
2015	32	3	0	4	25

Tabela nr 7. Liczba wprowadzających do obrotu substancje i preparaty chemiczne

Systematycznie poprawia się znajomość prawa wśród podmiotów wprowadzających do obrotu i stosujących chemikalia, czego wynikiem jest zmniejszenie liczby stwierdzonych uchybień oraz lepsza jakość dokumentów dotyczących substancji chemicznych i ich mieszanin.

Na terenie powiatu chodzieskiego nie było producentów produktów biobójczych. PPIS w Chodzieży nie posiadał informacji dotyczących sprzedaży internetowej produktów biobójczych przez podmioty gospodarcze lub osoby prywatne mające swoją siedzibę na terenie powiatu chodzieskiego.

Substancja	Legalny cel użycia	Ilość	Jednostka	Kategoria prekursorów narkotyków
nadmanganian potasu	dezynfekcja	130	kilogram	2
metyletyloketon	inne	251	litr	3
kwask siarkowy	analizy chemiczne	95	litr	3
kwask siarkowy	procesy galwaniczne	190	litr	3
kwask siarkowy	inne	3 951 385	litr	3
aceton	analizy laboratoryjne	66	litr	3
aceton	handel	183	litr	3
aceton	stosowany jako rozpuszczalnik do farb oraz do mycia pistoletów stosowanych do malowania natryskowego	1 030	litr	3
kwask solny	mycie, czyszczenie	5 203	litr	3
kwask solny	analizy laboratoryjne	1	litr	3

Tabela nr 8. Zużycie prekursorów narkotyków w 2015r.

Na terenie nadzorowanym przez PSSE w Chodzieży nie było producentów ani importerów prekursorów narkotyków kategorii 2 i 3. W 2015 roku nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie obrotu prekursorami narkotyków.

Choroby zawodowe

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Chodzieży w 2015r. otrzymał 8 zgłoszeń podejrzeń chorób zawodowych wymienionych w załączniku do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 30 czerwca 2009r. w sprawie chorób zawodowych (tekst jednolity Dz. U. z 2013r., poz. 1367), w tym:

- zgłoszenie przewlekłej choroby narządu głosu spowodowanej nadmiernym wysiłkiem głosowym trwającym co najmniej 15 lat: wtórnych zmian przerostowych fałdów głosowych (poz. 15.2) - 1
- zgłoszenie przewlekłej choroby narządu głosu spowodowanej nadmiernym wysiłkiem głosowym trwającym co najmniej 15 lat: niedowładu mięśni wewnętrznych krtani z wrzecionowatą niedomykalnością fonacyjną głosi i trwałą dysfonią, guzków głosowych twardych, wtórnych zmiany przerostowych fałdów głosowych (poz. 15.1, 15.2, 15.3) - 1
- zgłoszenia pylic płuc - pylic krzemowych (poz. 3.1) - 4
- zgłoszenie astmy oskrzelowej (poz. 6) - 1
- zgłoszenie przewlekłej choroby obwodowego układu nerwowego wywołanej sposobem wykonywania pracy: zespołu cieśni w obrębie nadgarstka (poz. 20.1) – 1.

Numer wykazu	Rodzaj choroby zawodowej	Liczba chorób zawodowych				
		2011	2012	2013	2014	2015
1	Zatrucia ostre lub przewlekłe lub ich następstwa wywołane przez substancje chemiczne	0	0	1 ^{*)}	0	0
15	Przewlekła choroba narządu głosu spowodowana nadmiernym wysiłkiem głosowym	0	0	1	0	1
6	Astma oskrzelowa	0	0	0	0	1
3	Pylica krzemowa płuc	0	0	0	1	1
26	Choroba zakaźna – borelioza z Lyme	0	0	0	0	1
26	Wirusowe zapalenie wątroby typu C	1	0	0	0	0
Razem		3	1	0	2	4

^{*)} – decyzja nieprawomocna w związku z toczącym się postępowaniem administracyjnym z powodu odwołania się zakładu pracy.

Tabela nr 9. Liczba stwierdzonych chorób zawodowych w latach 2011 – 2015

W 2015r. zostały wydane 4 prawomocne decyzje administracyjne w sprawie stwierdzenia chorób zawodowych:

- 1 decyzja dotycząca choroby zakaźnej – Boreliozy z Lyme
- 1 decyzja dotycząca przewlekłej choroby narządu głosu spowodowanej nadmiernym wysiłkiem głosowym trwającym co najmniej 15 lat: wtórnych zmian przerostowych fałdów głosowych
- 1 decyzja dotycząca pylic płuc - pylicy krzemowej

- 1 decyzja dotycząca astmy oskrzelowej.

W 2015 roku wydano 12 postanowień, z czego 2 dotyczyły odwieszenia postępowania, 6 dotyczyło przedłużenia terminu załatwienia sprawy oraz 4 dotyczyły zawieszenia postępowania w związku z oczekiwaniem na orzeczenia lekarskie stwierdzające choroby zawodowe lub brak podstaw do stwierdzenia chorób zawodowych.

W 2015r. nie wydano żadnej decyzji o braku podstaw do stwierdzenia choroby zawodowej.

WNIOSKI

1. W wyniku przeprowadzonych kontroli wydano 3 decyzje administracyjne. Najwięcej uchybień dotyczyło niewłaściwie sporządzonych ocen ryzyka zawodowego oraz nieprzestrzegania przepisów dotyczących substancji i mieszanin chemicznych.
2. Wzrosła liczba decyzji o stwierdzeniu chorób zawodowych oraz ilość zgłoszeń podejrzeń chorób zawodowych. Związane to było z likwidacją jednego zakładu pracy, w którym występowały czynniki szkodliwe mające wpływ na powstawanie pylic płuc a także z większą świadomością pracowników na temat szkodliwości występujących w środowiskach pracy.
3. Chociaż zmalała ogólna liczba pracujących w warunkach przekroczenia norm czynników szkodliwych, to dotyczyło to pracujących w narażeniu na hałas i pyły drewna. Wzrosła natomiast liczba pracujących w warunkach przekroczenia NDS dla czynników chemicznych oraz pracujących przy przekroczeniach norm dla jednocześnie dwóch czynników szkodliwych.
4. W większości zakładów zaobserwowano systematyczną poprawę warunków pracy spowodowaną wymianą starych maszyn i urządzeń na nowe oraz rozbudową istniejących obiektów przemysłowych.

IX Obiekty nauczania i wychowania oraz całodobowego pobytu dzieci i młodzieży

W 2015 roku na terenie powiatu chodzieskiego nadzorem objęto 85 placówek nauczania i wychowania, w tym: przedszkola, szkoły wszystkich typów, warsztaty szkolne, internaty, placówki z pobytem dziennym i całodobowym oraz 28 turnusów letniego wypoczynku dla dzieci i młodzieży.

Lp.	Rodzaj stałej placówki nauczania i wychowania	Liczba placówek w 2015r.
1.	Kluby dziecięce	1
2.	Przedszkola	27
3.	Szkoły podstawowe	6
4.	Gimnazja	5
5.	Szkoły specjalne	1
6.	Ponadgimnazjalne szkoły zawodowe	2
7.	Zespoły szkół	7
8.	Warsztaty szkolne	1
9.	Internaty	3
10.	Ośrodki szkolno-wychowawcze OHP	2
11.	Placówki specjalistyczne (Warsztaty Terapii Zajęciowej, Ośrodek Diennej Aktywności dla dzieci Niepełnosprawnych)	2
12.	Schroniska młodzieżowe	1
13.	Placówki działalności edukacyjnej (świetlice - 20, placówki szkoleniowe - 5, szkoła języków obcych - 1, centrum zabaw-1)	27

Tabela nr 10 Stałe placówki nauczania i wychowania w 2015r.

Łącznie w 2015r. przeprowadzono 138 kontroli, podczas których sprawdzano stan techniczny i sanitarno-porządkowy. W dwóch placówkach przedszkolnych zmierzono 132 stanowiska pracy dziecka, przeprowadzono 30 ocen tygodniowego planu lekcji, zważono 45 dzieci i tornistrów. Po przeprowadzonych kontrolach wydano w 3 decyzje dotyczące poprawy stanu technicznego budynków: przedszkola (1 decyzja), gimnazjum (1 decyzja) i schroniska (1 decyzja). Wydano 1 decyzję o umorzeniu postępowania administracyjnego i 7 decyzji przedłużających termin wykonania.

Higiena procesu nauczania

Na terenie powiatu chodzieskiego nie było placówek posiadających ubikacje zewnętrzne.

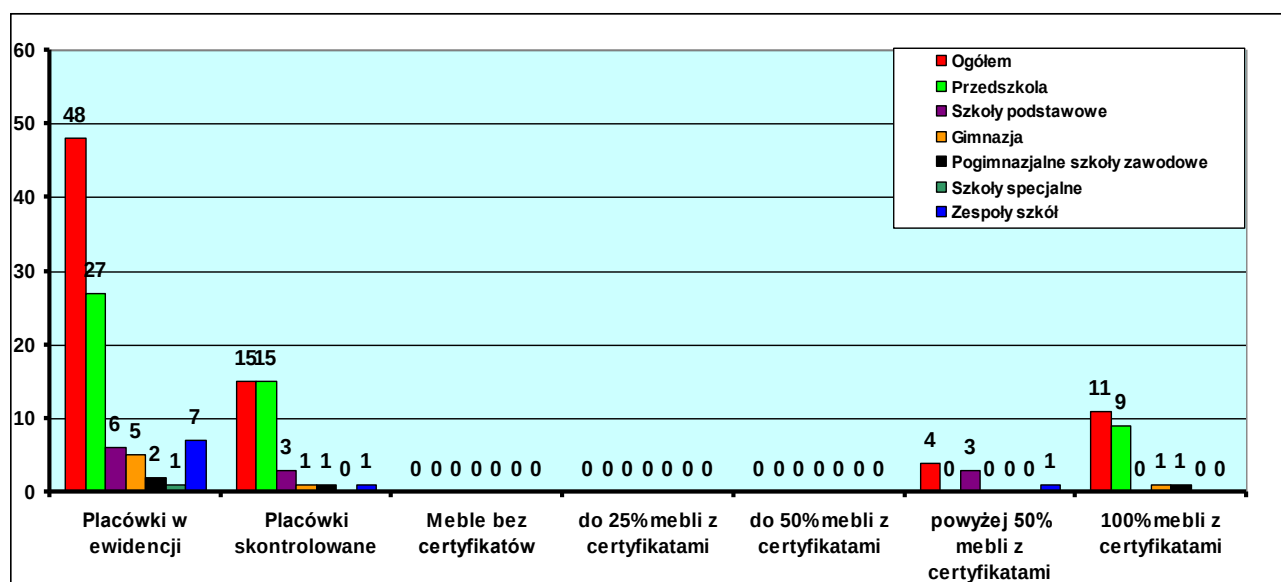
Liczebność klas

W żadnej ze szkół nie występowało zjawisko zagęszczenia w oddziałach klasowych. Jednak w szkołach typu miejskiego (w dwóch działających samodzielnie szkołach podstawowych), z uwagi na oszczędności ograniczono liczbę oddziałów klasowych kosztem ich większej liczebności, która wynosiła (z wyjątkiem klas I) 25-30 uczniów. W szkołach tych od wielu już lat realizowany był dwuzmianowy system nauczania. System ten dotyczył wyłącznie uczniów klas I-III. Od 1 września 2015r. dwuzmianowy system nauczania wdrożyła jedna ze szkół podstawowych typu wiejskiego. Sytuacja ta spowodowana była faktem, że pomimo niżu demograficznego liczba oddziałów klasowych była większa od liczby pomieszczeń do nauki.

Meble edukacyjne

W stosunku do roku poprzedniego odnotowano poprawę w wyposażeniu przedszkoli w meble edukacyjne. Po przeprowadzonej ocenie dostosowania mebli do ergonomii 132 stanowisk, stwierdzono, że wszystkie dzieci korzystające z tych stanowisk siedziały prawidłowo.

Wszystkie szkoły podstawowe zakupiły nowe komplety mebli edukacyjnych dla klas pierwszych. Tylko nieliczne szkoły mogły sobie pozwolić na zakup mebli edukacyjnych dla klas starszych. Szkoły podstawowe i gimnazja w dalszym ciągu powinny dokonywać zakupów nowych stolików i krzesełek. Uporządkowanie i odpowiednie wykorzystanie mebli istniejących oraz stały monitoring zajmowanych przez uczniów miejsc prowadzony przez nauczycieli nie poprawi sytuacji.

Wykres nr 11 . Liczba placówek w ewidencji, skontrolowanych oraz zaopatrzenie tych placówek w meble (krzesła i stoliki) certyfikowane w 2015r.

Miejsca na podręczniki w szkołach

18 szkół (tj. 85,7%) zapewniło miejsce na pozostawianie podręczników przez uczniów w szkołach zgodnie z rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 grudnia 2002r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach (Dz. U. z 2003r. Nr 6 poz. 69 z późn. zm.), w 4 (tj. 19%) pozostałych szkołach, bez względu na wiek, takie warunki zabezpieczono wszystkim uczniom, w tym dwie szkoły wyposażone zostały w indywidualne, zamykane szafki dla uczniów. Jedna szkoła ponadgimnazjalna nie zapewniła uczniom miejsca na podręczniki i przybory szkolne. Była to niepubliczna, działająca samodzielnie, ponadgimnazjalna szkoła zawodowa. Dyrektor szkoły po zasięgnięciu opinii uczniów nie widział takiej potrzeby. Uczniowie przychodzili do szkoły wyłącznie z niezbędnymi podręcznikami i przyborami, a waga plecaków uczniów nie stanowiła zagrożenia dla ich prawidłowej postawy. Nie wydzielono miejsca na podręczniki również w 2 szkołach gimnazjalnych i 1 szkole zawodowej, które działały w budynkach środowiskowych hufców pracy. Uczniami tych szkół byli wyłącznie wychowankowie tych hufców.

Przygotowania szkół do przyjęcia uczniów 6-letnich

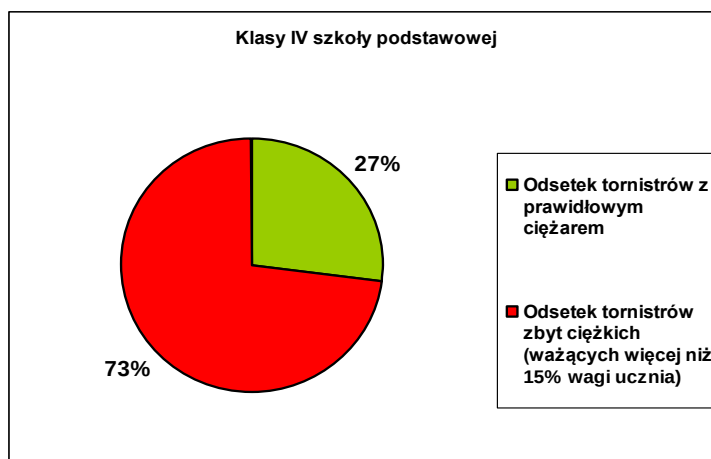
Tylko 2 na 14 szkół podstawowych, po przeprowadzonych w latach poprzednich remontach wskutek których zyskały dodatkowe sale lekcyjne, były przygotowane do przyjęcia uczniów 6-letnich. W pozostałych 12 szkołach: w 3 szkołach na potrzeby sal lekcyjnych dla uczniów 6-letnich zaadaptowano dotychczas wolne pomieszczenia, w 3 szkołach dokonano adaptacji korytarza, pokoju nauczycielskiego i pomieszczenia biblioteki na dodatkowe sale lekcyjne, 3 szkoły (w których liczba sal lekcyjnych nie uległa zwiększeniu) klasy I-III pracowały w systemie dwuzmianowym oraz w 3 szkołach klasy I były tzw. klasami łączonymi i uczęszczali do niej uczniowie 6 i 7-letni.

Dowozy uczniów

Nie budziły zastrzeżeń dowozy uczniów do szkół. Szkoły wypracowały sobie systemy dowozu pozwalające rozpoczynać zajęcia szkolne o stałej godzinie, a czas oczekiwania na powrót do domu ograniczyć do jednej godziny lekcyjnej.

Ciężar tornistrów/plecaków uczniów

W jednej ze szkół podstawowych przeprowadzono badania pozwalające określić przestrzeganie zaleceń Centralnego Instytutu Ochrony Pracy - Państwowego Instytutu Badawczego (CIOP-PIB). Ciężar tornistrów sprawdzono w dwóch losowo wybranych klasach IV. Były to klasy IVb i IVd. W obu klasach zważono tornistry z ich zawartością i tornistry puste. Pielęgniarka pracująca w gabinecie profilaktycznej opieki zdrowotnej nad uczniami równocześnie ważyła uczniów. Badaniom tym podlegały wszystkie obecne w tym dniu dzieci – 45 uczniów. Przy opracowaniu niniejszych wyników przyjęto, iż waga tornistra powinna wynosić nie więcej niż 15% wagi ciała dziecka.

Wykres nr 12. Odsetek tornistrów z prawidłowym ciężarem i zbyt ciężkich

Tornistry/plecaki z wagą wyższą od dopuszczalnej stwierdzono u 33 uczniów. Średnie przekroczenie wagi tornistrów/plecaków wynosiło 27%. Zawartość tornistrów/plecaków stanowiły: podręczniki, zeszyty ćwiczeń, zeszyty, piórniki z przyborami szkolnymi, przybory do zajęć plastycznych, strój i obuwie do lekcji wychowania fizycznego, plastikowe butelki lub termosy z napojem. Tylko w 3 przypadkach stwierdzono dodatkowe piórniki, których zawartością były kredki i pisaki oraz w 1 przypadku nie zjedzone kanapki z kilku ostatnich dni. Nie stwierdzono przedmiotów nie związanych z nauką taki jak np. zabawki, albumy, książki nie będące lekturami. Z uwagi na brak możliwości skorzystania w szkole z napoju butelki lub termosy stanowią podstawowe wyposażenie uczniów. Według oświadczenia dyrektora szkoły, we wszystkich salach lekcyjnych była możliwość pozostawienia przez uczniów podręczników i przyborów szkolnych, zgodnie z przepisami rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 31 grudnia 2003r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach (Dz.U. z 2003r. Nr 6, poz. 69 z późn. zm.). W sali lekcyjnej nr 16, gdzie przeprowadzono ważenie tornistrów, w wyznaczonej, zamykanej szafce było oznakowane dla poszczególnych oddziałów klasowych takie miejsce. W dniu przeprowadzania pomiarów na półkach ogółem było ok. 20 książek.

Opieka nad uczniami przed i po lekcjach

Na przestrzeni całego roku podczas kontroli placówek szkolnych dodatkowo oceniano warunki sanitarnohigieniczne w świetlicach szkolnych. Skontrolowano wszystkie świetlice szkolne działające na terenie powiatu. Świetlice szkolne funkcjonują w 12 szkołach (tj. w 57% szkół). 4 z tych szkół dysponują wydzielonymi pomieszczeniami świetlic, 8 pozostałych opieką nad dziećmi zapewniono w ramach tzw. godzin świetlicowych w wolnych salach lekcyjnych. W pozostałych 9 szkołach nie ma świetlic. Uczniowie bezpośrednio po zakończonych lekcjach wracają do domu. Dyrektorzy tych szkół wyjaśnili, że rodzice nie zgłosili potrzeby uruchomienia tej formy opieki nad dziećmi.

Opieka zdrowotna

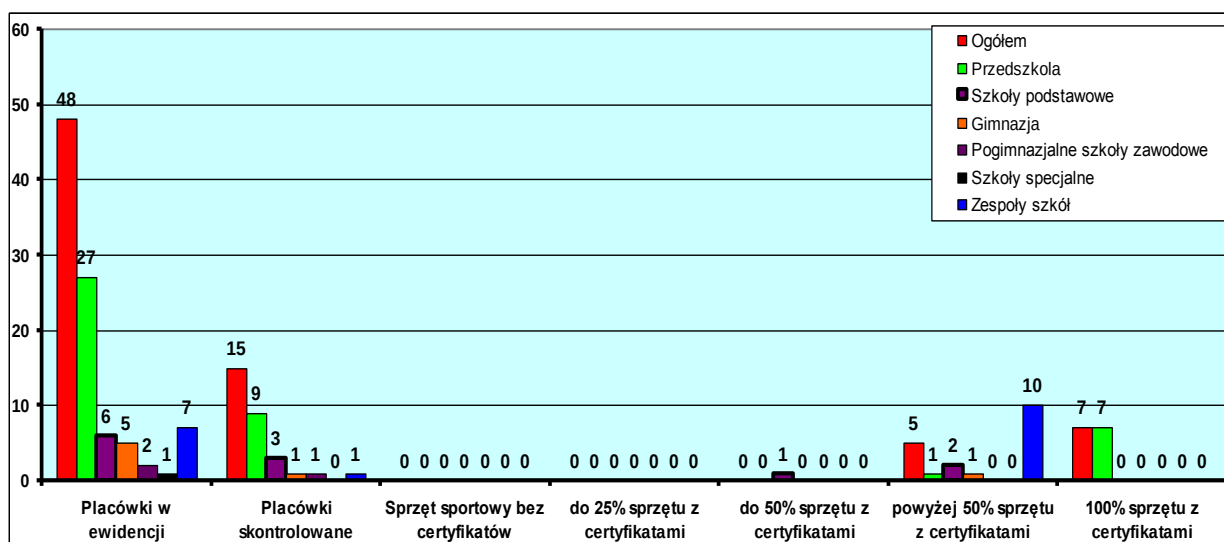
Tylko w 8 (tj. 38,0%) na 21 placówek nauczania funkcjonował gabinet profilaktyki zdrowotnej i pomocy przedlekarskiej, w pozostałych placówkach dochodząca raz na dwa tygodnie pielęgniarka posiadała tylko wyznaczone miejsce do pracy, którym najczęściej był pokój nauczycielski. Opieki tej brak było we wszystkich przedszkolach funkcjonujących na terenie powiatu chodzieskiego.

Częstym problemem była wszawica. Z informacji uzyskanych od dyrektorów szkół wynikało, że wszawica występowała w znanych dobrze szkole środowiskach rodzinnych. Dyrektorzy placówek chcąc postępować zgodnie z literą prawa byli w tej sprawie bezradni. Szukali pomocy w ośrodkach pomocy społecznej, z różnym skutkiem. Problem kończył się zwykle dopiero z chwilą opuszczenia szkoły przez ostatnie dziecko z danej rodziny.

Warunki do uprawiania aktywności fizycznej

Poprawie uległy warunki do prowadzenia lekcji wychowania fizycznego w dużych zespołach szkół. Wybudowane w latach poprzednich hale sportowe umożliwiały prowadzenie lekcji na trzech boiskach równocześnie. Rozwiązanie to zabezpieczało w 100% potrzeby poszczególnych szkół.

Ocenę posiadania przez przedszkola/szkoły certyfikowanych urządzeń i sprzętu sportowego przedstawia poniższy wykres.

Wykres nr 13 . Liczba placówek w ewidencji, skontrolowanych oraz zaopatrzenie tych placówek w urządzenia i sprzęt sportowy z certyfikatami w 2015r.

4 szkoły (tj.18%) lekcje wychowania fizycznego realizowały poza obiektem szkoły. 2 z nich (Zespół Prywatnych Szkół Ponadgimnazjalnych w Chodzieży i Zespół Placówek Oświatowych w Chodzieży) w okresie jesieni i wiosny zajęcia realizowały na pływalni „Delfin” i boisku „Orlik”, w okresie zimy na pływalni „Delfin” i w wynajmowanych halach sportowych usytuowanych przy chodzieskich szkołach. W sześciu szkołach wyposażenie boisk szkolnych było stare i nie posiadało certyfikatów jakości.

Dostosowanie szkół dla uczniów niepełnosprawnych

Tylko jedną ze szkół można było określić mianem szkoły w pełni dostosowanej do potrzeb uczniów niepełnosprawnych, ponieważ posiadała możliwości swobodnego przemieszczania się wewnątrz budynku, dostęp z zewnątrz budynku oraz przystosowane ubikacje. Był to Zespół Szkół w Szamocinie. Wszystkie szkoły podstawowe i gimnazja posiadały wejścia do budynku dostosowane dla uczniów niepełnosprawnych za pomocą podjazdów lub wejście było na parterze, bez barier architektonicznych. W pozostałych szkołach istniały ograniczenia wewnątrz budynku w postaci: braku możliwości swobodnego przemieszczania się uczniów na wózkach między kondygnacjami i braku przystosowanej ubikacji.

Na 21 placówek szkolnych w 6 szkołach przystosowane ubikacje były wyłącznie przy halach sportowych/salach gimnastycznych, w 1 ubikacja usytuowana była na piętrze budynku, w 1 na parterze budynku (obydwa budynki piętrowe i bez windy), w 14 brak było dostosowanej ubikacji. 4 placówki funkcjonowały w budynkach parterowych, w 1 placówce była możliwość wejścia do szkoły przez halę sportową i przy pomocy podnośnika przedostania się wyłącznie na parter budynku dydaktycznego szkoły (Margonin), w 1 placówce była możliwość swobodnego przemieszczania się uczniów niepełnosprawnych pomiędzy kondygnacjami (Szamocin), w 1 placówce był schodolaz (Chodzież), w pozostałych 14 szkołach brak schodolazów, podnośników lub wind.

Dożywianie

Najlepiej sytuacja w zakresie dożywiania wyglądała w mieście i gminie Margonin. Wszystkie chętne oraz objęte pomocą socjalną dzieci i uczniowie uczęszczający do przedszkoli i szkół na terenie Miasta i Gminy Margonin objęte były dożywianiem w formie obiadu.

Posiłki przygotowywane były w Zespole Szkół i w Samorządowym Przedszkolu w Margoninie. Transport posiłków zabezpieczał organ prowadzący samochodem posiadającym zgodę PPIS w Chodzieży. Wszyscy chętni uczniowie tych szkół otrzymywali również herbatę.

Placówka	Zakres dożywiania	w tym	Liczba	%	Wyszczególnienie
Placówki wydające obiad i herbatę/obiad, przygotowywane w kuchniach szkolnych/ dowożonych w systemie cateringowym	tylko obiad	5	15	71,4 %	- Szkoły Podstawowe: nr 1 w Chodzieży, nr 3 w Chodzieży (brak herbaty i możliwości kupna) - Gimnazjum Miejskie w Chodzieży (brak herbaty i możliwości kupna) - Społeczne Gimnazjum w Chodzieży (brak herbaty, jest możliwość kupna) - Gminne Gimnazjum w Budzynie (jest dystrybutor do napojów)
	obiad i herbatę	10			- Szkoły Podstawowe: Budzyń, Wyszyny, Lipiny, Radwanki, Oleśnica, Stróżewo, Strzelce - Zespoły Szkół: Margonin, Szamocin - Niepubliczna Szkoła Podstawowa Specjalna w Chodzieży
	Razem				
Placówki wydające	herbatę i kanapkę		1	4,8%	- Zespół Szkół Lipia Góra
Placówki wydające	tylko herbatę		1	4,8%	- Prywatny Zespół Placówek Oświatowych w Chodzieży, ul. Siejaka
Placówki nie prowadzące dożywiania	-		4	19,0%	- Zespół Prywatnych Szkół Ponadgimnazjalnych Chodzieży, ul. Mickiewicza - OHP: Niepubliczne Gimnazjum w Szamocinie, Niepubliczne Gimnazjum w Próchnowie, Zasadnicza Szkoła Zawodowa w Próchnowie
Ogółem			21	100%	

Tabela nr 11 . Liczba szkół w zależności od miejsca przygotowywania, wydawania posiłków i zakresu dożywiania

Poprawa sytuacji wskazana byłaby w szkołach w Chodzieży, gdzie w wyniku zmian dokonanych przez organ prowadzący, polegających na przekształceniu kuchni szkolnych w działalność prywatną, w 3 szkołach na terenie miasta Chodzieży znacznie zmniejszyła się liczba uczniów korzystających z obiadów z powodu wzrostu ceny obiadów. Uczniowie tych szkół przez cały pobyt w szkole nie mieli możliwości skorzystania z ciepłego napoju. Ciepły napój podczas kilkugodzinnego pobytu w szkole ważny jest zwłaszcza dla uczniów szkół podstawowych.

W szkołach prywatnych brak posiłków wynikał z braku zainteresowania dożywianiem ze strony rodziców. Uczniowie OHP w Szamocinie i Próchnowie korzystali z wyżywienia w budynku zamieszkania, w którym mieściły się również szkoły.

Współpraca z innymi instytucjami

Wspólnie z funkcjonariuszem Komendy Powiatowej Policji w Chodzieży przeprowadzono kontrole dwóch turnusów wypoczynku letniego. Funkcjonariusz Policji przeprowadził pogadankę na temat bezpiecznych wakacji, natomiast pracownik Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Chodzieży przeprowadził kontrole obejmującą stan techniczny i sanitarny pomieszczeń, wyposażenia i otoczenia miejsca wypoczynku oraz kontrolę dokumentacji: zdrowotnej dla celów sanitarno-epidemiologicznych, zaświadczeń o braku przeciwwskazań do pracy na zajmowanym stanowisku, dokumentów potwierdzających kwalifikacje do udzielania pomocy przedlekarskiej, instrukcji udzielania pomocy przedlekarskiej, kart kwalifikacyjnych dzieci, potwierdzenia zgłoszenia placówki wypoczynku do elektronicznej bazy danych.

WNIOSKI

1. Należałoby zapewnić uczniom szkół podstawowych z dwuzmianowym systemem pracy i pobytem uczniów w świetlicy możliwość skorzystania z ciepłego napoju z uwagi na czas przebywania uczniów w szkole.
2. Należy zwrócić uwagę na ciężar plecaków uczniów. Nadmierne obciążenie kręgosłupa skutkuje niekorzystnymi zmianami stanu zdrowia uczniów, głównie zmianami postawy ciała.
3. Należy kontynuować działania mające na celu dalszą poprawę warunków higieny procesu nauczania oraz higieny osobistej uczniów.
4. Boiska szkolne przy 6 szkołach i sale gimnastyczne przy 7 szkołach użytkowane od momentu uruchomienia szkół należy wyposażać w urządzenia i sprzęt sportowy posiadający certyfikaty jakości.
5. Należy kontynuować dostosowywanie placówek nauczania do potrzeb uczniów niepełnosprawnych.

X Działalność zapobiegawczego nadzoru sanitarnego

W 2015r. do Zapobiegawczego Nadzoru Sanitarnego wpłynęło ogółem ok. 171 pism, wniosków i informacji.

Ogółem wydano:

1. postanowień - 11, w tym dotyczących:

- 1) uzgodnienia miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego zgodnie z ustawą z dnia 3 października 2008r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tekst jednolity z 2013r., poz. 1235 z późniejszymi zmianami) - 9;
- 2) uzgodnienia warunków zabudowy na podstawie ustawy o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (tekst jednolity Dz. U. z 2015r. poz.1412) - 1;
- 3) zaopiniowania studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego sporządzonego na podstawie uchwały podjętej przez Radę Miasta i Gminy przed 21.10.2010r., zgodnie z ustawą o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym z dnia 27 marca 2003 r. (tekst jednolity Dz. U. z 2015r. poz. 199 z późniejszymi zmianami) i zgodnie z ustawą z dnia 3 października 2008r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tekst jednolity z 2013r., poz. 1235 z późniejszymi zmianami) - 1.

2. decyzji - 41 w tym:

- 1) decyzji płatniczych - 36;
- 2) decyzji opiniujących dostosowanie gabinetów lekarskich do rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 26 czerwca 2012r. w sprawie szczegółowych wymagań, jakim powinny odpowiadać pomieszczenia i urządzenia podmiotu wykonującego działalność leczniczą (Dz. U. z 2012r., poz. 739) - 5, w tym dotyczących:
 - oddziału szpitalnej opieki paliatywnej - 1
 - gabinetu lekarskiego -1
 - pomieszczenia opieki pielęgniarskiej - 1
 - zakładu rehabilitacji - 1
 - gabinetu stomatologicznego -1 (decyzja negatywna).

3. opinii sanitarnych - 67, w tym dotyczących

- 1) uzgodnienia pod względem wymagań sanitarno-higienicznych projektów - 1;
- 2) spełnienia warunków sanitarnych i higienicznych (opinie wydane na wniosek stron) - 2, tj. przez:
 - pomieszczenia socjalno-biurowe w hurtowni leków weterynaryjnych - 1
 - zakład produkujący spirytus -1 (opinia negatywna);
- 3) uzgodnienia zakresu i stopnia szczegółowych informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko sporządzonej na potrzeby miejscowego planu zagospodarowania - 8;
- 4) uzgodnienie potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko oraz zakresu raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko - 13;
- 5) stwierdzenia braku potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko - 9;
- 6) uzgodnienia warunków realizacji inwestycji, wydanych na podstawie prognozy oddziaływania na środowisko - 7;
- 7) dopuszczenia obiektów do użytkowania - 27, w tym:
 - obiektów produkcyjnych i socjalno-biurowych przy obiektach produkcyjnych (masarnie, zakład produkcji opakowań z papieru, zakład produkcji elementów z betonu, warsztaty naprawcze samochodów, magazyn hali produkcyjnej z zapleczem biurowym) - 10
 - budynku usługowo- hotelowego (części usługowej z zapleczem kuchennym) - 1
 - budynków usługowo-handlowych - 8
 - laboratorium -1
 - świetlic wiejskich - 2
 - zakładu kosmetycznego, fryzjerskiego, solarium, siłowni - 4.
 - łącznika szkoły - 1.

Z 27 opinii:

- 17 pozytywnych opinii wydano na podstawie ustawy z dnia 7 lipca 1994r. Prawo budowlane (tekst jednolity z 2013r. poz. 1409 z późniejszymi zmianami) i ustawy z dnia 14 marca 1985r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (tekst jednolity z 2015r. poz. 1412) oraz biorąc pod uwagę rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz. U. z 2015r. poz. 1422) i przepisy szczegółowe wydano pozytywnych opinii – 9 oraz opinię negatywną – 1 (wytwórnia spirytusu).
- 9 pozytywnych opinii i 1 negatywną wydano na podstawie ustawy z dnia 14 marca 1985r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (tekst jednolity z 2015r. poz. 1412) oraz przepisów szczegółowych.

Wszystkie opinie wydane zostały po dokonaniu oględzin obiektów przed dopuszczeniem ich do użytkowania. Oględziny prowadzone były przez pracownika zapobiegawczego nadzoru przy współudziale pracownika nadzoru bieżącego, któremu odbierany obiekt miał podlegać po uzyskaniu zgody na jego użytkowanie, tj. pracownika Higieny Komunalnej, Epidemiologii, Higieny Żywności, Higieny Dzieci i Młodzieży lub Higieny Pracy.

O zgodę na użytkowanie wnioskodawcy występowali również do innych organów: do Państwowej Powiatowej Straży Pożarnej, Państwowej Inspekcji Pracy, Inspekcji Ochrony Środowiska.

4. Wizji i kontroli w terenie obiektów wymagających uzyskania pozytywnych opinii dotyczących spełnienia wymagań sanitarnych i higienicznych przez obiekty przed przystąpieniem do ich użytkowania wykonano - 41.

Czynności kontrolne przed dopuszczeniem obiektów do użytkowania na podstawie ustawy z dnia 7 lipca 1994r. Prawo budowlane (tekst jednolity z 2013r. poz. 1409 z późniejszymi zmianami) przeprowadzane były w ustawowym terminie 14 dni od daty zawiadomienia. W trakcie oględzin obiektów przed rozpoczęciem ich użytkowania, zwracano uwagę na zgodność wykonania obiektów z zatwierdzonym do realizacji projektem, warunkami pozwolenia na budowę, prze-

pisami i obowiązującymi normami. Większość projektów, na podstawie których wykonane zostały obiekty podlegające oględzinom, była uzgodniona pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych przez rzeczoznawcę ds. sanitarno-higienicznych lub przez Państwową Inspekcję Sanitarną. Uzgodnienia były wykonywane przed rozpoczęciem realizacji obiektu. Do projektów w trakcie realizacji inwestycji nie były wprowadzone zmiany, które pogorszyłyby warunki sanitarno-higieniczne na obiekcie. W nowych obiektach projektanci i inwestorzy szczególną wagę przywiązywali do warunków sanitarno-higienicznych oraz do funkcjonalności zakładów.

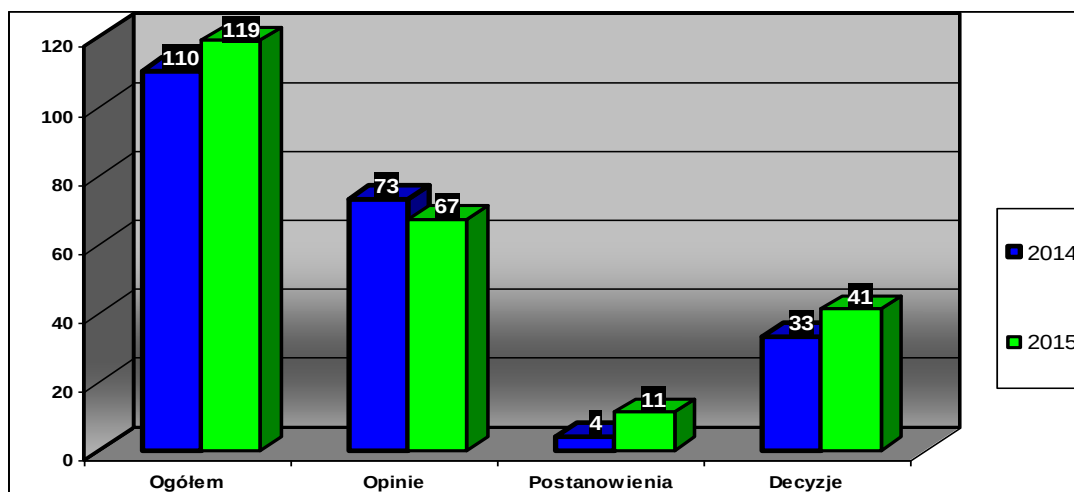
Obiekty zostały wykonane starannie, estetycznie i funkcjonalnie. Zastosowano materiały i wyroby budowlane posiadające wymagane dokumenty potwierdzające dopuszczenie ich do obrotu i do stosowania. Obiekty zostały wyposażone w urządzenia wentylacyjne zapewniające wymianę powietrza w pomieszczeniach. Woda doprowadzona do obiektów pod względem bakteriologicznym spełniała wymagania rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 27 listopada 2015r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz.U. z 2015r., poz. 1989).

Zdjęcie nr 6. Nowy zakład - Producent Opakowań Tekturowych KARTONIKA w Budzynie

WYSZCZEGÓLNIENIE SPRAW		2014	2015
Ogółem uzgodniono i zaopiniowano w drodze decyzji, postanowień i opinii sanitarnych		110	119
w drodze opinii sanitarnych	zaopiniowanie dokumentacji projektowych	4	1
	opinie dotyczące konieczności wykonania raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko i określenie jego zakresu	18	22
	opinie dotyczące zakresu informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko - miejscowe plany zagospodarowania	17	8
	opinie dotyczące spełnienia warunków sanitarno-higienicznych przez placówki opiekuńczo-wychowawcze i podobne	1	0
	opinie wydawane w związku z uczestnictwem w czynnościach związanych z dopuszczeniem do użytkowania obiektów budowlanych	27	29
	opinie dotyczące uzgodnienia warunków realizacji inwestycji na podstawie prognozy oddziaływania inwestycji na środowisko	6	7
w drodze postanowienia	uzgodnienie warunków zabudowy i zagospodarowania	0	1
	zaopiniowanie miejscowego planu zagospodarowania i studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego	4	1
	uzgodnienie miejscowego planu zagospodarowania	0	9
w drodze decyzji	decyzje o spełnieniu wymagań przez pomieszczenia i urządzenia podmiotów prowadzących działalność leczniczą	3	5
	decyzje płatnicze	30	36

Tabela nr 12. Porównanie liczby spraw uzgodnionych i zaopiniowanych w drodze decyzji, postanowień i opinii sanitarnych przez zapobiegawczy nadzór sanitarny w roku 2014 i 2015

Wykres nr 14. Porównanie liczby spraw uzgodnionych i zaopiniowanych w drodze decyzji, postanowień i opinii sanitarnych przez zapobiegawczy nadzór sanitarny w roku 2014 i 2015

WNIOSKI

1. Współpraca z komórkami bieżącego nadzoru sanitarnego Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej była bardzo dobra; opinie i postanowienia i decyzje wydawane były po uzyskaniu wyjaśnień, uzupełnień i właściwej interpretacji zagadnień dotyczących sprawy przez pracowników poszczególnych komórek PSSE.
2. Dobrze przebiegała współpraca z administracją samorządową.
3. Każda sprawa była przez Zapobiegawczy Nadzór Sanitarny szczegółowo analizowana pod kątem wymagań sanitarno-higienicznych; sprawdzano zgodność informacji zawartych w dokumentacjach załączonych do spraw z obowiązującymi przepisami i ustawami.
4. Nadal nie zostały określone w ustawach i w rozporządzeniach wymagania sanitarne i higieniczne dla zakładów fryzjerskich, kosmetycznych, tatuażu i odnowy biologicznej; przepisy branżowe nie zawierały wyraźnych odnośników o konieczności dostosowania obiektów, w których planowane jest rozpoczęcie działalności, do wymogów wynikających z prawa budowlanego i rozporządzeń z prawem budowlanym współpracujących (np. rozporządzenia Ministra Infrastruktury w sprawie warunków technicznych jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie).
5. W dalszym ciągu brak jest w ustawach zasad jednoznacznie określających kompetencje poszczególnych organów (powiatowych, wojewódzkich) inspekcji sanitarnej przy opiniowaniu i uzgadnianiu miejscowych planów zagospodarowania.

X Działalność w zakresie oświaty zdrowotnej i promocji zdrowia

Ogół przedsięwzięć prozdrowotnych w powiecie chodzieskim realizowano na podstawie wytycznych GIS i WSSE) w Poznaniu. W związku z tym realizowano głównie programy ogólnopolskie i wojewódzkie.

W dalszej kolejności realizowano programy lokalne i akcje profilaktyczne, organizowane przez PSSE w Chodzieży lub współorganizowane z innymi instytucjami z terenu powiatu, w oparciu o potrzeby środowiska lokalnego.

Programy ogólnopolskie

1. Program Ograniczania Zdrowotnych Następstw Palenia Tytoniu w Polsce

W 2015 roku na całokształt programu złożyły się następujące działania:

- **Program „Czyste Powietrze Wokół Nas”** zrealizowany w 16 przedszkolach powiatu. W tych placówkach nauczyciele przeprowadzali zajęcia dla najstarszych dzieci i ich rodziców zgodnie ze scenariuszami zajęć, które otrzymali z PSSE. Odbływały się pogadanki, prelekcje i zajęcia integracyjne z rodzicami, wykonywano ekspozycje i prace plastyczne, organizowano wycieczki. Wszystkie te działania miały spowodować wzrost kompetencji rodziców w zakresie ochrony dzieci przed ekspozycją na dym tytoniowy oraz zwiększenie umiejętności dzieci w zakresie radzenia sobie w sytuacjach, gdy są narażone na przebywanie w otoczeniu osób palących.

Zdjęcia nr 7 i 8. Zajęcia w ramach programu „Czyste Powietrze Wokół Nas” w Przedszkolu Samorządowym w Margoninie.

- **Programy:** „Nie Pal Przy Mnie Proszę” dla uczniów szkół podstawowych oraz „Znajdź Właściwe Rozwiązanie” dla uczniów gimnazjum i starszych klas szkół podstawowych, zrealizowane w 80% ww. szkół w powiecie. Celem obu tych programów było zmniejszenie narażenia dzieci na bierne palenie tytoniu. Realizatorami tych programów w szkołach byli pedagodzy, nauczyciele przedmiotowi, pielęgniarki środowiskowo-szkolne oraz inne osoby współpracujące ze szkołą, np. psycholodzy. Szkoły były wyposażone w broszury z gotowymi scenariuszami zajęć nt. profilaktyki tytoniowej oraz plakaty i ulotki. W przypadku programu „Nie Pal Przy Mnie Proszę”, szkoły podejmowały współpracę z rodzicami.

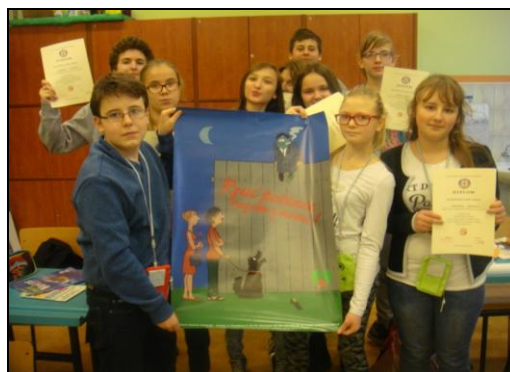
Zdjęcie nr 9. Jedna z prac plastycznych pod hasłem „Nie pal przy mnie proszę!”, namalowanych dla rodziców przez uczniów Szkoły Podstawowej Nr 1 im. S. Staszica w Chodzieży

- **Konkurs pt. „Palić, nie palić - oto jest pytanie?”** organizowany od wielu lat z inicjatywy WSSE w Poznaniu. Jego adresatami byli uczniowie klas V szkół podstawowych. Zadaniem uczestników konkursu było wykonanie projektu graficznego promującego i upowszechniającego wśród dzieci styl życia wolny od nałogu tytoniowego. Na etap powiatowy wpłynęło 6 prac konkursowych z 6 szkół. Laureatom konkursu wręczono dyplomy i nagrody, ufundowane przez PPIS w Chodzieży. Pracę, która zajęła I miejsce przesłano do WSSE w Poznaniu na etap wojewódzki. Laureat konkursu został zaproszony przez WSSE na finał wojewódzki konkursu do Multikina w Poznaniu.

Zdjęcia nr 10 i 11. Najlepsze prace biorące udział w konkursie pt. „Palić, nie palić – oto jest pytanie?”, edycja - 2015r. Autorzy prac, to: Kamil Dudek ze Szkoły Podstawowej im. Jana Pawła II w Lipinach – I miejsce (po lewej) i Wiktor Borysionek ze Szkoły Podstawowej Nr 3 im. Powstańców Wielkopolskich w Chodzieży – II miejsce (po prawej).

- **Projekt „Młodzieżowi Liderzy Zdrowia kontra tytoń”**, realizowany od wielu lat, w gimnazjach całej Wielkopolski. Docelowym działaniem w ramach projektu jest edukacja rówieśnicza, a poprzedza ją przeszkolenie niewielkiej, około 20-osobowej wybranej grupy uczniów gimnazjum w zakresie problematyki tytoniowej. W 2015 roku przeszkolono uczniów z Zespołu Szkół im. W. Reymonta w Lipiej Górze. Wiedzę zdobytą na szkoleniu uczniowie ci przekazywali następnie swoim rówieśnikom w szkole i przy okazji spotkań poza szkołą. PSSE w Chodzieży współpracowała z Młodzieżowymi Liderami Zdrowia kontra tytoń m.in. podczas obchodów Światowego Dnia bez Tytoniu oraz Światowego Dnia Rzucania Palenia.

Zdjęcie nr 12. „Młodzieżowi Liderzy Zdrowia kontra tytoń”, edycja – 2015r. – uczniowie Zespołu Szkół im. W. Reymonta w Lipiej Górze.

- **Akcje profilaktyczne: Światowy Dzień bez Tytoniu - 31 maja i Rzuć Palenie Razem z Nami (Światowy Dzień Rzucania Palenia) - 90 listopada** organizowane corocznie dla ogółu społeczeństwa. W 2015 roku akcje te realizowano w formie wykładów, eventów, punktów edukacyjno-profilaktycznych, ekspozycji, artykułów prasowych, poradnictwa i dystrybucji materiałów edukacyjnych oraz konkursów z nagrodami. U osób palących wykonywano pomiar wydychanego CO z płuc przy pomocy urządzenia smokerlyzer. W akcjach tych uczestniczyli Młodzieżowi Liderzy Zdrowia kontra tytoń, angażując się w organizację działań edu-

kacyjnych na terenie szkół gimnazjalnych. Poza tym do współpracy włączono szkoły, podmioty lecznicze, zakłady pracy, media lokalne oraz instytucje publiczne.

*Zdjęcia nr 13 i 14. Punkty informacyjno- edukacyjne zorganizowane przez PSSE w Chodzieży :
po lewej- Obchody Światowego Dnia bez Tytoniu w Aptece „Dr Optima” w Chodzieży, ul. Kościuszki
po prawej – Obchody Światowego Dnia Rzucania Palenia w Urzędzie Pocztowym, ul. Kościuszki
w Chodzieży*

- **Edukacja zdrowotna w zakładzie pracy**

Przeprowadzono 1 wykład na temat szkodliwości palenia tytoniu i ustawodawstwa w zakresie palenia tytoniu dla 52 osób – pracowników Nadleśnictwa Podanin.

Zdjęcie nr 15. Wykład dla pracowników Nadleśnictwa Podanin na temat szkodliwości palenia tytoniu i systemu legislacyjnego w zakresie ograniczania używania tytoniu w Polsce, przeprowadzony przez pracowników PSSE w Chodzieży, Nadleśnictwo Podanin, 5 maja 2015r.

2. Profilaktyczny program w zakresie przeciwdziałania uzależnieniu od alkoholu, tytoniu i innych środków psychoaktywnych (SWISS CONTRIBUTION)

Program jest współfinansowany przez Szwajcarię w ramach Szwajcarskiego Programu Współpracy z Nowymi Krajami Członkowskimi Unii Europejskiej. Głównym celem programu jest ograniczenie używania tytoniu, alkoholu i innych substancji psychoaktywnych przez kobiety w wieku prokreacyjnym, tj. między 15 a 49 rokiem życia. Działania profilaktyczne kierowano do ogółu społeczeństwa za pośrednictwem informacji umieszczanych na stronie internetowej PSSE oraz lokalnych kampanii informacyjno-edukacyjnych. Edukacją prozdrowotną objęto również młodzież z 4 szkół ponadgimnazjalnych powiatu poprzez realizację projektu „*ARS czyli jak dbać o miłość?*”. Projekt ten prowadzili w szkołach pedagodzy szkolni, przeszkoleni wcześniej przez przedstawicieli Inspekcji Sanitarnej.

W ramach lokalnych kampanii informacyjno-edukacyjnych zorganizowano 4 eventy, podczas których pracownicy PSSE w Chodzieży prowadzili: poradnictwo w zakresie programu,

dystrybucję materiałów edukacyjnych dotyczących profilaktyki tytoniowej, pomiar ciśnienia tętniczego i tętna, pomiar wydychanego CO przy pomocy urządzenia smokerlyzer oraz konkurs z nagrodami przekazanymi z WSSE.

Zdjęcia nr 16 i 17. Eventy, przeprowadzone w ramach realizacji Profilaktycznego programu w zakresie przeciwdziałania uzależnieniu od alkoholu, tytoniu i innych środków psychoaktywnych: po lewej - podczas lokalnej imprezy plenerowej pt. „Kto z nasz lepiej i szybciej?” w dniu 18.04.2015r.; po prawej- na Rynku Chodzieskim, podczas lokalnego Festynu ZDROWA SOBOTA, w dniu 22.08.2015r.

3. „Trzymaj Formę!”

Program realizowało 9 szkół podstawowych i 4 gimnazja. Jego celem była edukacja w zakresie trwałego kształtowania prozdrowotnych nawyków wśród młodzieży szkolnej poprzez promocję zasad aktywnego stylu życia i zbilansowanej diety.

Tak, jak w latach ubiegłych program realizowali w szkołach nauczyciele, zwłaszcza nauczyciele biologii i wychowania fizycznego oraz pielęgniarki środowiskowo-szkolne. W ramach programu, najczęściej i najchętniej młodzież uczestniczyła w zajęciach kulinarnych, na których przygotowywano zdrowe posiłki (np. kanapki, surówki i sałatki owocowo-warzywne), a następnie odbywała się wspólna degustacja tych potraw. Ww. działania wspierali rzeczowo i finansowo dyrektorzy szkół, rodzice, władze gminne lub osoby prywatne. Podczas realizacji programu współpracowano także z pracownikami HŻ PSSE w Chodzieży. Partnerem programu było Stowarzyszenie „Polska Federacja Producentów Żywności”.

Program „Trzymaj Formę!” i inne podobne tematycznie programy należy systematycznie realizować, gdyż w dalszym ciągu wiedza zdobyta przez na temat racjonalnego odżywiania i wpływu aktywności fizycznej na zdrowie, tylko w minimalnym stopniu odzwierciedla się w pozytywnych trendach żywieniowych.

Zdjęcia nr 18 i 19. Zajęcia prowadzone w ramach programu „Trzymaj Formę!” w Młodzieżowym Ośrodku Socjoterapii w Chodzieży

4. Profilaktyka HIV/AIDS

W tym zakresie przeprowadzono następujące działania:

- Realizowany od wielu lat projekt wielkopolski pt. „**Młodzieżowi Liderzy Zdrowia kontra HIV**”, w ramach którego przeprowadzono szkolenie z zakresu profilaktyki HIV/AIDS dla 16 uczniów szkół ponadgimnazjalnych. Projekt polegał na edukacji rówieśniczej na temat HIV/AIDS. Zdobytą za pośrednictwem szkolenia wiedzę, młodzież przekazywała swoim rówieśnikom w szkole, w domu, na prywatkach i innych spotkaniach. Liderzy Zdrowia zorganizowali również obchody Światowego Dnia AIDS. Projekt „Młodzieżowi Liderzy Zdrowia kontra HIV” cieszy się dużym zainteresowaniem młodzieży.

Zdjęcia nr 20 i 21. Szkolenie „Młodzieżowych Liderów Zdrowia kontra HIV”. Edycja – 2015r.

- Akcja wojewódzka **Bezpieczne Walentynki**, organizowana dla uczniów szkół ponadgimnazjalnych z okazji *Dnia Zakochanych* – 14 lutego. Przy okazji imprez walentynkowych w szkołach ponadgimnazjalnych, przy współpracy Młodzieżowych Liderów Zdrowia kontra HIV prowadzono edukację z zakresu problematyki HIV/AIDS, połączoną z dystrybucją ulotek i załadek przygotowanych specjalnie na tę akcję.
- Wzorem lat ubiegłych, z inicjatywy WSSE w Poznaniu przeprowadzono **konkurs „Nie daj szansy AIDS”**. Adresatami konkursu byli uczniowie gimnazjum, a ich zadaniem było wykonanie fotografii pt. „*Uzależnienia sprzyjają HIV*”. Na etap powiatowy wpłynęło do PSSE 5 prac. Zwycięzcy konkursu otrzymali nagrody, dyplomy i upominki, które ufundował PPIS w Chodzieży. Laureat etapu powiatowego otrzymał z WSSE w Poznaniu zaproszenie na finał wojewódzkiego konkursu organizowany tradycyjnie w Multikinie w Poznaniu.

Zdjęcie nr 22. Zwycięska fotografia konkursowa pt. „Uzależnienia sprzyjają HIV” autorstwa Mateusza Szyńfelda z Zespołu Szkół w Margoninie.

- Ogólnopolska Kampania informacyjna pt. „HIVokryzja. Wyleczmy się!”** prowadzona pod patronatem Krajowego Centrum ds. AIDS, której celem było eliminowanie uprzedzeń

wobec osób zakażonych wirusem HIV. Kampanię nagłośniono na stronie internetowej PSSE i rozpropagowano w placówkach oświatowo-wychowawczych powiatu na szczeblu gimnazjalnym i ponadgimnazjalnym.

- W ramach **Obchodów Światowego Dnia AIDS** – 1 grudnia, podobnie, jak w latach poprzednich współpracowano głównie z Młodzieżowymi Liderami Zdrowia kontra HIV ze szkół ponadgimnazjalnych powiatu. Przeprowadzili oni w swoich szkołach takie działania edukacyjne, jak: prelekcje, prezentacje multimedialne, punkty informacyjne, ekspozycje i dystrybucje materiałów edukacyjnych. Pracownik OZ i PZ PSSE przeprowadził 2 wykłady na temat profilaktyki HIV/AIDS dla uczniów szkoły gimnazjalnej i ponadgimnazjalnej. Ponadto na stronie internetowej PSSE zamieszczono aktualne informacje dotyczące problematyki HIV/AIDS wraz z kampanią zachęcającą do wykonywania testów w kierunku HIV pt. „Coś Was łączy? Zrób test na HIV”.

5. Światowy Dzień Zdrowia – 7 kwietnia

W 2015 roku Światowy Dzień Zdrowia przebiegał pod hasłem „Z pola na stół uczynić je-
dzenie bezpiecznym”. To hasło miało skłonić osoby indywidualne, społeczności, instytucje, pro-
ducentów żywności itp. do zintensyfikowania działań w celu zapewnienia bezpieczeństwa żyw-
ności w całym łańcuchu żywnościowym, od produkcji do spożycia.

Na stronie internetowej PSSE w Chodzieży zamieszczono artykuł poświęcony temu zagadnieniu. Pakiet informacji na temat bezpieczeństwa żywności przesłano drogą elektroniczną do: podmio-
tów leczniczych, wybranych obiektów handlowych, wybranych producentów żywności i punk-
tów gastronomicznych oraz do wszystkich placówek oświatowo-wychowawczych.

6. Program „Wybierz Życie – Pierwszy Krok”

Celem programu było zmniejszenie występowania raka szyjki macicy i umieralności na
tę chorobę, a jego adresatami była młodzież ze szkół ponadgimnazjalnych wraz z rodzicami.
Program realizowano przy współpracy WSSE w 4 szkołach ponadgimnazjalnych powiatu. Dzia-
łania edukacyjne prowadziły pielęgniarki szkolne, przy pomocy materiałów edukacyjnych prze-
kazanych z PSSE.

*Zdjęcie nr 23. Szkolenie dla edukatorów programu „Wybierz Życie – Pierwszy Krok”,
który w powiecie chodzieskim realizowały pielęgniarki środowiska szkolnego. Piła, 2.10.2015r.*

Akcje ogólnopolskie

1. Europejski Tydzień Szczepień pod hasłem „Zaszczep w sobie chęć szczepienia”, 20-25 kwietnia 2015r.

Na stronie internetowej PSSE zamieszczono pakiet informacji z GIS i WSSE poświęcony szczepieniom ochronnym. Taki sam pakiet informacji przesłano również do przychodni POZ i szpitali oraz placówek oświatowo-wychowawczych przedszkolnych i wczesnoszkolnych.

2. Kampania „Ratuj życie. Dezynfekuj ręce”, maj, 2015r.

Na stronie internetowej PSSE zamieszczono plakat Światowej Organizacji Zdrowia (WHO) pt. „5 momentów higieny rąk” oraz artykuł WHO pt. „Higiena Rąk to Bezpieczna Opieka”. Taki sam zestaw informacji przesłano do przychodni, szpitali i innych podmiotów leczniczych.

3. Profilaktyka chorób odkleszczowych

Do 3 gazet i 2 biuletynów lokalnych przesłano elektroniczną ulotkę GIS pt. „Sezon na kleszcza”. Ulotkę zamieszczono także na stronie internetowej PSSE i na tablicy informacyjnej w siedzibie PSSE. Poza tym, w 1 gazecie lokalnej opublikowano informację PPIS w Chodzieży na temat sytuacji epidemiologicznej chorób odkleszczowych w powiecie i możliwości diagnostycznych w przypadku podejrzenia o boreliozę.

4. Ochrona przed kontaktem z rośliną *Barszcz Sosnowskiego*

W sezonie letnim występowało niebezpieczeństwo narażenia na kontakt z niebezpieczną dla zdrowia, inwazyjną rośliną *Barszcz Sosnowskiego*. W związku z tym, na stronie internetowej PSSE zamieszczono ulotkę GIS pt. „Uwaga na *Barszcz Sosnowskiego*”. Elektroniczną ulotkę przesłano do Urzędów Miast i Gmin oraz Starostwa Powiatowego, celem nagłośnienia na podległym terenie, na stronach internetowych własnych instytucji i w lokalnych biuletynach informacyjnych.

Programy i akcje wojewódzkie

1. Program „Moje Dziecko Idzie do Szkoły”

Program ten cieszy się dużym powodzeniem wśród pedagogów i rodziców od wielu już lat. Objęto nim dzieci 5 i 6-letnie wraz z rodzicami w 19 placówkach przedszkolnych. Głównym celem programu była poprawa stanu zdrowia dzieci rozpoczynających naukę w szkole.

Zdjęcia nr 24 i 25. Zajęcia praktyczne dla dzieci rozwijające prawidłowe nawyki żywieniowe.

Po lewej - Niepubliczne Przedszkole Wesoły Smyk w Chodzieży; po prawej - Przedszkole w Stróżewie.

Nauczyciele, przy użyciu bardzo różnorodnych form edukacji realizowali wśród dzieci i rodziców bloki tematyczne dotyczące m. in.: racjonalnego odżywiania; profilaktyki zatruc pokarmowych; higieny jamy ustnej i profilaktyki próchnicy zębów; przeciwdziałania wadom postawy; ochrony wzroku; wczesnej interwencji logopedycznej oraz bezpiecznej drogi do szkoły i domu.

PSSE wyposażyło wszystkie dzieci, rodziców oraz nauczycieli w materiały edukacyjne dotyczące programu. Podczas realizacji programu przedszkola współpracowały najczęściej m. in. z Komendą Powiatową Policji i Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną w Chodzieży, Nadleśnictwami i Strażą Pożarną.

2. Projekt „Bądźmy zdrowi – wiemy, więc działamy”

Działaniami objęto dzieci 5 i 6-letnie wraz z rodzicami w 19 przedszkolach powiatu oraz uczniów w 6 gimnazjach wraz z rodzicami. Bezpośrednim celem projektu jest zmniejszenie liczby dzieci i młodzieży narażonych na nadwagę, otyłość i choroby dietozależne na terenie województwa wielkopolskiego, a celem ogólnym jest poprawa stanu zdrowia populacji dzieci i młodzieży w Polsce. Projekt ten jest spójny z programem „Trzymaj Formę”.

W ramach realizacji Projektu przeprowadzono następujące działania:

- prowadzenie punktu informacyjno-edukacyjnego wraz z konkursem dla dzieci podczas lokalnej imprezy plenerowej pt. „Kto z nas lepiej i szybciej?”, zorganizowanej przez Zrzeszenie GONTYNIEC w Chodzieży
- szkolenie dla młodzieży gimnazjalnej na temat racjonalnego odżywiania i aktywności fizycznej
- konkurs plastyczny dla gimnazjalistów pod hasłem „Bądźmy Zdrowi”
- festyny prozdrowotne w przedszkolach dla łącznej grupy 120 dzieci

Zdjęcie nr 26. Festyn prozdrowotny przeprowadzony w ramach Projektu „Bądźmy zdrowi – wiemy, więc działamy” w Przedszkolu w Strzelcach. (autor zdjęcia: M. Ferfet)

Zdjęcie nr 27. Praca plastyczna Katarzyny Domańskiej z Zespołu Szkół w Margoninie - I miejsce w etapie powiatowym konkursu pt. „Bądźmy Zdrowi”.

3. Projekt „Wiem. Nie bore! Jestem bezpieczny”

Nowy projekt edukacyjny skierowany był do młodzieży, rodziców i nauczycieli ze szkół gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych, a jego celem było zapobieganie stosowaniu nowych substancji psychoaktywnych, czyli tzw. dopalaczy, poprzez zwiększenie wiedzy i świadomości młodych ludzi i ich rodziców na temat skutków zdrowotnych zażywania tych środków. Projekt

realizowano we współpracy z Wojewódzką i Powiatową Komendą Policji. Swoje uczestnictwo w projekcie zgłosiło 90% szkół w powiecie, do których adresowany był projekt.

Przed wdrożeniem projektu do szkół pracownik OZ i PZ uczestniczył w szkoleniu zorganizowanym przez WSSE i Wojewódzką Komendę Policji w Poznaniu na temat problematyki stosowania środków psychoaktywnych. Inaugurację projektu w szkołach poprzedziło z kolei szkolenie dla szkolnych koordynatorów i realizatorów projektu, czyli dla kadry pedagogicznej i pielęgniarskiej z ww. placówek, które zorganizował PPIS w Chodzieży wspólnie z przedstawicielem Komendy Powiatowej Policji w Chodzieży. Pracownik OZ i PZ PSSE wspólnie z przedstawicielem policji przeprowadzili także cykl wykładów i dyskusji z młodzieżą na terenie szkół.

Szkoły wyposażono w scenariusze zajęć dla edukatorów pt. „*Smak życia, czyli debata o dopalaczach*” oraz w ulotki dla młodzieży i rodziców. Do celów edukacyjnych wykorzystywano również film DVD pt. „Dopalacze”, zakupiony kilka lat temu dla PSSE przez Stowarzyszenie „Bezpieczny Powiat”.

Zdjęcia nr 28 i 29. Szkolenie dla szkolnych koordynatorów Projektu „Wiem. Nie biorę! Jestem bezpieczny” (po lewej) i wykład dla młodzieży z Zespołu Szkół Licealno-Gimnazjalnych w Ratajach (po prawej) z zakresu przeciwdziałania stosowania tzw. dopalaczy, listopad - grudzień 2015r.

4. Konkurs „Dbam o swoje piersi”

Celem konkursu był wzrost poziomu wiedzy i świadomości kobiet na temat znaczenia samobadania piersi oraz wykonywania badań profilaktycznych oraz włączenie partnerów kobiet w działania na rzecz profilaktyki raka piersi. Partnerem tego działania było Wielkopolskie Centrum Onkologii. Konkurs nagłośniono w gazetach lokalnych, na stronie internetowej PSSE oraz w podmiotach leczniczych, zakładach pracy i instytucjach.

Programy i akcje lokalne oraz inne przedsięwzięcia

1. Ogólnopolska Olimpiada Promocji Zdrowego Stylu Życia - styczeń 2015r.

Celem tego działania było propagowanie zdrowego stylu życia wśród młodzieży oraz upowszechnianie działań promujących zdrowie w środowisku lokalnym. Głównym organizatorem Olimpiady był Polski Czerwony Krzyż (PCK). Zarząd Rejonowy PCK w Chodzieży oraz PSSE w Chodzieży zorganizowały i przeprowadziły etap powiatowy Olimpiady. Pracownik OZ i PZ PSSE był członkiem jury. PPIS w Chodzieży ufundował 1 nagrodę książkową dla zwycięzcy Olimpiady.

W olimpiadzie wzięło udział 18 uczniów z 3 szkół gimnazjalnych i 3 szkół ponadgimnazjalnych.

2. Akcja „Bezpieczne Lato”

Na stronie internetowej i tablicy informacyjnej PSSE oraz w gazetach lokalnych zamieszczono informacje i opracowania własne pracownika OZ i PZ PSSE w Chodzieży, związane

z bezpieczeństwem zdrowotnym w sezonie letnim: „Bezpieczna podróż – bezpieczne wakacje”; „Najistotniejsze zagrożenia ze strony biologicznych czynników chorobotwórczych w sezonie letnim”; „Zestaw zaleceń i ostrzeżeń dotyczących żywności dla konsumentów indywidualnych”. Ze strony internetowej PSSE przekierowywano również zainteresowanych do opracowań o podobnej tematyce umieszczonych na stronie GIS.

Materiałami edukacyjnymi (plakatami i ulotkami) wsparto działania z zakresu edukacji zdrowotnej prowadzone przez nauczycieli 1 półkolonii letniej zorganizowanej przez organizację pożytku publicznego.

3. Mistrzostwa Pierwszej Pomocy Przedmedycznej - maj 2015r.

Głównym organizatorem przedsięwzięcia był Polski Czerwony Krzyż. Zarząd Rejonowy PCK w Chodzieży wspólnie z PSSE w Chodzieży współorganizowali etap powiatowy. Celem przedsięwzięcia było podniesienie poziomu wiedzy młodzieży z zakresu udzielania pierwszej pomocy oraz przeciwdziałanie występowaniu wypadków poprzez upowszechnianie zasad bezpieczeństwa. W mistrzostwach wzięło udział 30 uczniów z 3 szkół ponadgimnazjalnych. Pracownicy PSSE byli członkami jury. PPIS w Chodzieży ufundował dla zwycięzcy 1 nagrodę książkową.

Zdjęcie nr 30. Mistrzostwa Pierwszej Pomocy Przedmedycznej, Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji w Chodzieży.

4. Badania mammograficzne w mammobusie

W 2015 roku przeprowadzono 6-krotnie. Badania mammograficzne nagłaśniano w mediach lokalnych, na stronach internetowych PSSE w Chodzieży i władz lokalnych oraz za pośrednictwem afiszy informacyjnych rozmieszczonych na terenie powiatu. Badania mammograficzne wykonano łącznie u 135 kobiet, głównie w wieku 50-69 lat. Wśród przebadanej grupy kobiet, 4 panie skierowano do dalszej diagnostyki, natomiast nie otrzymano z Ośrodka OPEN informacji o ilości potwierdzonych zmian nowotworowych lub podjętym leczeniu w przypadku tych kobiet.

5. Lokalny Festyn prozdrowotny ZDROWA SOBOTA – 22.08.2015r.

Głównym inicjatorem festynu było Stowarzyszenie „BIODERKO” w Chodzieży. Obok wielu stoisk na festynie, oferujących szereg działań profilaktycznych w zakresie zdrowia, pracownicy PSSE w Chodzieży zorganizowali i prowadzili stoisko/punkt promocji zdrowia i edukacji zdrowotnej, w którym osoby palące tytoń mogły zbadać poziom wydychanego z płuc CO przy pomocy smokerlyzera. Poza tym prowadzono edukację zdrowotną i poradnictwo z zakresu: szczepień ochronnych, profilaktyki chorób zakaźnych, profilaktyki tytoniowej, profilaktyki stosowania tzw. dopalaczy, problematyki HIV/AIDS, profilaktyki chorób

cywilizacyjnych (w tym zwłaszcza nowotworów i nadciśnienia tętniczego). Propagowano bezpieczne grzybobranie i racjonalne odżywianie. Prowadzono ogólnopolską kampanię propagującą zdrowy styl życia pt. „Nie pozwól odlecieć swojemu szczęściu”.

Osobom zainteresowanym wręczano ulotki, publikacje i broszury na powyższe tematy, natomiast najmłodszy uczestnicy imprezy otrzymywali kolorowanki i książeczki o tematyce prozdrowotnej. W przedsięwzięciu wzięło udział około 1000 osób.

Od kilku lat festyn ZDROWA SOBOTA cieszy się dużym zainteresowaniem lokalnej społeczności i oceniany jest bardzo pozytywnie. Jest to jedyna, znacząca tego typu impreza o charakterze prozdrowotnym w sezonie letnim i doskonała dla PSSE okazja do realizowania tak różnorodnej tematyki edukacji zdrowotnej, dla bardzo zróżnicowanej grupy odbiorców.

Zdjęcia nr 31 i 32. Punkt informacyjno-edukacyjny prowadzony przez pracowników PSSE w Chodzieży podczas lokalnego festynu prozdrowotnego ZDROWA SOBOTA, 22.08.2015r.

6. Dzień Honorowego Krwiodawstwa PCK - 10.09.2015r.

Celem działania było upowszechnienie idei honorowego krwiodawstwa oraz promocja zdrowego stylu życia.

Z inicjatywy grupy INTERMARCHE i we współpracy z PCK, PSSE w Chodzieży uczestniczyła w Dniu Honorowego Krwiodawstwa. W tym dniu na terenie parkingowym Supermarketu INTERMARCHE w Chodzieży, obok ambulansu dla krwiodawców, pracownik PSSE zorganizował stoisko promocji zdrowia dla lokalnej społeczności, na którym prowadzili edukację zdrowotną z zakresu profilaktyki chorób zakaźnych i cywilizacyjnych oraz profilaktyki tytoniowej. Wykonywano pomiar ciśnienia tętniczego. Dzieci mogły wziąć udział w konkursie o zdrowiu oraz otrzymały kolorowanki na temat zdrowia i higieny. W tym przedsięwzięciu wzięło udział 250 osób.

Zdjęcie nr 33. Stoisko promocji zdrowia zorganizowane przez pracownika PSSE w Chodzieży w Dniu Honorowego Krwiodawstwa, 10.09.2015r.

7. Współpraca ze szkołami w zakresie ewaluacji zewnętrznej placówek

Na zaproszenie dyrektorów z 2 szkół (szkoły podstawowej i gimnazjum), w dniach 15 stycznia i 14 września pracownik OZ i PZ PSSE uczestniczył w ewaluacji szkół, dokonywanej przez Kuratorium Oświaty. Udział pracownika PSSE w ewaluacji polegał na rozmowie/udzielaniu odpowiedzi przedstawicielom Kuratorium Oświaty na temat działalności szkoły w obszarze promocji zdrowia i edukacji zdrowotnej oraz współpracy szkoły w tej dziedzinie ze środowiskiem lokalnym. Informacje zebrane podczas tej rozmowy były brane pod uwagę przy całościowej ocenie szkoły. Raporty ewaluacyjne opublikowane są na stronie internetowej Systemu Ewaluacji Oświaty: www.npseo.pl.

WNIOSKI

1. Największym powodzeniem cieszyły się programy profilaktyczne realizowane w przedszkolach.
2. Programy profilaktyczne były akceptowane, przyjmowane i realizowane z większym zaangażowaniem przez realizatorów, zwłaszcza w szkołach i przedszkolach, jeśli wsparte były dostateczną ilością różnorodnych materiałów edukacyjnych. Niestety, ich ilość nie była wystarczająca.
3. W dalszym ciągu brakowało materiałów edukacyjnych takich jak filmy edukacyjne i literatura. Oferty w tym zakresie przekazywane przez różne firmy czy dystrybutorów były zbyt kosztowne, natomiast filmy edukacyjne znajdujące się w zasobach PSSE są już bardzo zużyte (są to filmy na kasetach VHS, a ich treści są nieaktualne). Większe nakłady finansowe oraz większa ilość materiałów edukacyjnych znacznie ułatwiłyby realizację zadań z zakresu oświaty zdrowotnej i promocji zdrowia.
4. W 2015 roku Stowarzyszenie „Bezpieczny Powiat” zakupiło dla PSSE 2 filmy DVD wykorzystywane podczas edukacji żywieniowej i antytytoniowej wśród młodzieży.
5. Pożądane są programy profilaktyczne kierowane do osób dorosłych w zakresie zapobiegania chorobom cywilizacyjnym (np. cukrzyca czy nadciśnieniu tętniczemu).

Zdjęcia wykorzystane w opracowaniu:

Zdjęcie nr	Tytuł	Autor/źródło
1.	Stacja Uzdatniania Wody w Lipinach po remoncie	Strona internetowa
2.	Początkowy etap produkcji dętek - produkcja mieszanki gumowej w walcowni firmy „KABAT” Spółka Jawna w Budzynie	Firma „KABAT” Spółka Jawna w Budzynie
3.	Początkowy etap produkcji dętek - formowanie rękawa w firmie „KABAT” Spółka Jawna w Budzynie	Firma „KABAT” Spółka Jawna w Budzynie
4.	Hala wulkanizacji dętek w firmie „KABAT” Spółka Jawna w Budzynie	Firma „KABAT” Spółka Jawna w Budzynie
5.	Kontrola jakości w firmie „KABAT” Spółka Jawna w Budzynie	Firma „KABAT” Spółka Jawna w Budzynie
6.	Nowy zakład - Producent Opakowań Tekturowych KARTONIKA w Budzynie	Producent Opakowań Tekturowych KARTONIKA w Budzynie
7.	„Czyste Powietrze Wokół Nas” - Przedszkole Samorządowe w Margoninie.	M.Ferfet – PSSE w Chodzieży
8.	„Czyste Powietrze Wokół Nas” - Przedszkole Samorządowe w Margoninie.	M.Ferfet – PSSE w Chodzieży
9.	Zdjęcie pracy „Nie pal przy mnie proszę!” ucznia Szkoły Podstawowej Nr 1 im. S. Staszica w Chodzieży.	M.Ferfet – PSSE w Chodzieży
10.	Najlepsze prace biorące udział w konkursie pt. „Palić, nie palić – oto jest pytanie?”, edycja - 2015r. Autor - Kamil Dudek ze Szkoły Podstawowej im. Jana Pawła II w Lipinach – I miejsce.	M.Ferfet – PSSE w Chodzieży
11.	Najlepsze prace biorące udział w konkursie pt. „Palić, nie palić – oto jest pytanie?”, edycja - 2015r. Autor pracy - Wiktor Borysonek ze Szkoły Podstawowej Nr 3 im. Powstańców Wielkopolskich w Chodzieży – II miejsce.	M.Ferfet – PSSE w Chodzieży
12.	„Młodzieżowi Liderzy Zdrowia kontra tytoń”, edycja – 2015r. – uczniowie Zespołu Szkół im. W. Reymonta w Lipiej Górze.	M.Ferfet – PSSE w Chodzieży
13.	Punkt informacyjno-edukacyjny zorganizowany przez PSSE w Chodzieży: Obchody Światowego Dnia bez Tytoniu w Aptece „Dr Optima” w Chodzieży, ul. Kościuszki.	M.Ferfet – PSSE w Chodzieży
14.	Punkt informacyjno-edukacyjny zorganizowany przez PSSE w Chodzieży: Obchody Światowego Dnia Rzucania Palenia w Urzędzie Pocztowym, ul. Kościuszki w Chodzieży.	M.Ferfet – PSSE w Chodzieży
15.	Wykład dla pracowników Nadleśnictwa Podanin na temat szkodliwości palenia tytoniu i systemu legislacyjnego w zakresie ograniczania używania tytoniu w Polsce, przeprowadzony przez pracowników PSSE w Chodzieży, Nadleśnictwo Podanin, 5 maja 2015r.	M.Ferfet – PSSE w Chodzieży
16.	Event przeprowadzony w ramach realizacji Profilaktycznego programu w zakresie przeciwdziałania uzależnieniu od alkoholu, tytoniu i innych środków psychoaktywnych: podczas lokalnej imprezy plenerowej pt. „Kto z nasz lepiej i szybciej?” w dniu 18.04.2015r.	M.Ferfet – PSSE w Chodzieży

17.	Event przeprowadzony w ramach realizacji Profilaktycznego programu w zakresie przeciwdziałania uzależnieniu od alkoholu, tytoniu i innych środków psychoaktywnych: na Rynku Chodzieskim, podczas lokalnego Festynu ZDROWA SOBOTA, w dniu 22.08.2015r	M.Ferfet – PSSE w Chodzieży
18.	Zajęcia prowadzone w ramach programu „Trzymaj Formę!” w Młodzieżowym Ośrodku Socjoterapii w Chodzieży.	M.Ferfet – PSSE w Chodzieży
19.	Zajęcia prowadzone w ramach programu „Trzymaj Formę!” w Młodzieżowym Ośrodku Socjoterapii w Chodzieży.	M.Ferfet – PSSE w Chodzieży
20.	Szkolenie „Młodzieżowych Liderów Zdrowia kontra HIV”. Edycja – 2015r.	M.Ferfet – PSSE w Chodzieży
21.	Szkolenie „Młodzieżowych Liderów Zdrowia kontra HIV”. Edycja – 2015r.	M.Ferfet – PSSE w Chodzieży
22.	Fotorafia konkursowa pt. „Uzależnienia sprzyjają HIV” autorstwa Mateusza Szynfelda z Zespołu Szkół w Margoninie.	M.Ferfet – PSSE w Chodzieży
23.	Szkolenie dla edukatorów programu „Wybierz Życie – Pierwszy Krok”, który w powiecie chodzieskim realizowały pielęgniarki środowiska szkolnego. Piła, 2.10.2015r.	M.Ferfet – PSSE w Chodzieży
24.	Zajęcia praktyczne dla dzieci rozwijające prawidłowe nawyki żywieniowe- Niepubliczne Przedszkole Wesoły Smyk w Chodzieży.	Nauczyciele przedszkola
25.	Zajęcia praktyczne dla dzieci rozwijające prawidłowe nawyki żywieniowe.- Przedszkole w Stróżowie.	Nauczyciele przedszkola
26.	Festyn prozdrowotny przeprowadzony w ramach Projektu „Bądźmy zdrowi – wiemy, więc działamy” w Przedszkolu w Strzelcach.	M.Ferfet – PSSE w Chodzieży
27.	Praca plastyczna Katarzyny Domańskiej z Zespołu Szkół w Margoninie zdobyła I miejsce w etapie powiatowym konkursu pt. „Bądźmy Zdrowi”.	M.Ferfet – PSSE w Chodzieży
28.	Szkolenie dla szkolnych koordynatorów Projektu „Wiem. Nie biorę! Jestem bezpieczny” z zakresu przeciwdziałania stosowania tzw. dopalaczy, listopad - grudzień 2015r.	M.Ferfet – PSSE w Chodzieży
29.	Wykład dla młodzieży z Zespołu Szkół Licealno-Gimnazjalnych w Ratajach z zakresu przeciwdziałania stosowania tzw. dopalaczy, listopad - grudzień 2015r.	M.Ferfet – PSSE w Chodzieży
30.	Mistrzostwa Pierwszej Pomocy Przedmedycznej, Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji w Chodzieży.	M.Ferfet – PSSE w Chodzieży
31.	Punkt informacyjno-edukacyjny prowadzony przez pracowników PSSE w Chodzieży podczas lokalnego festynu prozdrowotnego ZDROWA SOBOTA, 22.08.2015r	M.Ferfet – PSSE w Chodzieży
32.	Punkt informacyjno-edukacyjny prowadzony przez pracowników PSSE w Chodzieży podczas lokalnego festynu prozdrowotnego ZDROWA SOBOTA, 22.08.2015r	M.Ferfet – PSSE w Chodzieży
33.	Stoisko promocji zdrowia zorganizowane przez pracownika PSSE w Chodzieży w Dniu Honorowego Krwiodawstwa, 10.09.2015r.	M.Ferfet – PSSE w Chodzieży

Informację opracowano w Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Chodzieży.